

อยู่อย่าง... ดอกเตอร์

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ พงษ์อิน
และเหล่าดอกเตอร์แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

- > กว่าจะ “เป็นดอกเตอร์” รู้แล้วว่า...ยากแสนยาก !!!
- > ...แต่ “อยู่อย่างดอกเตอร์” ซิ... ยากยิ่งกว่า !?!
- > แล้วทำไม ? คนจึงอยากเป็น “ดอกเตอร์” กันนัก ?

อยู่อย่าง... **ดอกเตอร์**

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ พลพันธุ์
และเหล่าดอกเตอร์แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สวนดุสิต โพล
SUAN DUSIT POLL

- > กว่าที่จะ “เป็นดอกเตอร์” รู้แล้วว่า... ยากแสนยาก !!
- > ...แต่ “อยู่อย่างดอกเตอร์” ซิ ...ยากเสียยิ่งกว่ายาก !?!
- > แล้วทำไม ? คนจึงอยากเป็น “ดอกเตอร์” กันนัก ?

อยู่อย่าง... ดอกเตอร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2553

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ISBN

978-974-225-556-5

ราคา

150 บาท

ศิลปกรรม

นันท์ธัญญา ศฤงศ์สวัสดิ์

พิสูจน์อักษร

ชนิศา ชัยสุขสุวรรณ

ประสานงานการผลิต

สิรินดา เสวตสมบุรณ์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท ส.พิจิตรการพิมพ์ จำกัด

3/7-9 ถนนเทอดดำริ แขวงบางซื่อ

เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ : 0-2587-7374, 0-2910-2900-2

โทรสาร : 0-2587-5758

ทำไมต้อง...อยู่อย่างดอกเตอร์ (ดร.) ?

ขึ้นชื่อว่า เป็น “ดอกเตอร์” ใครได้ยินได้ฟังก็พากันเกรงขาม ต่างชื่นชม ยกย่องให้เป็นคนเก่ง น่าเคารพ น่าเชื่อถือ ของสังคม...

“ดอกเตอร์” หรือ ดร. เป็นคำนำหน้าชื่อ ที่หลายๆ คนอยากได้ และอยากเป็น ไว้ประดับศักดิ์ศรีและเพิ่มบารมีดีกรีของความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นแวดวงไหน ทั้ง นักวิชาการ ทหาร ตำรวจ นักการเมือง จนถึงนักธุรกิจ เหลือชายแลขวา ไปทางไหน ก็มีแต่ดอกเตอร์กันเกลื่อนเมือง ทั้งเมดอินไทยแลนด์ และอิมพอร์ตต่างแดนเข้ามา หลากสาขาหลายวิชาชีพ สามารถพบหาได้เหมือนเลือกซื้อสินค้าในซูเปอร์มาร์เก็ตก็ไม่ปาน !!

บนเส้นทางการศึกษาของแต่ละคน กว่าจะมาเป็นดอกเตอร์ นั้นก็แตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านเคยได้อ่าน “กว่าจะเป็น ดอกเตอร์” คงทำให้ทราบ ว่า กว่าแต่ละท่านจะเรียนจบนั้น ต้องผ่านอะไรมาบ้าง ชีวิตของการเรียนที่มีทั้งสุขและทุกข์ เศร้าและเหงา การทำวิจัยที่อยู่อย่างโดดเดี่ยว มีเพียงโต๊ะทำงานกับคอมพิวเตอร์ หรือชีวิตที่สนุกสนานฮาเฮในต่างแดน จนไปถึงเรื่องตลกขบขันระหว่างเรียน และทำไมต้องมาเรียนในวัยใกล้เกษียณ ขณะที่บางก็เรียนไปด้วยทำงานไปด้วยก็ได้ประสบการณ์ไปอีกแบบ !!

หลายคนบอกว่า ถ้าไม่มาเรียนเองก็คงไม่รู้ ถึงจะยากลำบาก แต่ก็ “นี่แหละรสชาติหนึ่งของชีวิต... ก็เอาอะไรมาแลกก็ไม่ยอม”

แต่หลังจากเรียนจบมาแล้วละ !!!

ดอกเตอร์ทั้งหลาย มีวงจรชีวิต มุมมองความคิด การทำงาน และการใช้ชีวิตกันอย่างไรบ้าง ? แตกต่างกันไหมกับตอนเรียน ?

มาแอบดูกันว่า แต่ละดอกเตอร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ทั้ง

ดอกเตอร์เก่าแต่เก่าประสบการณ์ และดอกเตอร์ใหม่ที่เรียกว่า Young Blood นั้นมีชีวิตกันอย่างไรมากต่างกันมั้ย ? วางตัวกันอย่างไรมากในสังคม ยังคงเดินดิน กินข้าวแกงไหม หรือเป็นความกดดัน ที่มาพร้อมคำนำหน้าชื่อที่โก้

ถ้าท่านยังไม่ได้เรียน (ที่จะเป็นดอกเตอร์) หนังสือเล่มนี้ อาจให้ข้อคิด ท่านบ้างและเป็นแรงบันดาลใจเล็กๆ ที่อาจทำให้ท่านลุกขึ้นมาทำอะไรเพื่อ พิสูจน์ตัวเอง เพื่อครอบครัว หรือเพื่อสังคมที่ท่านอยู่... ท่านจะไม่ลองเรียนดู ซักครั้งหรือ ?

หากท่าน กำลังเรียน (ดอกเตอร์) หรือกำลังจะเป็น “**ว่าที่ดอกเตอร์**” แล้วท่าน อยากเป็น (อยู่อย่าง) ดอกเตอร์ อย่างไร ?

ดอกเตอร์ในยุคที่ต้องคิดถึงความปลอดภัย ดอกเตอร์ลับประต ดอกเตอร์ กับวิจัย ดอกเตอร์กับธรรมชาติ ดอกเตอร์กับเครื่องหมายการค้า...

เมื่อคุณเป็นดอกเตอร์แล้ว คุณจะทำอะไรให้กับสังคมบ้าง

ขอให้ทุกท่านสนุกกับการค้นหาคำตอบภายในเล่ม !

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สิงหาคม 2553

สารบัญ

อยู่อย่างไรกับการมีชีวิตรอด รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ พลพันธ์	9
ดอกเตอร์สิ้นประด ดร.สุวมาลย์ ม่วงประเสริฐ	13
เชื่อดันมีคำนำหน้าว่า “ดอกเตอร์” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมิต คุณานุวัฒน์	23
หยุดรักและหยุดทวงแค้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ถัดแก้ว	33
ดอกเตอร์...อยู่อย่างไร รองศาสตราจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยะโกศล	39
ทำวิจัยอย่างดอกเตอร์นรีศา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาณุ.ดร.นรีศา คำแก่น	47
อยู่อย่างดอกเตอร์...จริงหรือ ? ดร.กาญจนา ชาติตระกูล	59
ถ้าเรียกผมว่า... “ดอกเตอร์” ดร.สิทธิพร เอี่ยมเสน	69
“ดอกเตอร์” ไม่ใช่เครื่องหมายการค้าหรือเปล่า ? ดร.วรรณจันทร์ สิงห์จาวลา	81

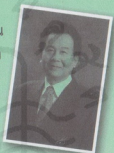

Doctor Gen X	87
ดร.กนกกานต์ วีระกุล	
“ความกดดัน” เมื่อเป็น... “ดอกเตอร์”	95
ดร.วิเชชา ฉิมพลี	
“Life is Like a Box of Chocolates”	105
ดร.ศยามพงษ์ พงษ์คำ	
การทำงานเพื่อให้เกิดผลงาน	115
ดร.กัณฑ์ กุลชนะภักดิ์	
อยู่อย่างดอกเตอร์ เรียนจบแล้วต้องทำวิจัย	125
ดร.ปิยาภรณ์ วรานุสันติกุล	
อยู่อย่างญาติ	131
ดร.ญาติาส์ ต้นสอน	
การทำงานอย่างดอกเตอร์ ต้อง “คิดใหม่ ทำใหม่”	145
ดร.บุษดี วัฒนสาคร	
ชีวิตยังเติมไม่เต็ม... หลังการเรียน (เอาปริญญา)...	153
ดร.ปิ่นนัฏธ์ ฅนิตสุนทรโยธิน	
“ดอกเตอร์” อยู่อย่างไร ? ให้ประชาชน “สมหวัง”	159
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภูมิ เฉลยทรัพย์	

อยู่อย่างไรกับการมีชีวิตรอด

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

อยู่อย่างไร หมายถึง การดำรงตนของคนในสังคม ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และในสถานะหนึ่ง โดยช่วงระยะเวลา และสถานะ เป็นตัวกำหนดถึงการดำรงตนของคน เช่น ตำแหน่งหน้าที่ หรือความคาดหวังของคนในสังคม ส่วนการมีชีวิตรอดของคนในสังคม ไม่ได้หมายความว่ายังมีชีวิตอยู่ แต่หมายความถึงการพัฒนาตนของคนในสังคมให้อยู่รอดได้ในสภาวะแวดล้อมและสถานะที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้อยู่รอดในองค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าทำไม่ได้ก็จะเป็นเหมือนกับ คำพังเพยที่ว่า **“ความรู้อีกว่บหัว เอาตัวไม่รอด”**

ในอดีต (เมื่อประมาณ 30 ปี มาแล้ว) ความคาดหวังของคนในสังคมที่มีต่อผู้เรียนจบปริญญาเอกมาแล้วมีมาก เพราะคนที่จบมีน้อย โดยเฉพาะผู้ที่จบมาจากต่างประเทศจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถสูง และมีประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กร และประเทศชาติได้เป็นอย่างดี ความคาดหวังนี้เองเป็นส่วนที่ทำให้ผู้เรียนจบปริญญาเอกทั้งหลายต้องตื่นตัวแสดงออกและสร้างความสามารถให้เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมได้ การพัฒนาตนเองโดยการใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องมือทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานมีการพัฒนาขึ้นมาอย่างหลากหลาย บางอย่างก็นำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้ก็จะประสบความสำเร็จ แนวคิดบางอย่างที่ลอกเขามาทั้งหมด

โดยไม่รู้จักประยุกต์หรือดัดแปลงให้เหมาะสมก็ล้มเหลวไปเป็นจำนวนมาก ต้องหันมาปรับกลยุทธ์กันใหม่ คนที่ประสบความสำเร็จและมีโอกาสได้แสดงออก สถานะทางสังคมก็เปลี่ยนแปลงไปรวมทั้งสถานะทางตำแหน่งหน้าที่การงานด้วย คำว่า **“ชื่อเสียง”** และ **“บาค”** ของ ดอกเตอร์ทั้งหลายจึงเกิดตามมา

“ชื่อเสียง” เป็นการยอมรับทางสังคมที่มีต่อผลงานของคน มากกว่าวุฒิทางการศึกษา หรือสาขาวิชาที่ได้เรียนมา บางคนจบการศึกษามาด้านหนึ่งแต่อาจจะประสบความสำเร็จในอีกด้านหนึ่งได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสายบริหาร ที่ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จไม่ได้จบมาทาง การบริหาร แต่เป็นผู้ที่สามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนมาให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ได้ ส่วน **“บาค”** สำหรับคนจบดอกเตอร์ทั้งหลายนั้น มักจะถูกสร้างขึ้นโดยสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดตัวก่อนตั้งแต่ครอบครัว สถาบันการศึกษา และสังคมที่อาศัยอยู่ ต่อจากนั้นก็จะถูกพัฒนาขึ้นจากการรับรู้ และความสนใจ จากประสบการณ์และการศึกษาหลอมรวมมาเป็นบุคลิกเฉพาะตน การแสดงออกของมาดได้อย่างดีนั้น ต้องอาศัยชื่อเสียง ความสามารถ และสถานะของบุคคลด้วย ในระยะแรกมาดของคนที่ยกปริญญาเอกมานั้นเกิดขึ้นก่อนชื่อเสียงหรือความสามารถที่ปรากฏ เพราะสังคมให้การยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ต่อมาถ้าไม่ได้มีการพัฒนาความรู้ หรือแสดงให้เห็นปรากฏ การยอมรับก็จะลดลงและอาจถูกมองว่าเชย หรือล้าสมัยไปก็ได้

ปัจจุบันคนที่จบปริญญาเอกมามีจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ^๒ หลากหลายภูมิภาค ทำให้สังคมมองเห็นเป็นเรื่องปกติ และไม่ได้มองอย่างให้การยอมรับเหมือนแต่ก่อน แม้แต่ในวงการการศึกษาเอง วุฒิการศึกษาจะได้รับการยอมรับน้อยกว่าตำแหน่งทางวิชาการ หรือความเชี่ยวชาญ จะเห็นได้จากการเขียนคำนำหน้าชื่อ ที่จะเป็นตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิการศึกษา จึงกลายเป็นเครื่องประดับไป บางครั้งยังถูกเยาะเย้ยอีกว่าจริงหรือเกิน นอกจากนี้ ชื่อของสถาบันที่จบการศึกษามา ยังถูกนำมาเปรียบเทียบและให้การยอมรับแตกต่างกันเสียอีก

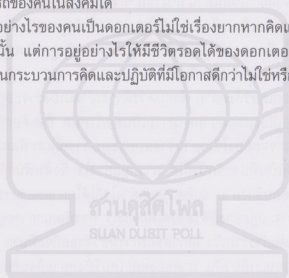
ดอกเตอร์ทั้งหลาย จึงสมควรพิจารณาตนเองว่าจะอยู่อย่างไรในสังคม ถ้าจะใช้ชื่อเสียงและความสามารถเป็นตัวกำหนด ก็จะต้องพิจารณาว่าทำได้ อย่างไม่อาจจะต้องใช้เวลาสร้างสมประสบการณ์และพัฒนาความรู้ ความสามารถให้เป็นที่ประจักษ์ให้ได้ การอยู่อย่างไร จึงสัมพันธ์กับการมีชีวิตรอดได้อย่างไรค่อนข้างมาก ถ้าคิดว่าอยู่อย่างไรก็ได้โอกาสของการมีชีวิตรอดก็น้อย แต่ถ้าคิดว่าจะอยู่อย่างมีชีวิตรอดได้อย่างไร การพัฒนาการอยู่อย่างไร ก็จะถูกพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว โอกาสของการมีชีวิตรอดก็จะมีมาก

ในขณะเดียวกัน มาตรฐานของดอกเตอร์ทั้งหลายก็จะต้องถูกพัฒนาขึ้นไป ด้วย ดอกเตอร์ที่ไม่มีมาตรฐานจะถูกลดความน่าเชื่อถือของมุมมองทางสังคมทำให้การพัฒนาชื่อเสียง และความสามารถลดลงได้ จากการที่ในปัจจุบันการศึกษาด้านปริญญาเอกเปิดโอกาสมากขึ้น คนที่ทำงานแล้วมีโอกาสไปเรียนต่อมากขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรในสถาบันการศึกษาทั้งหลาย (อาจารย์ทั้งหลายนั่นแหละ !) พอกลับไปเป็นนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาเอก สถานะที่เป็นอาจารย์กับสถานะที่เป็นนักศึกษา ปรับให้ลงตัวกันไม่ได้ เพราะโดยเฉลี่ยของอายุที่ค่อนข้างมากกว่า ทำให้มาออกมาก็ก้ำกึ่งระหว่างคนทำงานแล้วกับนักศึกษา เมื่อเป็นดอกเตอร์กลับมาดึกที่ก้ำกึ่งนั้นจะติดตัวมาด้วย ทำให้ไม่มีมาตรฐานของคนที่

ดอกเตอร์เท่าที่ควร ถ้าเปรียบเทียบกับดอกเตอร์ที่เป็นเด็กใหม่ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถ ทำให้แยกไม่ออกระหว่าง มาดของผู้ที่เรียนดอกเตอร์ กับผู้ที่จบดอกเตอร์มาแล้ว เมื่อไม่มีความแตกต่าง โอกาสในการพัฒนาหรือการมีชีวิตรอดในสังคมก็จะมีน้อยมาก มาดจึงเปรียบเหมือนเครื่องมือของสังคมอย่างหนึ่งที่จะวัดความน่าเชื่อถือ ความมีชื่อเสียง หรือความสามารถของคนในสังคมได้

การอยู่อย่างไรของคนเป็นดอกเตอร์ไม่ใช่เรื่องยากหากคิดแต่เพียงว่า อยู่ไปวันๆ เท่านั้น แต่การอยู่อย่างไรให้มีชีวิตรอดได้ของดอกเตอร์ทั้งหลาย โดยมีมาดที่ดี เป็นกระบวนการคิดและปฏิบัติที่มีโอกาสดีกว่าไม่ใช่หรือ ?!

จากเอกสารฉบับภาษาอังกฤษ Policy Brief 017 7 ฉบับที่ 3 เมษายน 2553 สรุปว่า รายงานอันพิถีพิถันในการเขียนจะเป็นประโยชน์ทางความคิดของบรรดา นักวิชาการระบบการศึกษาของไทย หากสนับสนุนผู้สำเร็จการศึกษาในจุดร้อยละ 50 ให้อ่านการศึกษาจากทางบรรดา เกษตรผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านภายในกลุ่มน้อยของสังคม

ดอกเตอร์สับปะรด

ดร.สุมาลย์ ม่วงประเสริฐ

ตอนที่เรากำลังเรียนปริญญาเอกอยู่ อาจารย์ที่
ปรึกษาเรียกเราแค่ชื่อ วันที่เราได้รับอนุมัติให้จบการ
ศึกษาแล้วกลับไปหาอาจารย์ ท่านเรียกเราว่าดอกเตอร์
นำหน้าชื่อเราตั้งแต่นั้นมา เมล์ทุกฉบับที่อาจารย์มีถึง
เรามาจนถึงทุกวันนี้ก็ยังเรียกเราว่าดอกเตอร์นำหน้าชื่อ
ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

เจ้านายที่ทำงานเรา เมื่อเอ่ยชื่อเราในที่สาธารณะ เช่น ในที่ประชุม
หรือที่ไหนๆ ท่านไม่เคยเรียกชื่อเราอย่างเดียว ท่านมีคำว่าดอกเตอร์นำหน้าชื่อ
เราทุกครั้ง... สมำเสมอ

ไปประชุมที่ไหน พบคนใหม่ๆ เวลาที่มีการแนะนำให้รู้จักซึ่งกันและกัน
คนที่รู้จักเรามาก่อนมักจะแนะนำเราให้ผู้อื่นรู้จักด้วยคำพูดที่ว่า “นี่ดอกเตอร์...
จาก...” คนก็เรียกเราว่าดอกเตอร์มากขึ้นอีก... เป็นอย่างนี้ตลอด

นี่ดินะอยู่บ้าน ลูกๆ ไม่เรียกเราว่า “แม่ดอกเตอร์” หรือ “ดอกเตอร์
แม่” ไปกับเขาด้วย

เขียนแบบนี้เหมือนไม่ Happy ที่เป็นดอกเตอร์ คำตอบคือไม่ใช่
เพราะจริงๆ แล้วภูมิใจมากที่ได้เป็น เหนื่อยมากกว่าจะได้เป็น เราเป็นคนชอบ
เรียน หาความรู้ ชอบคิดจะทำโน่นทำนี่ คิดแล้วทำได้ เกิดประโยชน์ เราก็มี
ความสุข ยิ่งช่วยให้คนอื่นฯ คิดด้วย เราก็ยังมีความสุขสองเท่า ปกติแม่ไม่ใช่
ดอกเตอร์เราก็เป็นของเราอย่างนี้อยู่แล้ว พอมาเป็นดอกเตอร์รู้สึกวิถีชีวิต
เปลี่ยนไป มีความรู้สึกที่ว่าที่เราเป็นอยู่แล้วแต่เดิม ต้องเป็นให้มากขึ้น การชอบ
คิด ชอบเรียนรู้แต่เดิม กลายเป็นต้นทุนที่ดีสำหรับเราที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อที่

จะทำประโยชน์ทางวิชาการให้กับหน่วยงานได้ เป็นแนวทางปฏิบัติแก่กลุ่มคนรุ่นหลังได้ต่อไป คำว่าดอกเตอร์ที่ใครๆ เรียกเราไม่ได้มีความหมายในนัยที่ทำให้เรารู้สึกเหมือนอยู่เหนือคนอื่น แต่เรารู้สึกเป็นเกียรติมากกว่า ที่สำคัญเราจะทำตัวให้สมกับเกียรติที่อาจารย์ที่ปรึกษา เจ้านาย เพื่อนร่วมงาน และคนอื่นๆ มอบให้เราได้อย่างไร

ดอกเตอร์คือระดับปริญญาชั้นสูงสุด ผู้คนทั่วไปมักมองว่าผู้จบปริญญาเอกคือผู้ที่ได้รับการศึกษาสูง แต่ปรากฏว่าไม่ใช่ดอกเตอร์ทุกคนจะได้รับการยอมรับว่าเป็น “ดอกเตอร์แบบที่สมควรจะเป็นดอกเตอร์” เคยอ่านบทเขียนเรื่อง “อนิจจา...ท่านดอกเตอร์” ของ อาจารย์วรารณ์ สามโกเศศ ซึ่งตีพิมพ์ในมติชนรายวัน เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2549 โดนใจเรามาก ท่านพูดว่าคนจบปริญญาเอกหลายคนไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนในแวดวงวิชาการก็เพราะเป็นดอกเตอร์กล้วย ท่านผู้อ่านไม่ต้องจินตนาการให้เสียเวลาว่าดอกเตอร์กล้วยเป็นอย่างไร เพราะจะเฉลยอยู่เดี๋ยวนี้ว่า อาจารย์วรารณ์ สามโกเศศ เขียนไว้ว่าดอกเตอร์กล้วยหรือ Doctor Banana นั้นเปรียบเสมือนต้นกล้วยที่ออกดอกและลูกหนเดียวแล้วก็ตายเลย คนเหล่านี้มีผลงานชิ้นเดียวคือวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นแล้วก็ไม่เคยเขียนบทความ หรือมีงานศึกษาวิจัยใดๆ อีก...

ฟังแล้วไม่อยากเป็น Doctor Banana เลย...

เชื่อว่าไม่มีดอกเตอร์คนไหนอยากเป็น Doctor Banana แต่คงยากหน่อยที่คนจบดอกเตอร์ทุกคนจะสามารถสร้างผลงานวิชาการจนเป็นที่ยอมรับตามที่ต้องการได้หมดทุกคนในเวลาอันรวดเร็ว หรืออาจเป็นไปได้ แต่ Speed ไม่เท่ากันอาจมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป สภาพครอบครัว งานที่ได้รับมอบหมาย เวลาที่สามารถทุ่มเท สุขภาพที่เอื้ออำนวย แต่ไหนๆ หลายท่านก็เป็นดอกเตอร์มาแล้ว แม้มีข้อจำกัดที่ยังไม่สามารถสร้างงานวิชาการทำให้คนอื่นยอมรับได้ แต่อย่างน้อยที่สุดเราต้องได้รับการยอมรับว่าเราเป็นดอกเตอร์

ไม่อยากเป็นดอกเตอร์กล้วยแล้วเป็นดอกเตอร์อะไรดี ??

ในวิถีชีวิตตามประสาดอกเตอร์ของเรา... คิดเสมอว่าเป็นดอกเตอร์แล้วใช้ว่าจะเพียงพอ ไตเติ้ลนำหน้าชื่อก็ดูดีอยู่หรอก เพราะแสดงให้เห็นว่ามาถึงจุดสูงสุดแล้ว แต่จริงๆ สิ่งที่เราสนใจมากกว่านั้นคือเราอยากรู้มากกว่าที่เรียนมา เราอยากพัฒนาตนเองให้รู้กว้างขึ้นทุกวัน เราอยากทำงานให้หน่วยงานโดยใช้ความรู้ที่เรามี เราอยากมีใครที่สอนงานเราได้ เราเองก็อยากสอนงานคนอื่น แล้วเราก็อยากพยายามที่จะทำให้ความอยากของดอกเตอร์อย่างเราเป็นจริง เราอยากเป็นคนที่เป็น **“สับปะรด”**

ใช่แล้วเราอยากเป็นดอกเตอร์ **“สับปะรด”**

เราคงเคยได้ยินเวลาที่ใครทำอะไรไม่เอาไหน แล้วถูกว่า **“ไม่เป็นสับปะรด”** ใช่ไหม จริงๆ แล้วคำว่า **“ไม่เป็นสับปะรด”** นี้ไม่เกี่ยวกับสับปะรดสักนิด คำนี้แต่เดิมคือ **“ไม่เป็นสรรพส”** หมายความว่าไม่มีรส ไม่เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม อาหารที่ไม่เป็นสรรพรสคืออาหารที่ไม่มีรสอะไรเลย เมื่อพูดกันนานๆ เข้าจึงกลายเป็น **“ไม่เป็นสับปะรด”** มาจนถึงทุกวันนี้

แม้คำพูดนี้จะไม่เกี่ยวอะไรกับสับปะรด แต่เราก็อยากเป็นดอกเตอร์สับปะรดอยู่ดี อยากเป็นทุกชิ้นส่วนของสับปะรด

วิถีชีวิตดอกเตอร์ในสวนดุสิต... แรกๆ ก็กลัว เมื่อมาเป็นคนหนึ่งในสวนดุสิต กลัวจะไม่ได้รับการยอมรับ กลัวทำงานให้สวนดุสิตไม่ได้ กลัวไปไม่ได้กับวัฒนธรรมองค์กร กลัวไปหมด... สิ่งเดียวที่ไม่กลัวเลยคือไม่กลัวที่จะทำงาน ซึ่งกลายเป็นว่าความไม่กลัวในการทำงานทำให้เราอยู่ในสวนดุสิตได้อย่างแนบเนียน สวนดุสิตเป็นแหล่งให้โอกาสการทำงานแก่บุคลากร ยิ่งเป็นดอกเตอร์ก็ยิ่งได้โอกาสมาก ก้าวเข้ามาแล้วจะรู้สึกถึงสิ่งนี้ เมื่อได้รับโอกาสแล้ว คราวนี้ก็อยู่ที่ตัวเราเองว่าจะใช้โอกาสนั้นให้เป็นดอกเตอร์สับปะรดได้อย่างไร

คิดแบบดอกเตอร์สับปะรด...

คำที่ได้ยินเสมอในการทำงานในสวนดุสิตคือ คิดใหม่ คิดไม่เหมือนหรือคิดต่าง คิดไปข้างหน้า สมมติตัวเองไปยืนอยู่ข้างหน้าสักสิบปีแล้วมองย้อนมาในปัจจุบัน แล้วลองคิดว่าวันนี้จะทำอะไร จุดที่ยืนอยู่ ณ วันนี้จึงไม่ใช่ปัจจุบันแต่เป็นจุดของอนาคตข้างหน้า ฟังแล้วรู้สึกว่ายากมาก...มีชีวิตอยู่วันนี้แต่ให้สมมติตัวเองว่าอยู่ในอนาคต โห...นาย...ทำได้ไง...ไม่ได้อยู่บนยานอวกาศยูเอสเอส เอ็นเตอร์ไพรส์ ในหนัง Star Trek นี่นา (พูดกับตัวเองไม่ได้บอกนาย) แต่เชื่อหรือไม่ ฟังบ่อยเข้า บ่อยเข้า เราก็ซึมซับไม่รู้ตัว แถมยังกลายเป็นคนหูไวตาไว ต้องรู้ว่าปัจจุบันเกิดอะไรขึ้นโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับงานที่เราทำ เท่านั้นไม่พอยังต้องรู้หรือคาดการณ์ได้ด้วยว่าแล้วอนาคตจะเป็นอย่างไร นายพูดอะไรเราก็เข้าใจขึ้นเรื่อยๆ ทั้งที่เมื่อก่อนนายพูดออกไปทำอีกอย่าง แต่เดี๋ยวนี้ขอโทษ...ร่วมสนทนากับนายได้บ้างแล้ว ก็เพราะมีตาเป็นตาสับปะรดนี้แหละ

ทำงานแบบดอกเตอร์นั้นไม่ใช่ทำงานไปวันๆ อยู่แล้ว บรรยากาศการทำงานที่สวนดุสิตยังกระตุ้นให้เราต้องมีตาเป็นตาเป็นสับปะรดอีกด้วย ต้องอ่าน ต้องสังเกต ต้องเห็น แล้วนำสิ่งที่ อ่าน เห็น สังเกต มาคิดพัฒนางาน ทำแบบนี้มากๆ เข้า เราจึงเข้าใจว่า จะคิดแบบดอกเตอร์สับปะรดได้ต้องใช้

ตาสองตาที่มีอยู่เสมือนมีตาเป็นสับปะรดเสียก่อน แต่คิดอย่างเดียว เก็บไว้รู้คนเดียวก็ไม่ใช้ดอกเตอร์ยี่ห้อสวนดุสิตอีก เพราะที่แห่งนี้เมื่อคิดได้แล้วยังมีเวทีให้เล่นละเลงใช้ความรู้ ความคิดโดยการพูด อภิปราย ให้ข้อเสนอแนะได้อย่างเสรีเสียอีก ทั้งในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยที่มีอธิการบดี รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน คนที่ทำให้หลายหน่วยงานอยากมาดูงานที่สวนดุสิตเป็นประจำ มีผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจนถึงระดับผู้อำนวยการกองเป็นคณะกรรมการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยซึ่งมีประธานคือ รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ คนที่ได้รับฉายาว่า **“เจ้าพ่อโพล”** แต่เจ้าตัวบอกว่า **“ถ้าคำว่า เจ้าพ่อโพล เป็นไปบนลักษณะกะกะเกริร ผมคงรับไม่ได้”** และในขณะเดียวกันก็นำคำคำนี้ไปพิจารณาทบทวนว่าที่ได้รับฉายานี้เป็นเพราะสวนดุสิตโพลที่รับผิดชอบอยู่ไปก่อให้เกิดอิทธิพลครอบงำผู้อื่นหรือไม่ เพราะเป็นเรื่องไม่เหมาะที่จะทำอย่างนั้น นอกจากในที่ประชุมหลักๆ ในมหาวิทยาลัยที่ดอกเตอร์ที่มีตาเป็นตาสับปะรดจะมีโอกาสฝึกปรืออาวุธทางปัญญาแล้ว ยังมีส่วนที่ไม่เป็นทางการอีก เช่น การพบปะสนทนากับชาวสวนดุสิตแบบไม่เป็นทางการที่วันหนึ่งๆ เกิดขึ้นไม่รู้กี่ครั้งด้วย สนุกจัง... พิจารณาตัวเองแล้วรู้สึกเลยว่าช่วงเวลาประมาณหกปีที่ผ่านมาที่สวนดุสิต สถานที่แห่งนี้เปลี่ยนหัวเราได้จริงๆ วิธีคิดเปลี่ยน วิถีการทำงานเปลี่ยน บุคลิกเปลี่ยน มุมมองสิ่งต่างๆ ในการทำงานเปลี่ยน เข้าไปพบอธิการบดีครั้งใดก็ได้เรียนรู้อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง นี่หรือที่เขาเรียกว่า **“องค์กรแห่งการเรียนรู้”** (Learning Organization) ไม่ต้องไปศึกษาทฤษฎีที่ไหนเลย เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงๆ แต่ด้วยความเป็นสวนดุสิตที่ถูกฝึกมา เราไม่เรียกสวนดุสิตว่า **“องค์กรแห่งการเรียนรู้”** ดีกว่า เราต้องคิดไม่เหมือน ต้องคิดต่าง ฉะนั้น เราจะเรียกสวนดุสิตว่าเป็น **“องค์กรสอนคนให้รู้จักเรียนรู้ขึ้นอยู่กับคุณจะทำมาแสดงออกมา”** จะดีกว่า ซื่อยาวไปหน่อยแต่อย่างน้อยต้องต่างกันให้ได้

กาแบบดอกเตอร์สับปะรด

คิดแบบดอกเตอร์สับปะรดโดยมีตาแบบสับปะรดเป็นฐาน (คำนี้วิชาการไปนิด) ก็หัวหมุนจะแย แต่ถึงจะแยแค่นี้ก็ไม่พอ เพราะสวนดุสิตเน้นที่การทำ คิดเลิศหุระดับห้าดาว หรือระดับพรีเมียมก็ได้ แต่ไหนละงานที่มองเห็น คำนี้ไม่ใช่มีใครมาสั่งนะ แต่มันเข้าไปก้องอยู่ในหูเราได้ยังงี้ ตั้งแต่เมื่อไรก็ไม่รู้ นึกถึงคำนิยามร่วมตัวหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่ระบุถึง Young Blood ซึ่งหมายถึงคนรุ่นใหม่แล้ว เราารู้สึกว่านี่คือตัวอย่างของการทำแบบดอกเตอร์สับปะรดชัดๆ

จะว่าไปสับปะรดมีประโยชน์แทบทุกส่วน สับปะรดแตกหน่อ แล้วนำหน่อไปปลูกใหม่ สับปะรดต้นเดิมมีส่วนช่วยให้เกิดสับปะรดต้นใหม่ได้ สวนดุสิตมีดอกเตอร์ที่เป็นเหมือนต้นเดิมอยู่จำนวนมาก และมีดอกเตอร์ใหม่ๆ ที่เพิ่งจบมาจำนวนมากเช่นกัน ตอนเรียนหนังสือเราคิดว่าเราฉลาดแล้ว ตอบโจทย์ที่เราเรียนได้ (เกือบ) หมด อาจารย์ก็ชมเราแล้ว ชมเราเล่า สร้าง Ego ให้เราเป็นของแถมแบบเกินความคาดหวังของผู้รับบริการ แต่เราต้องแปลกใจเมื่อพบว่าโลกแห่งการศึกษากับโลกของงานนั้นต่างกันลิบลับ ในโลกของงานเราจะพบกับโจทย์ใหม่ๆ ที่ตอนเรียนเราไม่เคยพบเลย แต่เราต้องแก้ปัญหาเพื่อหาคำตอบให้ได้ ประสบการณ์ตรงนี้สอนเราว่าดอกเตอร์ใหม่ที่จบการศึกษามาใหม่ๆ ของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการสนับสนุนในหลายด้านในการทำงาน สวนดุสิตทำอย่างรักบดดอกเตอร์ใหม่ๆ เหล่านี้... ตามเรามา

หากท่านเดินเข้าไปในสวนดุสิต ท่านอาจได้รับการแนะนำให้รู้จักกับสาวน้อยคะเนว่าอายุไม่เกิน 30 หรือต้นๆ 30 (ยังแจ่วหรือไม่แจ่วไม่อาจทราบได้) ในตำแหน่งผู้ช่วยอธิการคณบดี ตำแหน่งหัวหน้าโครงการใหญ่ของมหาวิทยาลัย หรือไม่มีตำแหน่งแต่ได้รับการสนับสนุนให้รวมกลุ่มในลักษณะ Think Tank ที่ต้องร่วมกันขบคิดเพื่อหาอนาคตใหม่ของมหาวิทยาลัย ดอกเตอร์ใหม่ๆ จะได้รับโอกาสในการทำงานวิชาการอย่างเต็มที่ ดอกเตอร์

เหล่านี้จะได้รับการสนับสนุนจากดอกเตอร์เก่าๆ (ขอถอนคำพูด เปลี่ยนเป็น คำว่าดอกเตอร์อาวุโส) ซึ่งเปรียบเสมือนต้นเดิมของสับปะรดในรูปแบบต่างๆ ทั้งการให้คำแนะนำ สอนงาน เสนอวิธีคิด ให้ข้อมูลด้านวัฒนธรรม ความเป็นมาขององค์กร บรรยายภาควิชาสวนดุสิตในบางมุมตอนนี้จึงเปลี่ยนจากดอกเตอร์อาวุโสทำงานเองมาเป็นการทำงานแบบการคอยช่วยเหลือคนรุ่นใหม่และชื่นชมผลงานด้วยความชื่นใจ วิธีการทำงานตามประสาดอกเตอร์ของเราก็คือ วนเวียนอยู่กับงานลักษณะนี้ แต่เราไม่เปิดเผยตัวว่าเรายู่อกลุ่มไหน ใครอยากทราบไปสืบค้นเพิ่มเติมเอาเอง

จะทำแบบดอกเตอร์สับปะรดต้องเป็นต้นเดิมที่แข็งแรง ต้นไม้แข็งแรง ทрудโทรม แม้จะเถียงว่าฉันยังหนุ่มเหี่ยวอยู่ก็ขยายพันธุ์ยาก แรกหน่อเอาไปปลูกใหม่ก็ต้องบำรุงต้นใหม่อย่างหนัก หรือแตกหน่อมีลูกได้ สับปะรดลูกใหม่ก็ไม่หวานฉ่ำ ดอกเตอร์อาวุโสจะทำแบบดอกเตอร์สับปะรดได้ก็ต้องทันสมัยอยู่เหมือนกัน เวลาให้ความเห็น คนรับฟังจะได้รู้สึกเหมือนกินเบเกอรี่ (ไม่ต้องเป็นโฮมเบเกอรี่ของสวนดุสิตก็ได้...เปล่าโฆษณาอะ) มากกว่าขนมไก่ ดอกเตอร์สับปะรดต้องสามารถช่วยเหลือคนอื่น สร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นกำลังเข้มแข็งขององค์กรในอนาคตได้ ดอกเตอร์ใหม่ในปัจจุบันก็ควรมีส่วนร่วมในการสร้างคนรุ่นใหม่ๆ ต่อไปจนเป็นวิถีปกติขององค์กร

พูดแบบดอกเตอร์สับปะรด

มีตาเป็นตาสับปะรดฟังดูก็พอเข้าใจ แต่พูดแบบดอกเตอร์สับปะรด พูดอย่างไร เพราะสับปะรดพูดไม่ได้ แม้สับปะรดจะพูดไม่ได้แต่สับปะรดมีแกนตรงกลาง ซึ่งแต่เดิมถูกมองว่าเป็นส่วนที่กินไม่ได้เพราะแข็ง และไม่อร่อย แต่วันนี้ถ้าไปเดิน Shopping ในหลายๆ แห่งท่านอาจพบขนมสำเร็จรูปเขียนหน้าซองว่า แกนสับปะรดแช่อิ่ม แกนสับปะรดแห้ง ก็เป็นได้ เพราะมีการนำส่วนที่เป็นแกนสับปะรดไปแปรรูปอบแห้งทำเป็นอาหารกินแล้วนั้นหมายถึงแม้แต่แกนสับปะรดก็ยังใช้ประโยชน์ได้ บางตำรายังบอกว่าไส้ในของแกนสับปะรดสามารถรักษาโรคบางโรคได้ด้วย

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

จะเป็นดอกเตอร์สับปะรด ต้องมีแกนเหมือนสับปะรด แกนที่ว่านี้คือแกนหลักที่ดอกเตอร์ควรยึดเหนี่ยวนั่นคือความเป็นตัวของตัวเอง ภาษาอังกฤษใช้ว่า Be Yourself จับแกนกลางนี้ไว้ให้แน่นๆ อย่าไถนเงนเป็นสนดองลม พูดแบบดอกเตอร์จะต่างกับผู้อื่นที่ไม่ได้เป็นดอกเตอร์ตรงไหน ในการใช้ชีวิตประจำวันอาจไม่แตกต่างเพราะเป็นมนุษย์เหมือนกัน กินข้าวเหมือนกัน เจ็บป่วยได้เหมือนกัน ได้รับผลกระทบจากปัญหาการเมืองต่างประเทศเหมือนกัน (อ้าว...นอกเรื่องจนได้) แต่ในการทำงานวิชาการในมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นอาจารย์หรือที่ไม่ได้เป็นอาจารย์แต่การทำงานต้องอาศัยข้อมูล

สนับสนุนสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร เมื่อเรามีความคิดแบบดอกเตอร์ สัมผัสเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เวลาพูดต้องมีความเป็นตัวของตัวเอง เพราะสิ่งนี้จะสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองให้เกิดขึ้นได้ สวนดุสิตมีผู้บริหารและอาจารย์ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง หลากหลายรูปแบบ บางคนพูดนุ่มๆ แต่เจ็บลึก ฟังแล้วแอบไปร้องไห้ก็มี บางคนพูดเมื่อไรคนฟังทั่วประเทศ แม้คลื่นเสียงจะเป็นระบบ AM ไม่ใช่ FM บางคนพูดแล้วคนฟังต้องไปตีลังกา คิดหลายตลบก็ยังคิดไม่ออก กลับมาขอให้อธิบายใหม่คนพูดบอกผมก็ไม่เข้าใจ เหมือนกันไอ้ที่พูดไป อ้าว... แบบนี้ไม่ใช่ดอกเตอร์สัมผัส (แบบนี้ก็มีเหมือนกัน) บางคนพูดน่าฟังเป็นเหตุเป็นผลมีวิชาการรองรับอย่างดี บางคนตอนพูดยังนึกไม่ออกก็ปล่อยลูกเล่นฮาตีมไปสักครึ่งชั่วโมงแล้วค่อยปล่อยสาระเน้นๆ เพียง 10 นาที แต่คนฟังจำสาระไปได้มากกว่าร้อยวัน สไตล์การพูดแบบนี้ (ยกเว้นที่พูดแล้วตัวเองก็ยังไม่รู้เรื่อง) แม้ประสบความสำเร็จก็อย่าไปลอกเลียน ท่านเป็นแบบไหนก็แบบนั้น สไตล์การพูดของดอกเตอร์ที่เป็นอาจารย์ในเวลาสอนหนังสือนอกจากมีความเป็นตัวของตัวเองแล้วต้องแสดงถึงความรอบรู้ทางด้านวิชาการในเนื้อหาสาระที่สอนด้วย การพูด แสดงความคิดเห็น โดยมีหลักวิชาการเป็นพื้นฐานและแสดงออกในลักษณะที่เป็นตนเอง จะทำให้ความเป็นดอกเตอร์มีคุณค่ามากขึ้น ดอกเตอร์ทุกคนหลังจากที่พูดแล้ว คงอยากได้ยินคำพูด **“สมเป็นดอกเตอร์”** มากกว่า **“พูดได้แค่นี้หรือ ดอกเตอร์ จำของคนอื่นมาพูดนี่นา...”** แน่นอน

อ่านมาถึงตรงนี้แล้ว อย่าเข้าใจผิดว่าการเขียนตรงนี้เป็น การเขียนเพื่อให้ดอกเตอร์สูงส่งกว่าคนอื่นทั้งในเรื่องคิด ทำ หรือพูด คนจบดอกเตอร์ก็ยังคงเป็นคนธรรมดา เพียงแต่ว่าหากดอกเตอร์แต่ละคนจะทำตนเองให้เป็นประโยชน์เหมือนสัมผัสที่ใช้ได้หลายส่วนก็จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมได้มากขึ้น วิถีชีวิตของดอกเตอร์จากประสบการณ์การทำงานในสวนดุสิตเป็นชีวิตธรรมดา ใน

รูปแบบชีวิตที่ผ่านทั้งร้อน ผ่านทั้งหนาว บางเวลาอาจเจ็บ บางเวลาความดัน
พุ่งกระฉูด แต่เรียนรู้ได้ทุกวัน ที่สำคัญงานไประยะหนึ่งหันกลับมาสำรวจ
ตัวเองอีกครั้ง ต้องร้องอุทาน ดายแล้ว... Ego เราหายไปเมื่อไรเนี่ย...

Doctor Pineapple เป็นได้ไม่ยากเลย ...

ดิฉันมีคำนำหน้าว่า “ดอกเตอร์”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรมิต คุณานุวัฒน์

ดิฉันมีความคิดอยากจะเรียนให้จบเป็นดอกเตอร์ (Doctor) ตั้งแต่ตนเองอยู่ประถม 4 มีอายุเพียง 10 ขวบเท่านั้น จำไม่ได้ว่ามีแรงบันดาลใจอย่างไร รู้แต่เพียงว่านอกจากหมอ (Medical Doctor) แล้ว ผู้ที่ถูกเรียกดอกเตอร์ก็คือคนที่เรียนจนได้รับปริญญาชั้นสูงสุดของการศึกษา ซึ่งจะหมายถึงผู้รู้ลึกรู้จริงในสาขาวิชาด้านที่ตนทำวิจัยและเล่าเรียนมา ได้ค้นพบสิ่งใหม่ ทฤษฎีใหม่ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ที่ไม่เคยมีใครรู้ใครทำมาก่อน ยากเย็นเช่นนี้จึงสมควรได้รับยกย่องว่าเป็น Doctor of Philosophy ปริญญาที่ได้คือ Ph.D. และได้รับเกียรติให้มีคำนำหน้าชื่อว่า ดอกเตอร์

คิดอย่างเป็นระบบ

ด้วยปณิธานดังกล่าวดิฉันมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำให้ชีวิตบรรลุเป้าหมาย ดิฉันเป็นคนแก่เกินอายุมาแต่เยาว์วัย มีความคิดที่ปัจจุบันอาจจะเรียกว่าเป็นระบบ (Systematic Thinking) โดยคิดว่าถ้าจะเรียนดอกเตอร์ก็ควรจะไปเรียนในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และนอกจากจะได้ปริญญาเอกตามความประสงค์แล้ว ก็น่าที่จะได้มีมูลค่าเพิ่ม (Added Value) ติดมาด้วยคือ ภาษาอังกฤษ และประสบการณ์นานาชาติที่มีค่า จึงได้เลือกไปเรียนที่มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ นั่นคือ University of Reading ซึ่งถือว่ามีชื่อเสียงด้านวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่ดิฉันศึกษา

ในระดับปริญญาตรี ประเทศอังกฤษเองก็ถือเป็นต้นตำรับถิ่นกำเนิดของภาษาอังกฤษที่เป็นภาษากลางของโลก และอังกฤษก็อยู่ในทวีปยุโรป ที่จะช่วยให้ดิฉันมีโอกาสได้ท่องเที่ยวไปในประเทศใกล้เคียงต่างๆ ในช่วงปิดเทอม ทำให้ได้เรียนรู้โลกกว้างและได้รับประสบการณ์นานาชาติเป็นประสบการณ์ชีวิตอีกด้วย การตัดสินใจครั้งนั้นเป็นสิ่งถูกต้องที่สุด เพราะระยะเวลาศึกษา ณ ประเทศอังกฤษนั้น ถือเป็นช่วงชีวิตที่ดิฉันมีความประทับใจ และมีความสุขที่สุดนอกเหนือไปจากการได้เป็นดอกเตอร์สมปรารถนา ขอเล่าสักนิดว่า ดิฉันเรียนภาษาอังกฤษปูพื้นฐานอยู่ร่วม 6 เดือน ก่อนจะเริ่มเข้า Course วิชาเอก อาจารย์ที่ปรึกษา Professor Dr.Nigel M. Hague เป็นคนที่มีชื่อเสียงในวงการ Phyto-Nematology มากที่สุดคนหนึ่งของโลก ไม่ค่อยจะช่วยเหลือสักเท่าใดนัก แม้นักศึกษาชาวอังกฤษเอง ก็ให้พวกเราคิดเอง วิเคราะห์เอง แล้วก็เข้าไปปรึกษาเป็นช่วงๆ จนบางทีรู้สึกโดดเดี่ยว ทำการทดลองกับสิ่งมีชีวิตต้องประสบประหลาด กับพืชก็ต้องให้น้ำ ใส่ปุ๋ย และรอจนโตได้ระยะที่จะทดสอบ ของดิฉันต้องให้ยากับพืช เพราะจะเรียนเป็นหมอพืช (Plant Doctor) ต้องบันทึกข้อมูลและตรวจนับตัวไส้เดือนฝอย (Nematodes) ใต้กล้องจุลทรรศน์ หลายกระบวนการเป็นปีๆ เพราะสำหรับการเรียน Ph.D. ในระบบอังกฤษแล้ว จะเน้นที่การวิจัยเป็นสำคัญ เรื่อง Course Work ก็ต้องรู้ หากมีส่วนที่เราต้องเรียนเพิ่มเติมประกอบงานวิจัยของเรา อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะให้เข้า Course เรียนเสริม เช่น กรณีของดิฉัน ต้องเรียนเยอะในด้าน Plant Botany, Plant Physiology และ Statistics ทำให้ได้พบปะรู้จักกับนักศึกษาต่างชาติ อีกหลายชาติหลายภาษา รวมทั้งชาวยุโรป แอฟริกา และตะวันออกกลาง ทำ Lab ทำแล้วทำอีก ่วนอยู่หลายปี ต้องวิเคราะห์และเขียนไปพร้อมๆ กัน ที่อังกฤษค่อนข้างจะเข้มข้นเรื่องการเขียนภาษา ยิ่งเวลาสอบก็จะต้องเขียนอธิบายเยอะมาก เมื่อเทียบกับคนอังกฤษเราก็สู้คนอื่นไม่ค่อยจะได้ ทำให้ยึดอัดใจและมีมานะ จนพอถึงเวลาเขียนเล่มวิทยานิพนธ์

ส่งอาจารย์เป็นระยะๆ นั้น ได้มีเพื่อนชาวอังกฤษมาหาที่หอพักเพื่อขอดูบทนำที่เขียน เธอบอกว่า **“Dr. Hague ชมนำก็อย่าเขียนบทนำวิทยานิพนธ์ใดดี ให้ฉันมาขอดูเป็นตัวอย่าง”** เถานี้ดิฉันก็รู้สึกตัวลอย หายเหนื่อย หายเครียด จากการคร่ำเคร่งเป็นปลิดทิ้ง ที่มีเจ้าของภาษามาขอดูงานเขียนของกะเหรี่ยงอย่างเรา และกว่าจะเขียนเสร็จสมบูรณ์ ก็ต้องใช้เวลาพอดู แต่ในที่สุดก็มาถึงวันที่ชื่อของดิฉันมีคำนำหน้าว่า **“ดอกเตอร์”**

หัวใจของดอกเตอร์ : ภาษาอังกฤษ หรืองานสร้างสรรค์

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะจบจากสถาบันใดประเทศใด ดิฉันเชื่อว่าผู้ที่ได้ดอกเตอร์จากการร่ำเรียนมาทุกคนมีความรู้ความสามารถ อย่างน้อยดอกเตอร์ทุกคนต้องมีความพยายามจึงทำได้สำเร็จ ดิฉันไม่ค่อยเห็นด้วยว่าดอกเตอร์ต้องพูดภาษาอังกฤษได้เก่ง หรือภาษาอังกฤษเท่านั้นที่เป็นตัวชี้วัดความเป็นดอกเตอร์ตัวจริง จะเห็นว่าคนเก่งจำนวนมากสามารถคิดและค้นพบสิ่งใหม่ได้ในประเทศของเขาด้วยภาษาของเขา โดยไม่ต้องพูดภาษาอังกฤษได้ดี นั้นต่างหากถือเป็นหัวใจของ Ph.D. ยิ่งกว่านั้นก็คือ หน้าที่และความรับผิดชอบในชีวิตและสังคมหลังจากที่เป็นดอกเตอร์น่าจะเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่า แต่ก็ไม่ปฏิเสธว่ามีความรู้ภาษาอังกฤษ พูดภาษาอังกฤษได้นั้นนับเป็นสิ่งที่ดีในสังคมโลกาภิวัตน์ ได้เปรียบต่อการค้นคว้าพัฒนา และเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการสื่อสาร ทั้งยังทำให้มีโอกาสดี สมคุณค่าการเป็นดอกเตอร์ยิ่งขึ้น

ดอกเตอร์มักจะได้รับโอกาส ความนับถือ และความเชื่อถือสูงจากสังคม ในขณะที่สังคมก็จะมีคามคาดหวังสูงจากดอกเตอร์ด้วยเช่นกัน โดยปริยายดอกเตอร์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ รู้จักพัฒนา และสร้างสรรค์ ผลงานมีคุณภาพเป็นที่ประจักษ์ก็จะได้รับการยกย่องจากสังคม ผู้ใดที่เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตน เอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น ก็จะได้รับผลตอบแทนในทางลบเป็นสังขารม

การบริหารชีวิต

ในโลกนี้ไม่มีใครสมบูรณ์แบบ ไม่มีข้อบกพร่องสำหรับดอกเตอร์ทั้งหลาย ดอกเตอร์ ก็คือปุณฺณคนธรรมดาที่ประกอบด้วยเลือดเนื้อ มีความรู้สึก มีอารมณ์ และมีกิเลส ตัณฺหาจึงระลึกละเอียดว่าสวํรค์ให้ชีวิตมนุษย์มาเกิดและอยู่ในโลกใบนี้สิริอายุได้คนละ 100 ปี ถ้าอยู่ถึงได้ก็เรียกว่าอายุยืน ในระยะเวลา 100 ปี นั้น ก็ขึ้นกับแต่ละคนว่าจะฉลาดมีวิธีดำเนินชีวิตของตนอย่างไรให้มีความสุข และเป็นประโยชน์ที่สุดต่อสังคม และต่อตนเอง ผู้ที่สามารถบริหารชีวิตได้ดีกว่ามักจะรู้จักเลือกสรร เลือกใช้ เลือกทำในสิ่งดีๆ เหมาะกับตนเอง ถูกเวลา และสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การทํางาน การมีครอบครัว การกิน การอยู่ ทั้งหลายทั้งปวง หลายคนเกิดมามีชีวิตลำบากก็ต้องขยัน และอดทน บางคนจนแล้วขี้เกียจ แม้อยู่จน 100 ปีก็ไม่มีวันได้ดี บางคนรวยแต่ไม่มีความคิด ดีแต่เที่ยวเตร่ใช้จ่ายเงินไปวันๆ อย่างนี้ทำให้ชีวิตไร้คุณค่า

ดิฉันเลือกอาชีพการเป็น “อาจารย์” มาตั้งแต่แรกจบปริญญาเอก เพราะชอบสอนและหวังว่าจะสามารถทำประโยชน์เต็มที่จากสาขาวิชาที่ตนร่ำเรียนมาให้กับผู้อื่นโดยผ่านการทําวิจัย และถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษาได้ และ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่นนั่นเอง ที่ดิฉันได้รับการเรียกขานว่า “อาจารย์”

เป็นครั้งแรก ได้สอนได้วิจัยในสาขาวิชาที่ตรงกับที่เรียนมาคือ ไล่เดือนฝอย
วิทยาสาเหตุโรคพืช (Phyto-Nematology) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งในสมัยนั้น
คนทั่วไปไม่ค่อยรู้จัก และไม่ค่อยมีคนนิยมเรียนด้วย เนื่องจากไม่สนุก และเมื่อ
ทำวิจัยก็ต้องเล่นกับดิน (Soil) ตลอดเวลา แต่เพราะสาเหตุที่คนไม่ชอบเรียน
นั่นเอง ดิฉันจึงเรียนเพื่อที่จะเติมเต็มในด้านบุคลากรของสาขานั้น และในด้าน
ส่วนตัวอาจช่วยให้การสมัครงานมีทางเลือกมากขึ้น

เวลาเป็นของมีค่า

เมื่อตอนเป็นเด็กมัธยมต้นที่โรงเรียนสตรีกุลยานวัตร ซึ่งเป็นโรงเรียน
สตรีประจำจังหวัด ทางโรงเรียนเคยนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ณ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น มีอาจารย์ท่านหนึ่งมาต้อนรับ ท่านเป็นอาจารย์สอนคณิตศาสตร์ ชื่อ
ดร.สมภพ (ขอกภัยที่จำนามสกุลของท่านไม่ได้) ท่านบอกว่าเมื่อไปดูงานหรือ
ทัศนศึกษาที่ไหน ก็จะต้องได้ของฝากติดมือกลับบ้าน เช่น ไปเยี่ยมโรงงาน
น้ำตาลก็จะได้น้ำตาลคนละถุงเป็นของที่ระลึก สำหรับ มข. มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ไม่มีอะไรนอกจากจะให้ **“ความรู้ทางคณิตศาสตร์”** เป็นของที่ระลึก
ให้กับนักเรียน ท่านพาเราเข้าไปนั่งในห้องประชุมเล็ก แล้วเริ่มสอน
คณิตศาสตร์ระดับชั้นที่เราเรียนอยู่ขณะนั้น ถ้าจำไม่ผิดคือระดับ มศ.2
(ปัจจุบันคือ ม.3) ดิฉันรู้สึกว่าการฟังท่านสอนด้วยความเข้าใจอย่างง่ายดาย รู้สึก
ประทับใจมากในวิธีการสอนการอธิบายจากยากให้เป็นง่าย พอสอนจบออกจาก
ห้องก่อนกลับโรงเรียน ดิฉันจึงได้เดินตรงไปหา ดร.สมภพ เพื่อไหว้ขอบคุณ
และขอท่านว่าให้สอนพิเศษวิชาคณิตศาสตร์ให้ดิฉันได้หรือไม่ ท่านแปลกใจที่
นักเรียนมัธยมตัวเล็กๆ กล้าไปขอท่านอย่างนั้น แต่เห็นว่าดิฉันมีความสนใจ
และตั้งใจจะเรียนจริงๆ จึงตกลงรับปากว่าจะสอนให้ โดยต้องให้ผู้ปกครองมา
พบอาจารย์ด้วยในวันแรก และหาเพื่อนมาร่วมเรียนด้วยอีก 2 คน เรียน

สัปดาห์ละ 2 ครั้งโดยไม่คิดค่าสอนแต่อย่างใด

ดอกเตอร์สมภพท่านนี้เป็นนักเรียนทุน ก.พ. ท่านได้รับทุนรัฐบาลไทยไปศึกษาจนจบปริญญาเอกทางคณิตศาสตร์จากประเทศอังกฤษ ดอกเตอร์ท่านนี้เองที่ทำให้ดิฉันรักวิชาคณิตศาสตร์ ในเวลานั้น สามารถทำโจทย์ยากๆ ได้ สิ่งสำคัญที่จะกล่าวไว้ตรงนี้ก็คือ ท่านเป็นผู้บอกดิฉันว่า เวลาเป็นของมีค่า

ดิฉันก็จดจำไว้ตั้งแต่บัดนั้นจึงเป็นคนค่อนข้างตรงต่อเวลาเสมอ เมื่อเวลาทำงานที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นนอกจากสอนและดูแลนักศึกษาแล้ว ดิฉันก็ขยันทั้งทำงานวิจัย และเขียนบทความที่เกี่ยวข้องกับไส้เดือนฝอยที่เป็นสาเหตุของโรคพืช (Plant Nematodes) ลงตีพิมพ์ในวารสารงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์, วิทยาศาสตร์เกษตร และแม้แต่หนังสือพิมพ์รายวัน นอกจากนี้ยังอยากทำวิจัยในระดับสูงขึ้นไปอีก จึงแสวงหาและในที่สุดได้รับทุนไปทำวิจัยขั้นสูงระดับ Post-Doctor ณ ศูนย์วิจัยพืชผักแห่งเอเชีย (Asian Vegetable Research and Development Center) ประเทศไต้หวัน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นชาวอเมริกัน ขอขอบคุณ ดร.สมภพ ที่สอนดิฉันว่าเรื่องเวลาเป็นของมีค่า และมีส่วนในการให้แรงบันดาลใจในการศึกษาเล่าเรียนจนจบดอกเตอร์จากประเทศอังกฤษ ถึงเวลานี้ดิฉัน ไม่ทราบว่าท่านอยู่ ณ ที่ใด เมื่อหลายปีที่แล้วเจอกันข้างทาง ทราบว่าท่านสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นั่นคือครั้งสุดท้ายที่ดิฉันพบท่าน

กล่าวตัดสินใจ

การบริหารชีวิตของดิฉันดำเนินไปได้ไม่นาน ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ก็เป็นเหตุให้มีอันต้องย้ายเข้ามาอยู่กับครอบครัวที่กรุงเทพฯ จึงได้ออนย้ายมาเป็นอาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (สถาบันราชภัฏสวนดุสิตในขณะนั้น) เพื่อนๆ ที่ มข. หลายคนแปลกใจและมักจะตั้งคำถามว่า **“ทำไมย้ายไปอยู่ที่ที่เล็กกว่าเดิม?”**

หรือพูดเชิงประชดประชันว่า “ทำไมเลือกราชภัฏสวนดุสิต จะไปช่วยเขากำโพลเทรซ ?” สมัยนั้นสวนดุสิตโพลเริ่มเป็นที่รู้จักและกำลังเป็นที่ถกเถียงกันในสังคมไทยว่า จะยอมรับและเชื่อถือได้หรือไม่ สำหรับดิฉันแล้วอยู่ที่ใดก็ได้ขอให้ทำให้ดีที่สุด อย่างไรก็ตามการตัดสินใจที่ถูกต้องที่สุด อีกครั้งหนึ่งในชีวิตของดิฉัน ก็คือการได้ย้ายมาเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตนี้เอง สวนดุสิตซึ่งเดิมก็คือวิทยาลัยครูเต็มๆ ที่บังเอิญมีสาขาวิชาเกษตรศาสตร์เป็นสาขาเล็กๆ สาขาหนึ่ง ให้นักศึกษาเลือกเรียนด้วย ดิฉันจึงได้รับโอกาสให้เข้ามาเป็นอาจารย์ ณ ที่นี้ ที่ที่ดิฉันไม่ได้ใช้วิชาความรู้ในสาขาที่ตนเรียนมาในการสอนนักศึกษามากนัก แต่เป็นที่ที่ดอกเตอร์อย่างดิฉันได้รับโอกาส และได้ใช้ความสามารถและความเป็นดอกเตอร์ ในการบริหารชีวิตตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อสถาบันและสังคม

เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาตนเอง

นอกเหนือจากงานสอนและงานวิจัยแล้ว ดอกเตอร์ที่สวนดุสิตจะต้องทำงานอื่นควบคู่ไปด้วย อาจเป็นงานบริหารหรืองานสนับสนุนการสอนอื่นๆ แล้วแต่ความรู้ความสามารถ ศักยภาพ หรือความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล

ดิฉันก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นผู้บริหารระดับสูง ทำงานด้านการต่างประเทศของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่การเป็นรองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และรองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ตามลำดับ ทำงานร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ จนถึงปัจจุบัน ตรงนี้เองที่ความรู้ภาษาอังกฤษและประสบการณ์นานาชาติที่ถือว่าเป็นมูลค่าเพิ่ม (Added Value) ที่มีอยู่ เป็นส่วนที่ทำให้ได้รับตำแหน่งสำคัญของมหาวิทยาลัย ที่เปรียบเสมือนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ที่การคบค้า พูดเจรจากับชาวต่างประเทศถือเป็นเรื่องสำคัญและละเอียดอ่อน ที่จะสามารถชี้เป็นชี้ตายหรือก่อให้เกิดประโยชน์และโทษได้ ด้วยประการฉะนี้ จึงเห็นว่าภาษาอังกฤษที่มีอยู่นั้นยังไม่เพียงพอ จึงต้องพยายามพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของตนเองอยู่เสมอ การเรียนอะไรใดๆ ก็ตามในช่วงวัยมีอายุจะยากและช้ากว่าเมื่อยังเป็นเด็กหนุ่มสาว ดังนั้น ต้องพยายามหาวิธีทำให้ตนเองเพลินและเรียนรู้ไปโดยไม่รู้ตัว ที่เรียกว่าเรียนไปเล่นไป ซึ่งมีอยู่หลายวิธี ดิฉันเองเลือกวิธีดูข่าวเศรษฐกิจช่อง CNBC นอกจากจะช่วยพัฒนาด้านศัพท์ภาษาอังกฤษแล้วยังพอได้เพิ่มพูนความรู้ด้านธุรกิจและการลงทุนที่เป็นไปในโลกอีกด้วย ถ้าคิดว่าเป็นเรื่องเครียด การเปลี่ยนเป็นดูภาพยนตร์ฝรั่งเสียงในฟิล์มที่มีคำแปลประกอบก็เพลินเพลินดี หรือเวลาขับรถไปทำงานก็ฟังข่าวจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยภาคภาษาอังกฤษ เหล่านี้จะช่วยให้ภาษาอังกฤษคุ้นหูขึ้น ถ้ามีเวลาก็อ่านข่าว หรือบทความภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น บทความ ข้อคิดในนิตยสาร TIME ตลอดจน นิตยสารฝรั่ง ที่เกี่ยวกับผู้หญิง เรื่องเกี่ยวกับอาหาร เพื่อให้มีความรู้เรื่องอาหาร ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย ที่ควรต้องรู้รอบ เรื่องสุขภาพและแฟชั่น ก็ช่วยในการดูแลสุขภาพและบุคลิก ของตนเอง ในกรณีที่เราเดินทางโดยเครื่องบินบ่อยๆ อาจมีไมล์สะสมเยอะ ซึ่งบางทีหมดอายุโดยไม่รู้ตัว ดิฉันจึงหมั่นตรวจดู แล้วก็ไปแลกเป็นนิตยสารฝรั่งที่

ว่า เช่น นิตยสาร TIME อ่านบ้างไม่อ่านบ้าง วางทิ้งไว้ลูกสาวก็หยิบไปเปิดดู ก็ช่วยส่งเสริมการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ของลูกไปได้อีก นอกจากนี้ก็ยังมาวางไว้ในห้องทำงาน แหกไปใครมาก็หยิบอ่านได้ ถือว่าเป็นประโยชน์หลายต่อด้วยวิธีต่างๆ ดังกล่าว เป็นการช่วยพัฒนาภาษาอังกฤษด้านการพูด และเขียนให้ดีขึ้น สามารถต่อยอดไปกับความรู้ และประสบการณ์นานาชาติที่มีอยู่ ไปเสนอเป็นการสัมมนาในเวทีนานาชาติได้อีก ทำให้ชาวต่างชาติได้รู้จักมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กว้างขวางขึ้นอีกทางหนึ่ง

ความเรียบง่ายคือความงดงาม

ดอกเตอร์อย่างดิฉันชอบธรรมชาติ มีความเป็นอยู่ไม่หวือหวาฟุ้งเฟ้อ แต่จะเป็นแบบเรียบง่ายไม่มากพินิจ ดิฉันจะถือว่าความเรียบง่ายคือความงดงามและมีเสน่ห์ (Simplicity is Beautiful) ขอให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน สร้างสรรค์และทำผลงานให้มีคุณภาพเท่าที่จะสามารถทำได้ในข้อจำกัดที่อำนวย ความมุ่งมั่น ขยันและอดทน จะช่วยให้บรรลุเป้าหมาย ดิฉันโชคดีที่ได้ทำงานที่รัก ยิ่งกว่านั้นคือโชคดีที่ได้รับกำลังใจและการสนับสนุนจากผู้เป็นนายเสมอ จึงสนุกกับงาน ทำให้มีความสุข มีความคิดใหม่ๆ และไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย

อยู่อย่างดอกเตอร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตนั้น ได้รับโอกาสสูงในการแสดงความสามารถและทำงานให้ส่วนรวม แม้ดินจะทำงานด้านต่างประเทศกับชาวต่างประเทศหลายชาติหลายภาษา แต่ก็ได้ทำงานต่างจังหวัดต้องเดินทางบ่อยๆ ในประเทศเช่นกัน ไม่มีการสะสมไมล์แต่เป็นการสะสมความสุขที่ได้มีส่วนช่วยพัฒนาคนในท้องถิ่นด้านปฐมวัย ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีความร่วมมือในโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนั้น จึงรู้สึกภูมิใจและภูมิใจว่าได้ทำประโยชน์สมควรค่าของการเป็นดอกเตอร์ ไม่ว่าจะทำงานทำประโยชน์ให้ส่วนรวมมากเพียงใด อยู่อย่างดอกเตอร์ที่มีความสุขและมีคุณค่าที่แท้จริงนั้น ต้องอย่าลืมอยู่อย่างสมดุลระหว่างงานและครอบครัวด้วย เช่นนี้ก็จะถือว่าสมบูรณ์เพียงพอแล้ว

หยุดรักและหยุดห่วงแทน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย ถีระแก้ว

คงไม่มีใครที่จะปฏิเสธว่า เส้นทางที่ก้าวเดินมา
กว่าจะเป็นดอกเตอร์นั้น ต้องใช้พลังอย่างมหาศาล
พลังรอบตัวที่มีทุกชนิดด้วยความกว้างที่สุดสุด ในระดับ
ที่ 360 องศา ไม่ว่าจะเป็นพลังแห่งสติปัญญา
พลังกาย พลังใจ และทุกพลังที่มีอยู่ในตัวตน ที่จะ
ต้องขุดขึ้นมาใช้ในการต่อสู้ระหว่างการเดินทางใน
เส้นทางสายนี้ เพื่อชีวิตที่อยู่รอดพร้อมกับการเป็น
ดอกเตอร์ นอกเหนือจากพลังดังกล่าวแล้วยังมี
พลังที่สำคัญยิ่งอีกส่วนหนึ่งคือพลังจากภายนอก
พลังจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จขึ้นได้
หากปราศจากพลังส่วนนี้แล้วไซ้ ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการเดินในเส้นทาง
สายนี้ย่อมไม่มี ดังคำกล่าวที่ว่า **“นกบินสูงได้ด้วยแรงลมส่งใต้ปีกอันใด
บุคคลจะประสบความสำเร็จได้ด้วยบุคคลรอบข้างอันนั้น”**

การเรียนจบดอกเตอร์คือจุดหมายปลายทางแห่งความสำเร็จในชีวิต !

**“การเรียนจบดอกเตอร์คือจุดหมายปลายทางแห่งความสำเร็จใน
ชีวิต”...** เฮ้ ! ใครไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวนี้นึกมือขึ้น แน่แน่นอนจะต้องมีผู้ยก
มือขึ้นพร้อมแขนส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งไม่ยกทั้งมือและแขน ผู้เขียนมีทั้ง
มือและแขนอยู่ครบ แต่ขอสงวนสิทธิ์ไม่ยกมือที่มีแขนในประเด็นนี้ ด้วยความ
เห็นที่ว่า การเรียนจบดอกเตอร์นั้นเป็นเพียงความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้น

แต่การเรียนจบดอกเตอร์นั้นไม่ใช่จุดหมายปลายทางแห่งความสำเร็จในชีวิต การที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไปอย่างไรต่างหากละ ที่จะเป็นตัวชี้วัดแห่งความสำเร็จในชีวิตของการเป็นดอกเตอร์

หลายต่อหลายคนทั้งที่เป็นคนเรียนระดับปริญญาเอก หรือแม้แต่คนที่ไม่ได้เรียนมากมายก็เหอะ จะมีความรู้สึกที่ว่า... โห... เรียนปริญญาเอกเหอะ มันยากนะ กว่าเรียนจบดอกเตอร์ได้นั้นมันยากเย็น สุดแสนเข็ญ มันเหนื่อยนะ มันลำบากนะ มัน...สารพัด...นะ

...ฟังแล้วก็อยากจะแอบบอกว่า จริงอยู่ที่ว่าถ้าจะเรียนจบได้นั้นมันทุกชั้นนะ ไม่ใช่แต่เฉพาะตัวเอง บุคคลรอบข้างก็พลอยทุกข์ไปด้วยยิ่งเรียนปริญญาเอกตอนอาวุโสแล้ว ประสบการณ์ก็พอสมควร อดตากี่สะสมมามากมายจนเกือบเอาชีวิตไม่รอด เข้าออกโรงพยาบาลอยู่หลายหน เครียดระดับ 10 ไม่ใช่เรื่องเครียดเพราะกลัวตาย ชีวิตมาถึงตอนนี้ไม่ได้กลัวตายแล้ว ด้วยการรับรู้ในความจริงอย่างแจ่มแจ้งดังปรากฏในบทสวดมนต์ ทำวัตรเช้าของชาวพุทธ บทพิจารณาสังขารตอนหนึ่งว่า...

อะฐวัง ชีวิตัง ชีวิตเป็นของไม่ยั่งยืน

ฐวัง มะระณัง ความตายเป็นของยั่งยืน

อะวัสลัง มะยา มะริตัพพัง อันเราจะพึงตายเป็นแท้

“อันเราจะพึงตายเป็นแท้” นั้นเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และจะได้นำไปใช้ต่อไปแน่นอนในชีวิตนี้ แต่ยังไม่รู้ว่าวันไหนเท่านั้นเอง และขออย่าว่าไม่ได้กลัวตาย แต่ยังไม่อยากตาย ชีวิตยังมีทุกข์อีกหลายอย่างที่ยังไม่ได้เจอ และชีวิตก็มีอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่อยากทำ...ตามกิเลส

กว่าจะเรียนจบนั้นมันลำบาก การจะอยู่อย่างดอกเตอร์นั้นยิ่งยาก
ลำบากกว่า !

เมื่อหลายภาคส่วนเห็นพ้องต้องกันแล้วว่า กว่าเรียนจบดอกเตอร์
นั้นมันลำบาก แต่ความจริงแต่อย่างหนึ่งที่ต้องตระหนักคือ การจะอยู่อย่าง
ดอกเตอร์ได้นั้น มันยิ่งยากลำบากกว่า เพราะการเรียนจบมาได้นั้นไม่ใช่
จุดหมายปลายทางแห่งความสำเร็จในชีวิต แล้วอยู่อย่างไรล่ะ ความสำเร็จและ
คุณค่าในชีวิตของการเป็นดอกเตอร์จึงเกิดขึ้นได้ มันยากนะ !

ก็รู้อยู่นะว่า การเรียนจบดอกเตอร์นั้นเป็นการเรียนจบในระดับ
การศึกษาที่สูงสุด คือ ระดับปริญญาเอก แนวคิดในการจัดการศึกษานั้น
ตกย้ำไว้ว่าเพื่อพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ดังปรากฏในวิสัยทัศน์ของ
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ว่าให้คนไทยได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เป็นมนุษย์
ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง รักการเรียนรู้ ฟังตนเองได้ มีส่วนร่วมในการ
พัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน เพื่อความมั่นคงของมนุษย์ และพร้อมก้าวทันโลก
และยังมีองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเพื่อความสำเร็จของการศึกษา
ซึ่งประกอบด้วยเสาหลักการศึกษา 4 ประการ คือ

1. การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพ (Learning to Know)
2. การศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถภาพ (Learning to do)
3. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ (Learning to live together)
4. การศึกษาเพื่อพัฒนามนุษยภาพ (Learning to be)

ทั้งหมดทั้งมวลดังกล่าวนั้น เป็นการพัฒนาตนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่
สำคัญที่สุดเพื่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การอยู่ได้อย่างมีคุณค่า ถึงตอนนี้แล้ว
เชื่อว่าหลายคนคงสงสัยเห็นด้วย ว่า เออ ! จริงนะ อยู่อย่างดอกเตอร์นั้นมัน

ยิ่งยากลำบากกว่า แต่ถ้าใครครวญให้ดีแล้ว จะเห็นวิถีทางแห่งการพัฒนาตน เพื่อความอยู่รอดนั้น เริ่มต้นด้วยจุดเล็กๆ สิ่งง่ายๆ แต่อาจทำได้ยาก หากพัฒนาจากสิ่งนี้ได้แล้วจะเป็นเส้นใยในการช่วยถักทอการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นตามมาได้ **การดำรงชีวิตอยู่อย่างดอกเตอร์ อยู่อย่างมีคุณค่า... จุดหมายปลายทางแห่งความสำเร็จในชีวิต**

จุดเล็กๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่

หลายท่านคงเคยได้ยินปรากฏการณ์ต่างๆ ของดอกเตอร์ที่แบกแต่ความภาคภูมิใจในความเก่ง ที่สามารถเรียนจบปริญญาเอกพร้อมกับแบกของแถมที่สะสมมาอย่างเต็มอัตราศึก และที่สำคัญคือของแถมนี้ไม่ได้ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้อยู่อย่างมีคุณค่าแต่ประการใด แถมหนักอีกต่างหากและยังเป็นสิ่งที่ปิดกั้นการพัฒนาตนเองที่สุด

อัตตา ตัวตน หรือ ตัวกูของกู (ตามคำกล่าวของท่านพุทธทาส) คือของแถมที่ดอกเตอร์หลายคนได้สะสมมาตลอดเส้นทางของการเป็นดอกเตอร์ และบวกกับอีกจำนวนหนึ่งที่สะสมกันมาตั้งแต่เกิดอีกละ คงนึกภาพออกแล้วนะว่า เจ้า อัตตา ตัวตน หรือ ตัวกู ของกู นี้จะมีปริมาณมากเพียงใด และหากใครนำมาใช้เป็นเสบียงในการ เป็น อยู่ คือ ละก็ คงเอวังในการที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อสร้างคุณค่าให้กับชีวิตที่เป็นอยู่

จุดเล็กๆ สิ่งง่ายๆ ที่เป็นจุดเริ่มต้นในวิถีทางแห่งการพัฒนาตนเพื่อความอยู่รอด และความสำเร็จในชีวิต คือ...**การปรับตัวโดยการปล่อยวาง ละละอัตตา เชิญเจ้าอัตตา ตัวตน ตัวกูของกู ไปสิงสถิตที่อื่นๆ ให้ออกไปสู่อะไรที่ชื่นชอบ** โดยการเปิดประตูใจให้กว้างที่สุด พร้อมทั้งจะยอมรับสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามา สิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามานั้นแหละ คือประสบการณ์ ประสบการณ์จะนำมาซึ่งการเรียนรู้ การเรียนรู้จะนำมาซึ่งการพัฒนา การพัฒนาจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในชีวิตคือ การปรับตัวให้

อยู่ได้ การปรับตัวคือปัจจัยสำคัญที่นำมาซึ่งความอยู่รอด ยังคงจำกันได้มั้ง ในเรื่องของกฎของเมลเดิล นักชีววิทยาที่มีชื่อเสียงของโลก และได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาทางพันธุศาสตร์ “เกรโกร์ เมลเดิล” ได้กล่าวถึงสิ่งมีชีวิตที่จะมีโอกาสอยู่รอดในธรรมชาติได้ ก็ต่อเมื่อรู้จักปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติได้ หากมิเช่นนั้นแล้วก็จะถูกคัดออกโดยธรรมชาติหรือตายไปในที่สุด ตัวอย่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นก็ให้เห็นอยู่ไม่น้อย...สิ่งมีชีวิตเรียนจบปริญญาเอก เป็นดอกเตอร์อัตราตัวตนเพียบ คุยกับใครไม่ค่อยรู้เรื่อง อยู่กับใครก็ลำบาก ทำงานทำการก็อึดอัดขัดข้องไปหมด ด้วยที่เป็นอยู่ คือ กูแ่ง กูแ่ง ตัวกู ของกู อัตราตัวตนเพียบ ทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้น ฉันถูกเสมอ I'm OK, You are not OK และเป็นผู้ที่ไม่เคยยกมือขึ้นพร้อมแขนเพื่อตอบคำถามว่า... ใครทำผิดยกมือขึ้น แต่มีความสามารถพิเศษเฉพาะตนคือ สามารถสร้างความปวดหัวให้กับบุคคลรอบข้างได้ในระดับดีเยี่ยม อยู่ที่ทำงานกับนาย เพื่อนร่วมงาน บุคคลรอบข้าง ล้วนแล้วแต่มีปัญหา ในครอบครัวพี่น้องท้องเดียวกัน 5 คน ไม่ถูกกับพี่น้องทั้งหมด ถูกกันอยู่คนเดียวคือตัวเอง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้น่าสนใจและน่าสงสารมากที่สุดคือดอกเตอร์ที่แบกอัตราเพราะในที่สุดไปไม่รอด เนื่องจากความร้ายกาจของอัตรานี้มีอำนาจร้ายแรงมาก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำจัด หลายฝ่ายเห็นด้วยในเรื่องนี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ เกษม วัฒนชัย ได้กล่าวไว้ในการปาฐกถาพิเศษเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตที่ยั่งยืนตอนหนึ่งว่า “การศึกษาต้องลดอัตรา เป้าหมายของการศึกษา คือ การลด ไม่ใช่การเพิ่มอัตรา ยิ่งจบปริญญาเอกต้องยิ่งอ่อนน้อมใ้มาากๆ แต่ถ้าเราไปสร้างระบบตรงนั้นให้มันเพิ่มอัตรา มันผิด”

อยู่อย่างพัฒนา อยู่เย็นเป็นสุขด้วยการปล่อยวาง

จุดเด่นที่เป็นจุดด้อยของดอกเตอร์คืออัตราหรือตัวตน ซึ่งมี Self

Center เป็นที่ตั้ง แนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อความอยู่รอด และอยู่เย็นเป็นสุขได้นั้น ต้องแก้ที่ปัญหา อะไรคือตัวปัญหานั้น พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) แสดงธรรมไว้อย่างชัดเจนว่า **“ตัวตนคือต้นเหตุแห่งปัญหา”** ดังนั้น ต้องมาจัดการกับต้นเหตุแห่งปัญหาคือตัวตน การปล่อยวางอึดตาปล่อยวางความเป็นตัวตน ตัวกู ของกู ได้แล้วนั้น ใจมนุษย์ก็จะเปิดกว้างได้ สามารถหยุดคิดพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เข้ามาด้วยใจที่ใคร่ครวญเพื่อทำความเข้าใจ และเข้าถึงความแตกต่างทางความคิดและความสลับซับซ้อนของสถานการณ์ ปัญหาอย่างเป็นองค์รวมด้วยการรับฟังซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่ผ่านมาั้น ตัวตนหรืออึดตานั่น เป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ เนื่องด้วยการมีอึดตาและเสริมอึดตาให้แน่นหนาขึ้นในความเป็นพรรคพวก แบ่งฝ่าย แบ่งสี ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้น ต่างฝ่ายต่างเลือกรับรู้และตีความโดยอ้างว่าอีกฝ่ายผิด ฝ่ายตัวถูกต้องมีความชอบธรรมต่างก็ไม่ยอมซึ่งกันและกันจนนำมาซึ่งความเสียหายอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ ดังปรากฏ ยังความเศร้าสลดใจเป็นอย่างยิ่งในแผ่นดินนี้ ...อึดตา ตัวตน ต้นเหตุแห่งหายนะโดยแท้

หากเมื่อได้รู้เช่น เห็นชาติ ในโทษของ อึดตา ตัวตน อย่างนี้แล้วยังจะรักและเก็บรักษาไว้เพื่ออะไร ถึงเวลาแล้วมั่ง ที่จะปล่อยและวาง หยุดรักและหยุดหวงแหน

รักและหวงแหนสิ่งใด เป็นทุกข์เพราะสิ่งนั้น

หยุดรัก หยุดหวงแหนสิ่งนั้น หมดทุกข์เพราะสิ่งนั้น เช่นกัน

ดอกเตอร์...อยู่อย่างไร

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉวีพร อัจฉริยะโกศล

ดอกเตอร์ (Doctor) เป็นคำคุ้นหูคนไทยในปัจจุบัน ในบางครั้งเป็นคำเติมหน้าชื่อบุคคล ใช้เรียกบุคคลที่เป็นผู้รู้ทางวิชาการสาขาวิชาหนึ่งวิชาใด ในบางโอกาสก็พบว่า ดอกเตอร์ เป็นชื่อภาพยนตร์ หรือหนังสือการ์ตูน หรือละคร เช่น ภาพยนตร์โทรทัศน์ในประเทศอังกฤษ เรื่อง **“Doctor Who”** ที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในการนำเสนอ และมีความยาวของการนำเสนอจนได้รับการบันทึกในกินเนสส์เวิลด์ เรคคอร์ด (Guinness World Records) ได้รับรางวัลหลายรางวัล ทั้ง BAFTA Award For Best Drama Series ของประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006 และ National Television Awards ของประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ ค.ศ. 2005 ติดต่อกันถึง 5 ปี (<http://en.wikipedia.org/wiki/Doctor.2010>) ในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะดอกเตอร์ที่ใช้เติมหน้าชื่อบุคคล

ดอกเตอร์ (Doctor) ในบทความนี้หมายถึงผู้ได้รับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาหนึ่งวิชาใด ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นวิชาแพทย์ (สอ เสถบุตร, 2518) เป็นคำเติมหน้าชื่อบุคคล แสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิ์หรือครอบครองสิทธิ์ (Title) ที่บอกให้สังคมทราบถึงวุฒิการศึกษา เพื่อความสะดวกจึงมักเขียนเป็นคำย่อหน้าชื่อบุคคลของผู้มีสิทธิ์ที่ว่านี้ในภาษาไทยว่า **“ดร.”**

โดยปกติ การได้รับการศึกษา ผึกฝน และเรียนรู้ถึงระดับปริญญาเอก ในสาขาวิชาหนึ่งวิชาใด ซึ่งเป็นปริญญาระดับสูงสุด ย่อมบ่งบอกความเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานของศาสตร์สาขานั้นๆ เป็นอย่างดี มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ความรู้พื้นฐานในมิติต่างๆ ของศาสตร์ พูดย่อยๆ ก็คือรู้ถึงรากของศาสตร์ จนสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา สังเคราะห์ และหรือแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อขยายศาสตร์สาขานั้นได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล (Rationale) จะอธิบายหรือแม้กระทั่งคาดเดาปรากฏการณ์ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขานั้นก็เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล ใช้หลักการและหรือทฤษฎีประกอบได้อย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ ฟังได้ ฟังขึ้น เจกเช่นผู้รู้ทั้งหลาย

เมื่อสังคมมองว่า บุคคลที่มีคำว่า “ดร.” นำหน้าชื่อนั้นเป็นผู้รู้ บุคคลนั้นจะปฏิบัติตนอย่างไร จะอยู่อย่างไร จึงจะสามารถเป็นผู้รู้ได้อย่างแท้จริง สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเองและสังคมได้ เป็นผู้รู้ที่สง่างาม ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่ดอกเตอร์จะอยู่อย่างไร จึงจะสง่างาม การสร้างสิ่งเหล่านี้ให้เกิดในตัวบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นดอกเตอร์ จะว่ายาก ก็อาจใช่ แต่โดยความเป็นจริงแล้วไม่ยากเลย เพราะการฝึกฝนระหว่างที่เรียนอยู่ในหลักสูตรระดับปริญญาเอก นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาเอกทุกคนได้รับการฝึกฝนทั้งในด้านการคิด การวิเคราะห์ การวิพากษ์ และการสังเคราะห์จากการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสิ่งที่อ่าน ทุกคนต้องอ่านมาก ฝึกฝนทั้งในด้านการแสวงหาความรู้ใหม่หรือการแก้ปัญหาใหม่ โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัย เอกสารที่อ่านนั้นมาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั่วโลก มิใช่ลำพังเพียงเอกสารในประเทศไทยเป็นการฝึกฝนเพื่อให้เห็นศาสตร์ที่ตนศึกษาอย่าง “รู้แจ้งแทงตลอด” “ตกพลักบโบทคันพิชฐานสำคัญ” ของศาสตร์ และเห็น “ความเชื่อมโยงขององค์ความรู้” ของศาสตร์ อีกทั้งเพื่อให้สามารถ “สร้างความรู้ใหม่” ให้แก่ศาสตร์ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล เป็นการขยายศาสตร์ทั้งในมิติของความกว้างและความลึก ดอกเตอร์ทุกคนได้รับการฝึกฝนมาแล้ว หากดอกเตอร์ได้สืบทอด

สิ่งที่ได้รับการฝึกฝนมา ผสมกับการใช้ศาสตร์ที่ฝึกฝนมาให้เกิดประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ทำให้ศาสตร์เป็นที่รับรู้ เป็นที่เข้าใจ และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ความสง่างามของดอกเตอร์ย่อมเกิดขึ้นโดยไม่ต้องสงสัย การดำรงตนทางวิชาการของดอกเตอร์จึงมีความสำคัญ

ดังที่ได้กล่าวแล้ว การดำรงตนทางวิชาการของดอกเตอร์มีความสำคัญ คำว่าวิชาการ อาจทำให้หลายคนคิดว่าดอกเตอร์ต้องทำงานอยู่แต่ในมหาวิทยาลัย ในสถาบันการศึกษา หรือในสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น โดยเหตุผลแล้วไม่ควรคิดอย่างนั้น วิชาการควรมีในทุกหน่วยงาน วิชาการเป็นเรื่องของการพัฒนา พัฒนาในทุกด้าน พัฒนามนุษย์ พัฒนากลยุทธ์ พัฒนานวัตกรรม พัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลผลิต หรือพัฒนาองค์ความรู้ คือพัฒนาตัวศาสตร์เอง การใช้ศาสตร์ให้เกิดการรับรู้ เรียนรู้อย่างเข้าใจและนำมาสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม คือหัวใจของวิชาการ หากทุกภาคส่วนของประเทศมีลักษณะของการใช้วิชาการเช่นนี้ ความเจริญรุ่งเรืองย่อมเกิดขึ้นเป็นแน่แท้ บุคลากรที่เป็นดอกเตอร์ควรปฏิบัติงานด้วยการใช้ศาสตร์ที่ตนได้ฝึกฝนถึงขั้นรู้อย่างถ่องแท้ หรือที่เรียกว่า **“รู้จริง”** ช่วยทำให้กิจการงานที่รับผิดชอบเดินอย่างมีคุณภาพ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นเหตุเป็นผล สร้างนวัตกรรมหรือผลผลิตใหม่ในรูปแบบต่างๆ งานที่ดำเนินอยู่แล้วก็จะก้าวหน้า วิชาการในทรรศนะนี้ จึงไม่ใช่เป็นเรื่องของการอธิบาย หรืออภิปรายแต่สิ่งที่อยู่ในตำราหรือเอกสารทางวิชาการว่าด้วยหลักการ ทฤษฎี และปรัชญา ซึ่งมีแต่ความเป็นนามธรรม แต่เป็นวิชาการที่นำมาใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและมนุษยชาติ

อยู่อย่างดอกเตอร์ก็สง่างาม

เมื่อการปฏิบัติตนทางวิชาการของดอกเตอร์มีความสำคัญยิ่งต่อความ

สว่างาม ทั้งต้องเป็นการปฏิบัติตัวอย่างสม่ำเสมอ และเป็นการปฏิบัติตัวอย่าง
ทันเหตุการณ์ ทันสภาวะแวดล้อม หรือที่เรียกว่า **“ก้นสมัย”** บทบาทและ
หน้าที่ของคนเป็นดอกเตอร์มีความชัดเจนอยู่แล้ว บทบาทต่อไปนี้จะกล่าวถึง
บทบาทและหน้าที่ขั้นพื้นฐานหรือขั้น **“อย่างน้อยที่สุด”** ที่คนเป็นดอกเตอร์
พึงปฏิบัติ

บทบาทของดอกเตอร์

1. การอธิบายศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

โดยทั่วไป ศาสตร์ทุกสาขาวิชาประกอบด้วยทฤษฎี (Theories) อาจมีทั้งทฤษฎีเก่า ทฤษฎีใหม่ หลักการ (Principles) ตลอดจนพื้นฐานความรู้ (Foundations) ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง บางศาสตร์มีปรัชญาพื้นฐานด้วย ในระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาเอก นิสิตนักศึกษาต้องศึกษาให้กระจ่างก่อนสำเร็จการศึกษา ดอกเตอร์แต่ละคนควรประมวลและจัดทำแผนภูมิ หรือแผนภาพ หรือแผนที่แสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเข้าใจ จนสามารถสร้างแผนที่ทางปัญญา (Cognitive Map) สำหรับเนื้อหาสาระเฉพาะหนึ่งๆ ช่วยให้มองเห็นภาพองค์ความรู้อย่างเมื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สิ่งที่ศึกษาก็จะเข้าไปเชื่อมต่อกับแผนที่ที่สร้างไว้ เป็นการขยายแผนที่ทางปัญญา ถ้าทำได้เช่นนี้ ความเข้าใจศาสตร์ก็จะชัดเจนและถูกต้อง การทำงานใดๆ รวมทั้งการอธิบายศาสตร์ก็จะเป็นไปด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง เทียงตรง (Valid) และเชื่อถือได้

2. การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์

บทบาทนี้ของคนเป็นดอกเตอร์ช่วยทำให้ปัญหาที่เกี่ยวข้องได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธี ถูกต้องตามหลักวิชาการ ปราศจากความลำเอียง ปัญหาที่ซับซ้อน อาจจะต้องใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยกระบวนการวิจัย อันเป็นการแก้ปัญหายาอย่างเป็นเหตุเป็นผล

3. การขยายศาสตร์

การขยายศาสตร์เป็นอีกหนึ่งบทบาทและหน้าที่ของคนเป็นดอกเตอร์ การขยายศาสตร์กระทำโดยกระบวนการศึกษาวิจัย ทำให้ศาสตร์ขยายตัวอย่างเป็นเหตุเป็นผลทั้งในระดับกว้างและลึก ก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ทั้งพัฒนางองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจ และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องได้ทั้งระดับกว้างและลึก

หน้าที่ของดอกเตอร์

หน้าที่หรืองานขั้นพื้นฐานที่ผู้เป็นดอกเตอร์ทุกคนควรปฏิบัติ มีดังนี้

1. การแสวงหาความรู้ด้วยการอ่านและวิพากษ์สิ่งที่อ่าน

ถึงแม้ว่า การอ่านเป็นการแสวงหาความรู้ขั้นพื้นฐานประเภทหนึ่ง แต่การอ่านมีความสำคัญยิ่ง ผู้รู้หยุดอ่านไม่ได้ การอ่านช่วยให้โลกทัศน์ของผู้กว้างขึ้น เห็นชัดเจนขึ้น อาจเห็นมิติใหม่ อาจเห็นความต้องการจำเป็นใหม่ เมื่ออ่านอะไร ต้องวิเคราะห์และวิพากษ์ มองเห็นความเป็นไปได้ ความเป็นไปไม่ได้ หรือเห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล ก่อให้เกิดความเข้าใจหรือมองเห็นแนวทางของการศึกษา เพื่อหาคำตอบต่อไป

สิ่งที่คนเป็นดอกเตอร์ควรอ่านนั้น ไม่จำกัด แต่อย่างน้อยที่สุด ต้องอ่านสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือความเจริญก้าวหน้าขององค์ความรู้ของศาสตร์ และอ่านสิ่งที่ตนสนใจ อ่านทั้งตำรา บทความทางวิชาการ เอกสารทางวิชาการทั้งที่

เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ เพราะคนอ่านมาก ย่อมนำมาสู่การแลกเปลี่ยนความรู้ที่กว้าง

2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้รู้ในศาสตร์สาขาวิชา

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันนี้ กระทำได้หลายลักษณะ เช่น การเขียนบทความ การเสนอผลงานวิชาการ การวิเคราะห์ผลงานที่น่าเสนอ เป็นต้น คนเป็นดอกเตอร์ควรกระทำกิจกรรมดังกล่าวอย่างมีคุณภาพและสม่ำเสมอ ในปัจจุบัน การสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมีหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบของการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ด้วยเทคโนโลยีระบบออนไลน์ การสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสามารถกระทำได้ข้ามทวีปทั่วทั้งโลกและพร้อมกันตลอดเวลา

อาจกล่าวได้ว่าคนเป็นดอกเตอร์ต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ ในสาขาวิชาของตนทั้งในระดับประเทศและระดับต่างประเทศ นี่คือนสิ่งที่เสนอแนะขั้นต่ำ อาจเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ สมาคมวิชาชีพ ทุกสมาคมจะมีกิจกรรมทางวิชาการเป็นประจำสำหรับสมาชิก เช่น การเผยแพร่วารสารทางวิชาการ การจัดประชุมทางวิชาการ เป็นต้น เมื่อสมาคมวิชาชีพมีกิจกรรมทางวิชาการ สมาชิกสมาคมก็จะมีโอกาสเข้าร่วม ได้เห็นความก้าวหน้าของศาสตร์สาขาวิชา มุมมองและแนวคิดใหม่ๆ ของสมาชิก ได้มีโอกาสแสดงทรรศนะและผลงาน ได้มีโอกาสขยายทรรศนะทางวิชาการของตน ได้มีเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อขยายและพัฒนาศาสตร์ เป็นต้น

3. การศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเป็นกระบวนการที่ใช้หาคำตอบให้แก่คำถามที่สงสัยภายใต้บริบทหนึ่งๆ เป็นกระบวนการที่มีความเป็นเหตุเป็นผล (Rationale) การออกแบบการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่นสูง (Reliability) จะนำมาซึ่งผลการวิจัยที่มีความเที่ยงตรง

การศึกษาวิจัยเป็นกระบวนการที่ใช้ขยายศาสตร์ หาคำความรู้ใหม่ แก้ปัญหา และตอบคำถามต่างๆ ทางวิชาการ นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาเอกทุกคน ได้รับการฝึกฝนในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและการดำเนินการวิจัยที่ให้ ผลการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้มาแล้ว จึงย่อมจะทำหน้าที่นี้ได้ และพัฒนาตนเองให้มีความสามารถทางการศึกษาวิจัยในระดับสูงขึ้นไป

4. การสอน

ถ้าผู้เป็นดอกเตอร์ทำงานอยู่ในสถาบันการศึกษา ดอกเตอร์จะต้องทำการสอน การสอนเป็นงานที่สำคัญที่สุด ถึงแม้ผู้เขียนจะจัดให้การสอนอยู่ในอันดับสุดท้ายของหน้าที่ดอกเตอร์ก็ตาม ทั้งนี้ เพราะการสอนที่ดี จะต้อง เป็นการสอนที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ สอนได้เข้าใจและสนุก เนื้อหาที่สมบูรณ์ เกิดจากการที่ผู้สอนเตรียมตนมาพร้อม ด้วย 3 ข้อแรกข้างต้น กล่าวคือ ผู้สอนมีความรู้ในเรื่องที่ สอนอย่างกระจ่างชัดทั้งจากการแสวงหาความรู้ การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการค้นคว้าศึกษาวิจัย ผู้สอนต้อง เป็นผู้พร้อมเชิงวิชาการ “**รอบรู้และรู้รอบ**” สามารถรู้า หรือกระตุ้น ให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุก เกิดความเข้าใจ มอง เห็นความเชื่อมโยง เกิดความท้าทายและอยากศึกษา ค้นคว้าหาคำตอบต่อไป

กล่าวโดยสรุป บทบาทหน้าที่ขั้นพื้นฐานข้างต้นเป็นสิ่งที่ดอกเตอร์ทุกคนควรปฏิบัติ ความสง่างามก็จะเกิด แต่ความสง่างามที่เกิดและสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ของการปฏิบัติได้เต็มที่ ก็ต่อเมื่อ การปฏิบัติเหล่านั้นกระทำบนฐานของความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ท่านผู้อ่านเห็นด้วยไหม ?

ionareadung : 20 leangr (2518) New Model English - Thai Dictionary, Desk Edition. ngvnaunms : ush shunnuu
 Inadunawde gah

"Wikipedia, The free encyclopedia" http://en.wikipedia.org/wiki/Doctor_Who. Retrieved

9 June 2010

ทำวิจัยอย่างดอกเตอร์นิศา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภญ.ดร.นิศา คำแก่น

ชีวิตในวัยเรียนของ ด.ญ.นิศา คำแก่น ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นค่อนข้างเรียบง่าย ด้วยความเป็นลูกหลานอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสาธิตเกษตรจึงเป็นสถานศึกษา วิจัย ทดลองในวิชาการ พัฒนาการของนิศาในวัยเด็ก ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับความสามารถ สติปัญญา ความถนัด และความสนใจ อันส่งเสริมให้มีพื้นฐานการเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป ในการสอบ Entrance เพื่อเข้ามหาวิทยาลัยในสมัยนั้น สามารถเลือกได้ 6 อันดับ โดยนิศาเลือกคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นอันดับที่ 1 และสามารถสอบเข้าเป็นนิสิตเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้สมความตั้งใจ

การทำงานวิจัยของ นส.ญ.นิศา คำแก่น เริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เมื่อครั้งเป็นนิสิตเภสัชศาสตร์ ปีที่ 5 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยทำโครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคงตัวของยาบ้วนปากที่มีส่วนประกอบของเตตราซัยคลิน อาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์สุมนัส เสถียรวุฒิชัย เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาเภสัชเคมี และเป็นรุ่นพี่เภสัช มอ.รุ่น 1 ปัญหาของการวิจัย คือ เตตราซัยคลินเป็นยาปฏิชีวนะที่ออกฤทธิ์กว้างต่อเชื้อโรคในช่องปาก

แต่เมื่อทำเป็นเกล็ดขี้กิ้งแล้วจะเสื่อมสลายง่ายมาก เกิดเป็นอนุพันธ์มากมายที่ไม่มีฤทธิ์หรือฤทธิ์ลดลง โครงการวิจัยของนริศเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้น จึงเน้นเฉพาะการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือชั้นสูง (ในสมัยนั้น) คือ High Performance Liquid Chromatography (HPLC) ตอนที่ทำการทดลองครั้งแรกนั้น อาจารย์นัดพบเพื่อสอนการใช้เครื่องมือและเริ่มทำการทดลอง เมื่ออาจารย์สุมนัสสั่งให้นริศเจือจางยาบ้านปากใส่ใน Volumetric Flask และเพื่อนอีกคนฉีดสารละลายเข้าเครื่อง HPLC ผ่าน Injection Port นั้น ปรากฏว่า เพื่อนมือสั่นมากจนกระทั่งทำเข็มฉีดยาที่ทำจากแก้วตกลงพื้นแตกกระจาย อาจารย์สุมนัสก็นำรักมากไม่รู้ว่าอะไรเลย เราสองคนสัญญาว่าบทเรียนครั้งนั้นจะทำให้ไม่เกิดความผิดพลาดครั้งที่ 2 อีก หลังจากนั้นอาจารย์นัดพบครั้งที่ 2 เราสองคนตั้งใจเอาใจใส่มากขึ้นและทำการทดลองจนเสร็จเกือบเที่ยงคืน เรากลับหอพักด้วยความสุขที่เราทำงานสำเร็จและสามารถทำตามสัญญา

ในระหว่างการทำโครงการวิจัยนี้เอง อาจารย์ที่ปรึกษาก็ได้เรียนเชิญอาจารย์พิเศษมาบรรยายเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ยาด้วยเครื่องมือชั้นสูง โดยได้รับเกียรติจาก ภญ.ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ของอาจารย์สุมนัส ท่านเคยเป็นหัวหน้าภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มอ. ก่อนที่จะลาออกไปเป็นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา องค์การเภสัชกรรม อาจารย์กฤษณาเป็น Idol ของนริศตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา ด้วยบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถที่เป็นเลิศ ปัจจุบันท่านทำงานในองค์กรต่างประเทศ ผลงานของอาจารย์เป็นที่สนใจในวงกว้างขึ้นเมื่อมีการนำไปตีพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งของบทความภาษาเยอรมัน และมีการสร้างภาพยนตร์สารคดีชีวิตประวัติของท่าน เรื่อง A Right to Live - Aids

Medication for Millions ในปี พ.ศ. 2549 รวมถึงการสร้างภาพยนตร์
บรอดเวย์ เรื่อง Cocktail ในปี พ.ศ. 2550 นอกจากนี้ท่านยังได้รับรางวัล
นักวิทยาศาสตร์โลก (Global Scientist Award) จากมูลนิธิเลตเติน ประเทศ
นอร์เวย์ ประจำปี พ.ศ. 2547 รางวัลบุคคลแห่งปีของเอเชียประจำปี พ.ศ.
2551 และรางวัลแมกไซไซ สาขาบริการสาธารณะประจำปี พ.ศ. 2552

ในการเรียนเภสัชศาสตร์นั้น นริศเป็นนิสิตเภสัชศาสตร์รุ่นที่ต้องทำ
สัญญาเพื่อใช้ทุนรัฐบาล เป็นเวลา 2 ปี หากไม่ประสงค์จะรับราชการจะต้อง
ชดใช้เป็นเงิน จำนวน 250,000 บาท ในเวลานั้น อาจารย์ธนู คำแก่น เกษียณ
อายุราชการแล้ว นสภ.นริศ คำแก่น เพิ่งจะเรียนจบเภสัช มอ. ส่วน นรต.
นรินทร์ คำแก่น เพิ่งจะเรียนจบโรงเรียนนายร้อยสามพราน ครอบครัวคำแก่น
ต้องรับผิดชอบส่งเสียน้องคนเล็ก รัชดา คำแก่น ที่กำลังจะเข้าเรียนบัญชี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ด้วยเหตุและผลทุกประการนี้เองที่ ภญ.นริศ คำแก่น
ต้องไปใช้ทุนเป็นเภสัชกร 3 หัวหน้าแผนกห้องยาผู้ป่วยใน โรงพยาบาล
สกลนคร และ รต.ต.นรินทร์ คำแก่น ต้องไปใช้ทุนเป็นรองสารวัตรสอบสวน
สภ.อ.จะนะ จังหวัดสงขลา

ชีวิตการทำงานวิจัยของนริศเริ่มต้นอีกครั้ง เมื่อ
นริศไอนย้ายกลับมารับราชการเป็นนักวิชาการอาหาร
และยา ในปี พ.ศ. 2534 และขอลาศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโทที่คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปี พ.ศ. 2535 ด้วยความสนใจทางด้านสมุนไพรและ
ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ นริศ จึงขอสมัครเรียนภาควิชาเภสัชเวท และเลือก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ภก.ดร.นิจศิริ เรื่องรังสี
อาจารย์นิจศิริเป็นต้นแบบของนริศในวิชาชีพอาจารย์นักวิจัย ท่านเป็นบุคคล
ที่ทุ่มเททำงานวิจัยด้วยความมานะอดุสสาหะ ผลงานวิจัยของท่านได้รับการ

ตีพิมพ์ระดับชาติและนานาชาติมากที่สุดในคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับการการันตีด้วยรางวัลนักวิจัยดีเด่น (The Best Researcher Award) ในปี พ.ศ. 2537 อาจารย์นิจศิริเป็นนักพฤกษเคมีมือทอง ต้นไม้ที่อาจารย์คัดเลือกมาให้ลูกศิษย์นั้น เป็นสมุนไพรที่ไม่เคยมีรายงานการวิจัยมาก่อน และมีศักยภาพในการต่อยอดเป็นยา อาจารย์แนะนำให้นริศาริเริ่มทำการทดลองตั้งแต่ปีที่ 1 โดยที่อาจารย์เก็บต้นไม้จากดอยอินทนนท์มาให้เรียบร้อยแล้ว ปัญหาของการวิจัย คือ ฝอยลมเป็นไลเคนที่พบในภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาและภูมิอากาศหนาวเย็น สารประกอบสำคัญคือ Usnic Acid เป็นสารที่ออกฤทธิ์กว้างต่อเชื้อโรคบริเวณผิวหนัง วิทยานิพนธ์ของนริศาริแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การสกัดสารบริสุทธิ์ ด้วย Column Chromatography ส่วนที่ 2 คือ การวิเคราะห์ปริมาณสารสำคัญ ด้วยเครื่องมือขั้นสูง (ในสมัยนั้น) คือ Densitometer ส่วนที่ 3 คือ การทดสอบฤทธิ์ต้านจุลชีพ ด้วย Agar Diffusion โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ดีเอ็กนามกุล และ อาจารย์ ญะมะลิ วัชรินทร์แสงทองดูแลงานในส่วนที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ด้วยการวางแผนการดำเนินงานวิจัยที่ดีของอาจารย์นิจศิรินี้เอง ที่เป็นเหตุผลทำให้นริศาริสามารถเรียนจบปริญญาโทสำเร็จเป็นเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต โดยใช้เวลาเพียง 2 ปีตามกำหนดเวลา

เมื่อนริศาริเรียนจบปริญญาโทแล้ว จึงขอโอนย้ายจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มาเป็นอาจารย์ สังกัดภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปฏิบัติงานในโครงการจัดตั้งคณะเภสัชศาสตร์ มศว. ในปี พ.ศ. 2537 โอกาสของการทำงานวิจัยในต่าง-

ประเทศก็มาถึงนริศาริ ด้วยความเมตตาจากผู้บังคับบัญชาในอดีต คือ

ภก.วิโรจน์ สุ่มใหญ่ และ ภก.มานิตย์
อรุณากร รวมทั้งผู้บังคับบัญชาในขณะนั้น
คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภญ.ชวณี
ทองโรจน์ โดยได้รับการคัดเลือกให้ฝึก
อบรมด้านการวิจัย (Research Fellow)
ณ United Nations Office at Vienna

(UNOV) ประเทศออสเตรีย และ The National Institute of Scientific
Investigation (NISI) ประเทศเกาหลี ในปี พ.ศ. 2541 เน้นเฉพาะการ
วิเคราะห์ยาเสพติด ปัญหาของการวิจัย คือ ยาบ้าที่พบในประเทศไทยมาจาก
กระบวนการผลิตหลากหลายวิธี จึงทำให้องค์ประกอบที่พบในเม็ดยาแตกต่างกัน
ดังนั้น การวิเคราะห์องค์ประกอบเคมีโดยเฉพาะส่วนที่เป็น By-Product
จะสามารถทำนายปฏิกิริยาเคมีในกระบวนการผลิตได้ ยาเสพติดให้โทษ
ของกลางเหล่านั้นถูกส่งตรงจาก สำนักงานปราบปรามยาเสพติด ประเทศไทย
ไปยังองค์การสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา งานวิจัยของนริศเป็นส่วนหนึ่ง
ของความร่วมมือในการทำงานวิจัยของสำนักงาน ป.ป.ส. และองค์การ
สหประชาชาติ โดยมี Dr.Barbara Ramberg เป็นอาจารย์ผู้ฝึกสอน โดย
เน้นเฉพาะการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือขั้นสูง (ในสมัยนั้น) คือ Gas
Chromatography–Mass Spectrophotometer (GC-MS) Dr.Barbara
เป็นชาวเยอรมันที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านเภสัชเคมี ณ University
of Vienna เธอเป็น Working Woman เป็นผู้หญิงแกร่งอีกคนหนึ่งที่นริศ
นับถือในความสามารถ ด้วยเธอประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุยังน้อย แม้ว่าจะ
มีอายุเท่ากันกับนริศ แต่ในขณะนั้นเธอรับผิดชอบงานในตำแหน่งหน้าที่
ค่อนข้างสูงขององค์กรระดับโลก นริศใช้เวลาทำงานวิจัยอยู่ที่นั่นด้วยความสุข
ในการทำงานเต็มเวลา สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 เดือน

ด้วยความรู้สึกที่โชคดีเหลือเกินที่มีโอกาสได้เรียนรู้วิธีการทำงานที่ประสบความสำเร็จจากเธอ จากนั้นจึงเดินทางไปฝึกอบรมต่อที่ The National Institute of Scientific Investigation ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลี โดยมี Dr.Hee-sun Chung เป็นอาจารย์ผู้ฝึกสอน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ด้วยความที่ Dr.Chung จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ ท่านจึงสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี อีกทั้งความสามารถในการทำงานวิจัยที่เป็นเลิศ เธอวางแผนการฝึกอบรมเป็นอย่างดี ภายในเวลาที่จำกัด นริศสามารถทำการทดลองได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ปัจจุบันท่านเป็น Director General, The National Institute of Scientific Investigation เมื่อนริศเดินทางกลับ และรายงานตัวกลับเข้าทำงาน นริศจึงได้เป็นวิทยากรบรรยายให้แก่บุคลากรในสำนักงาน ป.ป.ส. และสามารถนำผลงานวิจัยมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการได้ โดยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานวิชาการที่นริศขอกำหนดตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์

ภายหลังจากภารกิจในการก่อตั้งคณะเภสัชศาสตร์ มศว. สำเร็จ ในปี พ.ศ. 2539 และดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร เป็นเวลา 3 ปี นริศก็ตัดสินใจเรียนต่อระดับปริญญาเอกที่ Charles Sturt University ประเทศออสเตรเลีย ในปี พ.ศ. 2542 ด้วยความสนใจทางด้านสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เช่นเดิม นริศจึงขอสมัครเรียนที่ School of Biomedical Sciences ในลักษณะ Doctoral Research โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาชาวออสเตรเลีย คือ Assoc.Prof.Dr.Jennifer Wilkinson และ Assoc.Prof.Dr.Maree Simpson อาจารย์ที่ปรึกษาชาวไทย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ภก.ดร.นภดล ทองนพ เนื้อ ผู้บังคับบัญชาในขณะนั้นนั่นเอง Dr.Jenny เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการ

แพทย์ทางเลือก (Complimentary and Alternative Medicine) โดยเน้นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เธอเป็นต้นแบบอีกคนหนึ่งของนรีศาในวิชาชีพ อาจารย์นักวิจัย เป็นบุคคลที่ทุ่มเททำงานสอนควบคู่กับงานวิจัยด้วยความมานะอดทน ซึ่งได้รับการการันตีด้วยรางวัลอาจารย์ผู้สอนดีเด่น ในปี พ.ศ. 2543 (Vice Chancellor's Excellence in Teaching Award) และรางวัลนักวิจัยดีเด่น ในปี พ.ศ. 2548 (Vice Chancellor's Excellence in Research Award) Dr.Maree เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเภสัชกรรมบำบัด (Pharmacotherapy) และการทดลองทางคลินิก (Clinical Trial) ส่วนอาจารย์ภดลเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเภสัชกรรมสังคมและบริหารเภสัชกิจ (Social Pharmacy and Pharmaceutical Administration) และการวิจัยอนาคตระบบยาของประเทศไทย

ขณะนั้นมีนักศึกษาไทยคนหนึ่งกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเดียวกัน เขาได้รับทุนจากรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย เพื่อเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ในปี พ.ศ. 2542 และสำเร็จการศึกษากลับมารับราชการอยู่ที่คณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2545 ปัจจุบันเขาคือ รองศาสตราจารย์ ภ.ดร.พรศักดิ์ ศรีอมรศักดิ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านเทคโนโลยีเภสัชกรรม (Pharmaceutical Technology) เน้นการพัฒนาและออกแบบรูปแบบยาและระบบนำส่งยา (Dosage Form and Drug Delivery Design) การผลิตยา รูปแบบของแข็ง การใช้พอลิเมอร์ในทางเภสัชกรรมและการเกษตร และนาโนเทคโนโลยีทางเภสัชกรรม เจ้าของรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ของมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี พ.ศ. 2547 สาขาเภสัชศาสตร์ รางวัลนักวิจัยรุ่นกลางดีเด่น ประจำปี 2552

(TRF-CHE-SCOPUS Researcher Award 2009) จาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักพิมพ์ Elsevier เขาเป็นคนหนึ่งทีนรึศานับถือในความสามารถด้านวิจัย

การทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของนริศ ในปี พ.ศ. 2543-2544 นั้น เป็นการทดลองทางคลินิกในผู้ป่วยที่มีภาวะไขมันในเลือดสูง โดยเปรียบเทียบระหว่างยาแผนปัจจุบัน Gemfibrozil กับสมุนไพรชาดอกคำฝอย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยของโรงพยาบาลพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นจังหวัดที่นริศเริ่มรับราชการเป็นเภสัชกรใช้ทุนนั่นเอง นริศได้รับความร่วมมือที่ดีจากทีมบุคลากรของโรงพยาบาล ประกอบด้วยแพทย์ เภสัชกร พยาบาล และนักเทคนิคการแพทย์ รวมทั้งโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดินเป็นโรงพยาบาลต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บข้อมูล โดยการบันทึกข้อมูลของผู้ป่วยแบบ On-Line ทุกแผนก ทำให้นริศสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน หลังจากนั้นจึงรายงานตัวกลับเข้ารับราชการอีกครั้งในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2545 และสามารถส่งเล่มวิทยานิพนธ์เพื่อขอจบการศึกษา ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 โดยที่นริศใช้เวลาในการลงทะเบียนเรียนทั้งหมด 7 ภาค รวมเป็น 3.5 ปี จากนั้นนริศก็รอผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ (Examiner) 3 ท่าน ได้ท่านที่ 1 คือ Professor จาก Curtin University of Technology ผู้เชี่ยวชาญด้าน Pharmacoeconomics ท่านที่ 2 คือ Mr.Andrew Matthews จาก Charles Sturt University ผู้เชี่ยวชาญด้าน Pharmacotherapy และท่านที่ 3 คือ รองศาสตราจารย์ ภญ.ดร.นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ จากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้เชี่ยวชาญด้าน Pharmacognosy นริศได้รับทราบผลการพิจารณาของท่านทั้งสามในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 จากนั้นนริศ

เดินทางกลับไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อใช้เวลาในการแก้ไขและส่งเสริมฉบับสมบูรณ์ ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2546 หลังจากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาก็ส่ง E-mail มาแสดงความยินดี ภายหลังบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก และสามารถเลือกสถานที่ในการรับปริญญาได้ นริศายื่นขอเข้ารับปริญญาเอก ณ ประเทศสิงคโปร์ ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ด้วยเหตุผลที่ว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปออสเตรเลียของนริศามีเพียงคนเดียว เทียบเท่ากับการเดินทางไปสิงคโปร์ของเราสามคนแม่ลูก ซึ่งนริศายากให้ครอบครัวได้มีโอกาสเข้าร่วมพิธีอันทรงเกียรตินี้ด้วย Commencement Day ซึ่งเป็นวันสำคัญที่สุดในชีวิตนั่นเอง นริศาได้รับเกียรติจากมหาวิทยาลัยให้กล่าวสุนทรพจน์ ในฐานะตัวแทนบัณฑิตที่เข้ารับปริญญา โดยกล่าวถึงปัญหาอุปสรรคและการแก้ไขปัญหาจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษา รวมทั้งแสดงความขอบคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จด้วย ในวันนั้นมหาวิทยาลัยกรุณาจัดที่นั่งให้แม่และน้องสาวในฐานะแขกพิเศษ และจัดที่นั่งให้นริศาบ่นเวทีร่วมกับ Vice Chancellors และ Dean เราทั้งสามคนได้รับเชิญให้ถ่ายรูปในห้องสตูดิโอและรับประทานอาหารเย็นร่วมกับ Vice Chancellors, Dean และแขกรับเชิญที่มาร่วมงาน วันนั้นเป็นอีกวันหนึ่งที่นริศาไม่สามารถลืมความอึดอัดใจได้เลย

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 นั้นเองที่นริศาได้มีโอกาสกลับไปทำงานวิจัยอีกครั้งที่มหาวิทยาลัยที่จบการศึกษา ด้วยความเมตตาจากหัวหน้าโครงการกิจกรรมวิชาการเครือข่ายการวิจัยเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการค้นพบและพัฒนาายาใหม่จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติท้องถิ่น (Research Network for Enhancement of Drug Discovery and Drug Development through Thai

Natural Products, DDTN) นั่นคือ ดร.คณิต สุวรรณบริรักษ์ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในอดีต คือ Assoc.Prof.Dr.Jennifer Wilkinson โดยได้รับการคัดเลือกให้ฝึกอบรมด้านการวิจัย โดยมีหัวข้อโครงการวิจัย เรื่อง Antimicrobial Activities and Cell Proliferation of Thai Edible Plants การกลับมามหาวิทยาลัยของนริศครั้งนี้ นริศได้รับความเมตตาจาก Dr.Heather Cavanagh ซึ่งเป็นผู้ร่วมโครงการวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับเกียรติจากบุคลากรทุกคนในฐานะศิษย์เก่าที่กลับมาเป็น Research Fellow นริศใช้เวลาทำงานวิจัยแบบเต็มเวลาลับดาห์ละ 5 วัน วันละ 8 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยนริศคัดเลือกพืชที่ใช้ทดสอบฤทธิ์ทางชีวภาพ จำนวน 4 ชนิด ซึ่งให้ผลการทดลองที่ค่อนข้างดีมาก ทำให้นริศสามารถนำผลงานวิจัยมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการได้เช่นเคย โดยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานวิชาการที่นริศขอกำหนดตำแหน่งเป็นรองศาสตราจารย์

บุคคลอีกคนหนึ่งที่นริศเคารพและยกย่องในความสามารถด้านวิจัย คือ Prof.Dr.Haruki Yamada ท่านเป็นคณบดี Kitasato Institute for Life Sciences and Graduate School of Infectious Control Sciences ณ มหาวิทยาลัย Kitasato กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ด้วยคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาโท คือ รองศาสตราจารย์ ภก.ดร.นิจศิริ เรืองรังษี นั่นเอง นริศมี

โอกาสได้รับทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ของรัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (JSPS-NRCT Core University Program) จำนวน 2 ครั้ง ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 และเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2551 โดยมีหัวข้องานวิจัย เรื่อง The Isolation of the Anti-Helicobacter Pylori Compounds in Seed of Arctium Lappa Linn.

การวิจัยและ Screening of Thai Tropical Flowers for

Anti-malarial and Anti- trypanosomal Activities

นริศาได้รับความเมตตาจากอาจารย์ทุกคน ซึ่งเป็นผู้ร่วมโครงการวิจัยของ Prof. Yamada ได้รับเกียรติจากบุคลากรและนักศึกษาทุกคน ในฐานะอาจารย์นักวิจัยชาวไทยที่เป็น Research Fellow การทำงานวิจัยที่ประเทศญี่ปุ่นแตกต่างจากประเทศอื่นที่นริศาเคยไปทำงาน นริศาต้องอุทิศเวลาทำงานวิจัยแบบเต็มเวลา สัปดาห์ละ 6 วัน วันละ 12 ชั่วโมง ผลจากความทุ่มเทกำลังกายนี้เองที่ทำให้ผลการทดลองที่ได้ค่อนข้างดีมาก ทำให้นริศาสามารถนำผลงานวิจัยมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการได้ โดยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานวิชาการที่นริศาขอกำหนดตำแหน่งเป็นรองศาสตราจารย์

นริศาได้มีโอกาสกลับไปใช้ทำงานวิจัยที่ประเทศออสเตรีย ซึ่งเป็นประเทศแรกที่นริศาเคยมาทำงานวิจัยอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2550 ณ Karl-Franzens-University เมือง Graz โดยมี Prof.Dr.Adelheid

H.Brantner โดยได้รับทุน University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นเวลา 1 เดือน โดยมีหัวข้อโครงการวิจัย เรื่อง Antimicrobial, Antioxidant and Anti-Inflammation Activity of Six Flowers in Nakhon-Nayok Province ในเวลานั้น Prof.Dr.Adelheid H.Brantner มีนักวิจัยต่างชาติมาปฏิบัติงานวิจัยด้วย จาก

ประเทศมองโกเลีย จีน และโครเอเชีย ทำให้
นริศาได้มีโอกาสดำรงงานวิจัยเป็นที่ร่วมกับ
ผู้เชี่ยวชาญหลายประเทศ

การไปต่างประเทศในครั้งนี้เป็นเดือน
เมษายนนั้น ตรงกับเทศกาล Easter ซึ่งเป็น
วันหยุดราชการของประเทศออสเตรีย ทำให้นริศา
และเพื่อนต่างชาติได้มีโอกาสไป Excursion กับ
Professor นอกจากนี้อาจารย์ผู้ฝึกสอนในอดีต
คือ Dr.Barbara Ramberg และ Ms.Yolanda
Luna ก็นั่งรถไฟจากเมือง Vienna มายังเมือง
Graz รวมทั้งเพื่อนรุ่นน้อง คือ เรืออากาศโทหญิง
ดร.วิภาพร เสรีเด่นชัย ก็นั่งรถไฟจากเมือง
Innsbruck มายังเมือง Graz อีกด้วย เหตุผลที่
ทำให้นริศาหลงรักประเทศออสเตรีย อาจเป็น

เพราะภูมิประเทศที่สวยงาม สถาปัตยกรรมที่อลังการ การ
ขนส่งที่เป็นเลิศ รวมทั้งความผูกพันที่มีต่ออาจารย์และเพื่อน

จากประสบการณ์ชีวิตนักวิจัยของดอกเตอร์นริศาตั้งแต่ต้นจนจบนั้น
ความสำเร็จในวันนี้เกิดขึ้นได้เกิดจากจังหวะและโอกาสที่ดี สภาพแวดล้อมที่ดี
ด้วยบุคลากร บุคลากร และกำลังใจมิตรอันประเสริฐ ผู้จุดประกายให้เกิด
การวางแผนชีวิตอย่างมีเป้าหมาย การดำเนินชีวิตอย่างมีระบบ ความมุ่งมั่น
และอดทนต่ออุปสรรคทั้งปวง ดังนั้น กว่าจะเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกาส์กร
หญิง ดอกเตอร์นริศา คำแก่น ในวันนี้ ได้ผ่านเหตุการณ์มากมายทั้งที่ดีและ
ไม่ดี พบทั้งความสุขและความทุกข์สลับกัน สิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิตนักวิจัย ก็
คือ กำลังกายที่แข็งแรงและกำลังใจที่เข้มแข็งเท่านั้นที่จะสามารถเอาชนะ
ปัญหาอุปสรรคและสามารถยืนหยัดทำงานได้อย่างมีความสุขต่อไป

อยู่อย่างดอกเตอร์...จริงหรือ ?

ดร.กาญจนา ชาทตระกูล

เมื่อได้รับคำเชิญให้เขียนบทความภายใต้หัวข้อข้างต้นทำให้ต้องใช้เวลาในการมอญย้อนหลังว่าจะนับเวลาตั้งแต่เมื่อใดเพื่อจะบอกเล่าถึงวิถีชีวิตหลังจากมีคำว่า “ดอกเตอร์” นำหน้าชื่อเนื่องจากใช้เวลาเกือบ 1 ปี ในการรอและแก้ไขเพื่อได้รับการผ่านดุขฎิณิพนธ์หรือที่ฝรั่งเรียกว่า Thesis หรือ Dissertation จากผู้สอบ (Examiner) แต่ใช้เวลาในการเรียนเกือบ 9 ปี เนื่องจากการเรียนนอกเวลา ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นทั้งเกาะและทวีปทางชั่วโลกได้ จำได้ว่าวันหนึ่ง มีโปรเฟสเซอร์ ท่านหนึ่งเอยปากทักทายเมื่อเห็นผู้เขียนเดินเข้าเดินออกห้องสมุดของมหาวิทยาลัยว่า “It is a long journey, isn't it ?” แปลได้ว่า “มันเป็นการเดินทางที่ยาวนานใช่ไหม” ก็ได้แต่พยักหน้าหงิกๆ อย่างแข็งๆ ในขณะนั้น การมีดีกรีเป็น “ดอกเตอร์” นั้นถือว่าเป็นคุณวุฒิต่างการศึกษาที่ถือกันว่าสูงสุดสำหรับระบบการศึกษาทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นคุณวุฒิตั้งที่จำเป็นสำหรับการเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ในเบื้องต้นต้องขออนุญาตท่านผู้อ่านให้คำจำกัดความ คำว่า “ดอกเตอร์” ในความคิดของตนเองเสียก่อน จากนั้นจึงจะเล่าให้ท่านฟังว่าการอยู่อย่าง “ดอกเตอร์” ในชีวิตการทำงานในบริบทของผู้เขียนนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งฟังดูออกจะขำขื่นๆ อย่างไรขอจบกล (ฝรั่งคง

ใช้คำว่า Snobbish) หรืออยู่ไม่เหมือนแต่ก่อน ซึ่งไม่ใช่ ไม่เหมือนสำนวน
“อยู่อย่างไทย” ที่ฟังดูน่าภูมิใจและสร้างสรรค์ แต่จะเล่าให้ท่านผู้อ่านฟังในแง่
มุมของการใช้คุณสมบัติและศักยภาพทั้งความรู้และประสบการณ์ให้เกิด
ประโยชน์แก่บุคคลรอบตัวเองทั้งวงในและวงนอกมหาวิทยาลัยอย่างไรบ้าง พูด
ง่ายๆ ก็คือ “ได้ทำอะไรบ้าง” หลังจากมีคำว่า “ดอกเตอร์” มาถืออภิลิขณ์เป็น
คำนำหน้านามของตน

ก่อนอื่นขอเรียนให้ท่านผู้อ่านทราบภูมิหลังของผู้เขียนก่อนว่าจบการ
ศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรือ TESOL
(Teaching English to Speakers of other Languages) เป็น Doctor of
Education (D.Ed.) ไม่ใช่ Doctor of Philosophy (Ph.D.) โดยที่สาขาการ
สอนภาษาอังกฤษเป็นสาขาที่เรียนมาโดยตรงตั้งแต่วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา รวมทั้งระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่ทำให้ได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ที่มีความเมตตาสูงหลายท่าน
เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ นิละคุปต์ ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา
วงศ์โสธร และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมถวิล ธนโสภณ เป็นต้น เรียกว่า
Made in Thailand มาตั้งแต่ต้น ดังนั้น ศาสตร์ที่ได้ศึกษาและประสบการณ์
ที่ได้ฝึกปฎิบัติครอบคลุมในเรื่องการศึกษาและเฉพาะเจาะจงในเรื่องการสอน
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และเมื่อได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ Down Under แห่งนี้ ก็พบว่าตนเองต้อง
ผ่านการทดสอบความอดทน (ในการโต้แย้งกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จน
น้ำตารินร่วง) ฝึกฝนความมานะพยายามรวมทั้งความมุ่งมั่นในการเรียนให้จบ
ต้องบินไปบินมาจนเพื่อที่จะแพ็กกระเป๋าเดินทาง และสามารถจำหน้า
เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองอันแสนเข้มงวดของเมืองจิงโจ้ได้ เมื่อคิดจำนวน
ระยะเวลาที่เขียนวิทยานิพนธ์อยู่ที่ต่างประเทศรวมแล้วก็มากกว่า 3 ปีครึ่ง
ช่างเหมือนกับการเดินทางเข้าสู่โมเมนต์หัตถกรรมที่มีระบบและวิธีการศึกษา

อันแตกต่างจากที่เคยเรียนมาอย่างสิ้นเชิง ซึ่งต้องขอขอบคุณสวนดุสิตมา ณ ที่นี้ ในการให้ทุนสนับสนุนตลอดมา

ในความคิดของผู้เขียนความหมายของคำว่า **“ดอกเตอร์”** คือผู้ที่อ่านมาก ฟังมาก ค้นคว้ามาก และสามารถวิเคราะห์ มองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งด้านบวกและลบโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผลที่ไม่ใช่ความรู้สึก รวมทั้งมีความสามารถในการอดทนที่จะรับฟังข้อวิพากษ์ คำวิจารณ์ในงานของตนเองจากผู้รู้ได้โดยไม่ยึดถือ **“อัตตา”** ซึ่งแต่ก่อนอาจเคยมีอยู่ (มากพอสมควร) ที่ภามิตไทยกล่าวไว้ว่า **“รู้นี่ย่อมมากรู้เรื่อใจ กลกบกเกิดอยู่ในสระจ้อย...”** (ที่เหลือท่านผู้อ่านลองเติมคำในช่องว่างเอาเอง) นอกจากนี้จากการได้มีโอกาสได้ฟังและแลกเปลี่ยนความคิดกับท่านผู้รู้ทั้งในและต่างประเทศ คำว่า **“ดอกเตอร์”** น่าจะเกี่ยวโยงกับ **“ระดับ”** ของ **“วิธีคิด”** และ **“คุณภาพ”** ของ **“วิธีการทำงาน”** ดังจะเห็นได้จากคำพูดที่มักจะเปรียบเปรยว่า **“เนีย...เค้าเป็นถึงดอกเตอร์เชียวนา”** ซึ่งน่าจะตีความได้ว่าผู้พูดมีความ **“ภาคภูมิใจ”** อยู่ค่อนข้างสูงกับผู้ที่มีดีกรีนี้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้อง **“อยู่อย่างดอกเตอร์”** (ก็อุตส่าห์ลำบากลำบากไปเรียนมาแล้วนี่นา) คืออยู่อย่างมีคุณภาพโดยสามารถใช้ประโยชน์ของการเป็น **“ดอกเตอร์”** กำหนดวิธีการทำงานที่มีคุณภาพ และอาจเพิ่มคำว่าประสิทธิภาพเข้าไปด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมทั้งในวงแคบและวงกว้าง รวมทั้งบุคคลอื่นที่ต้องการอันสงส์จากการเป็น **“ดอกเตอร์”** ของท่าน เช่น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นต้น เนื่องจากท่านได้สามารถพัฒนาตนเองมาถึงระดับ (ที่ว่ากันว่า) สูงสุดแล้ว เหมือนกับสำนวนภาษาอังกฤษที่ผู้เขียนเคยอ่านตั้งแต่เมื่อครั้งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีว่า **“Self Development Is All Development”** ซึ่งน่าจะแปลว่า **“การพัฒนาตนเองคือการพัฒนาทุกสิ่ง”**

สำหรับผู้เขียนแล้วการอยู่อย่าง **“ดอกเตอร์”** นับถึงวันนี้ อาจกล่าว

ได้ว่ามีผลกระทบในแง่การทำงานและสังคมวิชาการเป็นส่วนมาก โดยพบว่าสามารถทำประโยชน์ต่อสถาบันและบุคคลอื่นได้มากขึ้นกว่าเดิม อาจกล่าวได้ว่าอยู่ใน 3 สถานภาพ ได้แก่ 1. ครู 2. เพื่อน และ 3. การเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน อันได้แก่ ส่วนดุสิต การอยู่ในสถานภาพแรกคือ การเป็นครูหรืออาจารย์ของลูกศิษย์ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษานั้น ผู้เขียนพบว่าตนเองได้รับอิทธิพลจากการอ่าน วิธีการคิด รวมทั้งวิธีเขียน (วิทยานิพนธ์) ที่ต้องมองทั้งสองด้าน คือ ด้านบวก และข้อจำกัด โดยมีพื้นฐานอยู่บนข้อค้นพบที่ไม่ใช่ความคิดเห็นเลื่อนลอยหรือเพราะความชอบ และไม่ชอบ (อคติ) ในการที่กล่าวอ้างถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นเช่นนั้น หรือเป็นเช่นนั้น เพราะได้ฝึกปรือการเขียนแบบฝรั่งที่เรียกว่า Argumentative Writing มาจน (เกือบ) เบื่อ จนจำขึ้นใจกับคำภาษาอังกฤษ 2 คำที่ Supervisor มักจะถามบ่อยๆ คือ คำว่า Claim หรือการกล่าวอ้าง และคำว่า Justify คือการให้เหตุผลที่ตั้งอยู่บนหลักฐานข้อมูลอันได้มาอย่างมีระบบและสมเหตุสมผล ไม่ใช่เหตุผลที่เกิดจากความชอบหรือไม่ชอบ (ชั่หน้า) ซึ่งต้องขอเรียนให้ทราบว่านี่คือพื้นฐานของความหมายของการทำวิจัย ดังนั้น ในการสอนนักศึกษา ก็จะสอดแทรกวิธีคิด การรู้จักวิเคราะห์ และการมองทุกอย่างสองด้านเสมอ โดยมุ่งให้ลูกศิษย์เห็นความสำคัญของการอ่านโดยเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีนั้นจะได้รับผลโดยตรงที่สุด ด้วยผู้เขียนต้องทำหน้าที่เหมือนครูใหญ่ที่มีนักศึกษาอยู่ในความดูแลทั้งหลักสูตรประมาณ 400 ถึง 500 คน ในแต่ละปีการศึกษา ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เรื่องง่ายในการฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ที่จะเป็นนักคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinker) เพราะเด็กปัจจุบันชอบแชต (Chat) มากกว่าชอบอ่าน แต่ผู้เขียนคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พร้อมที่จะรับฟังและเรียนรู้ การให้โอกาสและอิสระ (พอสมควร) แก่นักศึกษาโดย (บังคับ) ให้อ่านในสิ่งที่ชอบ ค้นคว้าในสิ่งที่ตนเองสนใจ และฝึกตัดสินใจด้วยตนเองอันจะนำไปสู่ความมั่นใจในอนาคต การตัดสินใจต้องอยู่บนพื้นฐานของ

การไตร่ตรองอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการ “สร้างคนในระบบการศึกษา” ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น เป็นการใช้ดีกรีในการเป็น “คอกเตอร์” ทำประโยชน์ได้มากที่สุดทั้งการสอน และการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ทั้งนี้ ต้องพยายามสร้างความมั่นใจให้นักศึกษาประสบความสำเร็จให้ได้จึงต้องทำหน้าที่เป็น “ผู้ให้กำลังใจ” ที่ดีและมักจะใช้สำนวนว่า “คุณทำได้” อยู่เสมอ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่จะหัดเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์เหมือนกับที่ตนเองซึ่งเคยรู้สึกมาก่อน

ในประการที่สองคือสถานภาพของการเป็น “เพื่อน” ในข้อนี้มีโอกาสทำได้มากกว่าเดิมไม่น้อยทีเดียว ซึ่งหมายถึงรวมถึงความรู้ในการทำให้ถูกเรียกขานว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” ทั้งด้านการวิจัยและด้านการสอนภาษาอังกฤษซึ่งตนเองยังต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ความหมายของคำว่าเพื่อนนี้อาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1) เพื่อนร่วมงาน และ 2) เพื่อนร่วมเรียนหรือเพื่อนร่วมอาชีพซึ่งรวมทั้งในและต่างสถาบัน โดยสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดกับตนเองคือการต้องอ่านอยู่เสมอ เมื่อย้อนดูตนเองในเรื่องการเรียนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีนั้น ผู้เขียนมีข้อจำกัดตรงที่ไม่สามารถอ่านหนังสืออยู่ดีๆ ได้ ออกจะขี้เกียจด้วยซ้ำไป ไม่เหมือนเพื่อนบางคน ถึงขนาดยืมรอรดเมลล์ ยังสามารถยืมอ่านหนังสือได้

อย่างไรก็ตาม พบว่าในระยะ 10 กว่าปีที่ผ่านมา ไม่เคยหยุดอ่านเลย ทำให้เป็นคนอ่านหนังสือได้เร็วขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก โดยเฉพาะการอ่านจับประเด็นเมื่อต้องอ่านเพื่อคัดเลือก Proposal จำนวนมากของผู้สมัครนำเสนอผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติของสมาคมวิชาชีพที่เป็นกรรมการอยู่ ในข้อนี้ต้องขอชื่นชมสวนดุสิตในการสร้างและซื้อแหล่งข้อมูลให้อ่าน และค้นคว้าได้มากมาย รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานแห่งคุณภาพชีวิตวิชาการ

โดยที่พบว่าตนเองมีความสนใจในการทำวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงมุ่งเป้าหมายไปที่เพื่อนร่วมงาน ดังนั้น สำหรับเพื่อนร่วมงาน สิ่งที่ได้ทำแล้วและกำลังทำอยู่ และจะยังคงทำต่อไป คือการชักชวนให้เขียนตำราและการเป็นผู้นำในการทำวิจัยร่วมกัน โดยขอทุนสนับสนุนการวิจัยจากภายนอก ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นต้น โดยปีนี้ (2553) ได้รับทุนสนับสนุนเป็นปีที่ 3 จนมีชื่อติดบอร์ดนักวิจัย วช. กันเกือบทุกคน สัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้นคือ การเรียนรู้ร่วมกันรวมทั้งการเพิ่มทักษะความชำนาญในด้านการวิจัยซึ่งนำไปสู่ความมั่นใจในการเสนอโครงการและการทำวิจัย ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันในด้านการวิจัย และเพื่อนร่วมงานบางคนประสบความสำเร็จในการได้ทุนสนับสนุนโดยสามารถเขียนข้อเสนอการวิจัยได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังพยายามทุกวิถีทางในการกระตุ้นแถมบังคับให้เพื่อนร่วมงาน (เด็กๆ) ที่จะป้อนาคดและกำลังอันสำคัญของมหาวิทยาลัยไปเรียนต่อในระดับปริญญาเอกให้หมด ซึ่งขณะนี้อาจกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จไปมากกว่า 50% แล้ว ทั้งที่สำเร็จมาแล้วและกำลังศึกษาอยู่ ที่ต้องบังคับกันเช่นนี้ เนื่องจากดูเหมือนว่าเพื่อนร่วมงาน (เด็กๆ) เหล่านี้จะมีแนวคิดสมถะคือค่อนข้างจะพอใจและเพลิดเพลินกับการสอนนักศึกษาในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ขณะนี้ค่อนข้างมาก

สำหรับเพื่อนร่วมเรียนหรือร่วมอาชีพนั้น นับว่าได้มีโอกาสทำ

ประโยชน์หรือที่ฝรั่งเรียกว่า Contribute ได้มากกว่าเดิมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเมื่อเพื่อนๆ ทราบข่าวว่าเพื่อนมีตึกรีนาหน้า ก็มักจะมาเชิญให้ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่จบอยู่เนืองๆ เช่น เป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย และผู้อ่านหรือกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ของลูกศิษย์ตนเอง เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนเข้าใจว่าอาจารย์ที่มีตึกรีระดับนี้ในวงการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็ต้องบำเพ็ญประโยชน์ในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ หากแต่สำหรับผู้เขียนแล้วพบว่าได้มีโอกาสวัดความรู้หรือ Benchmark ตนเองในสิ่งที่ได้เรียนรู้มา นอกจากนั้นตนเองยังได้มีโอกาสเปิดหูเปิดตากับระบบการจัดการศึกษาของสถาบันอื่นที่มีชื่อเสียงอีกด้วย จะเรียกว่าเป็นการ “ได้กำไรจากกำไร” ก็ว่าได้ ทั้งยังได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งของกรรมการสมาคมครูสอนภาษาอังกฤษแห่งประเทศไทย (Thai TESOL) โดยร่วมมือกับเพื่อนร่วมอาชีพในการพยายามขับเคลื่อนองค์กรนี้เพื่อให้สามารถทำประโยชน์กับวงการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยให้มากที่สุด ซึ่งใครๆ ก็รู้ว่าวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนไทยนั้นเป็นไม้เบื่อไม้เมากันมานาน (ไม่เชื่อก็ลองไปอ่านงานวิจัยในเรื่องการสอนภาษาอังกฤษได้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา) แล้วก็ไม่ได้ไปคนเดียวยังหนีบเพื่อน “ดอกเตอร์” รุ่นน้องที่มีศักยภาพสูงจากสวนดุสิตเข้าวงการด้วย โดยที่ต้องพบปะเจรจา แสดงความคิดเห็น รวมทั้งโต้เถียงและโต้แย้งกับผู้รู้จากมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ ทั้งในการประชุมและนำเสนอผลงานทางวิชาการ ซึ่งบางครั้งก็จำเป็นต้องล่ามให้เขารู้ว่า “อันรู้” ในประเด็นที่พูด (เนื่องมาจากอ่านและเขียนมาเหมือนกัน) ในขณะที่เดียวกันก็ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่นและแสดงการยอมรับ ถึงแม้ว่าในใจจะเถียงว่า “ก็ในบริบทของ I (คือ ฉัน) นั้น ไม่เหมือนกับของ You (คือท่าน) นี่หว่า” จึงได้รู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการ “อยู่อย่างดอกเตอร์” คือการได้รับการยอมรับในสมาคมวิชาชีพนั่นเอง

ในข้อสุดท้ายของสถานภาพคือการอยู่ในฐานะ
ส่วนหนึ่งของสถาบันคือสวนดุสิต โดยจะขอล่าไว้ในเรื่อง
การเป็นคักยภาพและการช่วยให้มหาวิทยาลัยเป็นที่รู้จัก
มากขึ้นซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานภาพในข้อสองคือ
“เพ็อบ” นั่นเอง ทั้งๆ ที่ในขณะนี้ทุกคนก็รู้จักสวนดุสิต
ดีอยู่แล้ว ว่าในเรื่องของการทำโพลนั้น “สวนดุสิตโพล”
เป็นที่ยอมรับบนเส้นทางของถนนโพลตลอดระยะ
เวลา 17 ปี โดยผู้ที่ได้รับฉายาว่า “เจ้าพ่อโพล” คือ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ที่คนสวนดุสิต
มักจะเรียกว่า “เจ้าพ่อตึกเขียว” ซึ่งฟังดูเหมือนเป็น
นักเลง แต่ทุกคนก็รู้ว่าไม่ใช่ ดังนั้น คำจำกัดความว่า
เจ้าพ่อในที่นี้คือ “ผู้มีอำนาจ” นั่นเอง ก่อนอื่นต้องขอ
เรียนท่านผู้อ่านภายนอกให้ทราบเสียก่อนว่า ถ้าหากอ่าน
ข้อความในตอนนี้อยู่รู้สึก “หมันโล” ว่าจะโปรโมต
(Promote) สถาบันตนเองมากเกินไปหน่อย ก็ต้องขออภัยมา
ณ ที่นี้

เพราะบางครั้งก็หมันโลตัวเองเหมือนกัน แต่บางทีก็จำเป็นต้องบอก
ว่าความเป็นคนสวนดุสิตมันคงอยู่ในจิตและวิญญาณเสียแล้ว ซึ่งไม่น่าจะเป็น
เรื่องแปลกอันใดเพราะอาการนี้ก็เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงานที่ทำงานด้วยกันใน
หน่วยงานของผู้เขียนที่ทำงานด้วยกันมาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปเหมือนกัน ยังไม่นับ
รวมท่าน สว. (ผู้อาวุโส) ทั้งหลายที่หมดวาระการรับใช้สถาบันแล้วแต่ก็ยัง
แวะเวียนและกลับมาเยี่ยมเยียนอยู่เสมอ ซึ่งก็คงเหมือนกับคนแถวสามย่าน

ชาวจามจุรีสีชมพู (ของพี่ชายผู้เขียน) ที่ภูมิใจในสถาบันของตนเองอย่างไร
อย่างนั้น เคยมีเพื่อนๆ ว่าเอาต่อหน้าแบบประชดประชันนิดหน่อยว่า **“อะไรก็
สวนดุสิต”** ทั้งๆ ที่ผู้พูดก็มาใช้บริการของสวนดุสิตอยู่บ่อยๆ เช่น การเชิญให้
ผู้เขียนไปเป็นวิทยากร การขอใช้สถานที่ในการจัดประชุมที่ได้มาตรฐาน การใช้
บริการจากสำนักวิทยากรที่ฉับไว การใช้บริการของ Home Bakery ที่
คนสวนดุสิตมีเอาไว้สำหรับเป็นของขวัญของฝากเพื่อนฝูงต่างสถาบัน หรือ
แม้แต่การให้บริการของโรงแรมสวนดุสิตเพลส และนวดแผนไทย เป็นต้น
ดังนั้น เวลาได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรจึงมักจะต้องขอกัยผู้ฟังก่อนว่าถ้าใช้
คำพูด **“ที่สวนดุสิต”** มากไปหน่อยก็ต้องขอกัยว่าอย่าหมั่นไส้กันเลย ยังจำได้
ว่า เมื่อกำลังเขียนวิทยานิพนธ์อยู่นั้น มีผู้ชวนให้ย้ายไปอยู่มหาวิทยาลัย
แห่งหนึ่งที่ได้ทั้งงบประมาณแผ่นดินและทุนวิจัยมากที่สุดในประเทศ ซึ่งเพื่อน
ก็รู้คำตอบดีอยู่แล้วว่า **“ไปไป”**

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงอาจสรุปได้ว่า การอยู่อย่าง **“ดอกลีลาวดี”**
ในนิยามของผู้เขียนก็คือการได้มีโอกาส **“โค้”** พร้อมๆ กับการเปิดโลกทรรศน์
ในการมองสิ่งต่างๆ ของตนเองในวงกว้างมากขึ้น ทั้งในสังคมของการใช้ชีวิต
ประจำวัน และสังคมวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นลูกศิษย์ เพื่อนร่วมเรียน เพื่อน
ร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ รวมทั้งการเป็นศักยภาพของสถาบัน แต่เหนือไปกว่า
นั้นคือการพบว่าตนเองยังสนใจที่จะอ่านและค้นคว้าอยู่ ยังสนุกกับการคิด การ
เขียน การทดสอบในสิ่งที่อยากรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เพราะดูเหมือนว่าจะ
ยังไม่คุ้มค่ากับการที่ได้ใช้เวลาในการฝึกปรือความอดทนและทดสอบความ
พยายามมาเนิ่นนานหลายปี เพื่อที่จะได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ รวมทั้ง
การที่ได้ถูกขัดเกลาความเป็น **“ตัวตน”** หรือ อีโก้ (EGO) ออกไปเสียมากต่อ
มาก กว่าที่จะเกิดพุทธิปัญญาว่าความรู้ยังมีอยู่อีกมากมายที่จะรอการค้นพบ
ประสบการณ์ยังมีอีกมากหลายที่ยังรอให้ฝึกฝน เพื่อที่จะสร้างคุณประโยชน์แก่

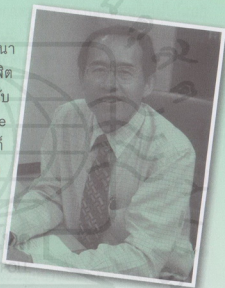
ผู้ต่อไป เปรียบเสมือนรวงข้าวที่ยั่งยืนวันก็ยังมีน้ำหนักมากขึ้นย่อมโน้มร่วง
ลงสู่พื้นดินเป็นธรรมดา ฉะนั้นฉันนั้น “ดอกเตอร์” ก็ไม่ได้อยู่เหนือกว่า
ผู้ที่ไม่ได้เป็น “ดอกเตอร์” แต่อย่างใดเลย และนี่คือความหมายของการ
“อยู่อย่าง...ดอกเตอร์” นั่นเอง

เค้าเรียกผมว่า... “ดอกเตอร์”

ดร.สิทธิพร เอี่ยมเสน

วันที่ผมได้รับการอนุมัติทุนพัฒนา
อาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
เมื่อ พ.ศ. 2544 เพื่อไปศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาเอกที่ New Mexico State
University ประเทศสหรัฐอเมริกา ก็
เหลือเวลาเพียงแค่ 3 เดือนสุดท้าย
ก่อนที่ผมจะขาดคุณสมบัติของผู้ขอรับทุน
ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ในข้อที่
ว่า ผู้ขอรับทุนต้องมีอายุไม่เกิน 45 ปี
โชคดีนะที่มหาวิทยาลัยขยายอายุของ
อาจารย์ที่จะขอรับทุนสนับสนุนจากไม่

เกิน 40 ปี เป็น 45 ปี นับเป็นวาสนาของผม ผสมผสานกับความปรานีของ
คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพราะเราทราบดีว่าการเรียนปริญญาเอกคงใช้
เวลาไม่น้อย มหาวิทยาลัย คงเกรงว่า กว่าจะเรียนจบปริญญาเอก แล้วจะ
เหลือเวลาอีกสักเท่าไรที่จะทำงานให้มหาวิทยาลัย หรือไม่ก็ห่วงเรื่องสุขภาพ
นั้นปลายชีวิตจะได้ไม่ทุกข์ทรมานกับการที่จะต้องทุ่มเทกำลังกายและวิทยายุทธ
ทั้งหมดทั้งสิ้น กับการเรียน รวมถึงการทำวิจัยและสอบเพื่อจบการศึกษา
และเวลาจบกลับมา ก็จะไม่เหลือเรี่ยวแรงที่จะมาพัฒนามหาวิทยาลัย ตลอด
จนบ้านเมืองที่อุ้มชูเรามาตั้งแต่เล็กแต่น้อย และส่งผลให้ไปร่ำไปเรียนจนได้
ปริญญาเอก กระนั้นมั่ง

ก่อนเดินทางไปต่างประเทศ ผมต้องไปตรวจสุขภาพกายที่โรงพยาบาลศิริราช และสุขภาพจิตที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยา ยานคล่องสาน ฝั่งธนบุรี เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของข้าราชการที่ลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ และผู้ที่ได้รับทุนของรัฐบาล รัฐบาลไม่ยอมให้พวกเพื่อนๆ ไปเรียน บางคนก่อนไปไม่เพื่อนผ่านการตรวจสุขภาพ จิตปกติ พอกลับจากเรียน เริ่มเพื่อน รัฐบาลจะอย่างไรดีกับพวกนี้ วันที่ผมไปตรวจสุขภาพจิต ก็มีนักเรียนทุนอื่นๆ 2-3 คน ไปตรวจสุขภาพจิตด้วยเช่นกัน อายุพวกเขาก็คงราวๆ 20 ต้นๆ คงเป็นเด็กที่เรียนเก่ง จึงได้รับทุน ก.พ. ผมมองหน้าก็รู้ว่าเด็กๆ เหล่านั้นฉลาด มั่นมีสัญญาณของความฉลาดปรากฏอยู่บนใบหน้าและแววตาของพวกเขา ต่างจากผมที่หน้าคล้ำๆ มั่นๆ และผมก็มีโอกาสได้สนทนาพูดคุยกับคนฉลาดในระหว่างรอเพื่อเรียกเข้ารับการตรวจสุขภาพ การที่ได้คุยกับปราชญ์นับเป็นโอกาสอันดีสำหรับทุกคน

เด็กหนุ่มคนหนึ่งในกลุ่มนั้น ถามผมในข้อที่น่าจะเป็นที่เคลงใจและงุนงงของพวกเขามากที่สุด **“คุณอาครับ คุณอาจะ:มาตรวจสุขภาพจิตไปกัอะไรครับ”**

ผมตอบด้วยความภาคภูมิใจและเป็นโอกาสดีที่ให้เขาเข้าใจและรู้ว่าผมก็ฉลาดเหมือนกันว่า **“ผมไปติ๊กไปเรียนต่อต่างประเทศครับ”**

เด็กหนุ่มผู้นั้นมองผมตั้งแต่หัวจดเท้าด้วยสีหน้าที่งุนงงจากเดิมเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ขอบคุดที่เค้าเป็นเด็กที่มีมารยาทที่ไม่ถามต่อว่า **“อายุขนาดนี้ รัฐบาลยังให้ทุนไปเรียนต่อต่างประเทศอีกครอส”** ในแวดวงของเค้า สำหรับคนที่รับทุนรัฐบาลแล้ว ต้องเป็นเด็กๆ รุ่นใหม่ๆ หน้าตาฉายแววของความเจียบคม... แต่คำถามดังกล่าว ไม่ได้ทำให้ผมรู้สึกผิดหวังหรือท้อใจใดๆ ผม... เฉยๆ และก็ยิ้มน้อยๆ

ผมอาจใช้เวลาในการเรียนปริญญาเอกนานกว่าคนอื่นๆ คือประมาณเกือบ 7 ปี ไม่ใช่เพราะว่า มหาวิทยาลัยที่ผมเรียน เรียนยากกว่าที่อื่นๆ แต่คง

เป็นเพราะว่าผมเรียนแบบบรรจง ค่อนข้างจะตั้งใจและไม่รีบร้อน ผมเตือนตัวเองอยู่ตลอดเวลาในขณะที่ยืนเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันหรือเริ่มต้นเข้าโปรแกรมในเวลาใกล้เคียงกันจบ คนแล้วคนเล่า ผมคิดเพียงว่า มันเป็นโอกาสเดียวของผมที่ได้มาเรียนต่อในประเทศที่มีชื่อเสียงที่สุดทางการจัดการศึกษาและศาสตร์แขนงต่างๆ ประเทศหนึ่งที่คนไทยและคนทั่วโลกใฝ่ฝันจะได้มาเรียนต่ออีกทั้งเป็นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ ผมคิดว่าเมื่อผมกลับมาเมืองไทย ก็ต้องสอนภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในความคิดของผมก็คือ ยิ่งอยู่นานเท่าใด ก็ยิ่งได้เรียนรู้มากเท่านั้น ที่นั่น ผมได้เรียน ได้ทำวิจัย ได้สอนนักศึกษา ได้เล่นกีฬา ได้เลี้ยงลูก ได้ดูแลครอบครัวอย่างสมบูรณ์แบบ อย่างที่คนเป็นพ่อจะทำได้ ได้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนในฐานะผู้ปกครองของลูก ได้เป็นอาสาสมัครช่วยงานโรงเรียน รวมถึงเป็นที่ใหญ่ของนักเรียนไทยที่นั่น ซึ่งก็ไม่มีที่คน สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมได้เรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน รู้จักคนมากมายหลากหลายวิชาชีพ ในด้านความรู้ก็ได้ทั้งศาสตร์ที่ผมเรียน ศาสตร์ที่ผมสอน การบริหารจัดการ รวมถึงสิ่งที่ลูกเรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ลูกทั้งสองเรียน ระดับประถมและมัธยมของประเทศสหรัฐอเมริกา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นประโยชน์ต่อตำแหน่งงานในปัจจุบันของผม ทั้งที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ต้องไปนิเทศนักศึกษาที่ผมสอนไปฝึกงานที่โรงเรียนระดับประถมศึกษา จึงเป็นแง่คิดที่ดีว่า ควรเรียนรู้สิ่งรอบๆ ตัว และสิ่งที่เกิดขึ้นในบริบทรอบๆ สิ่งที่เราตั้งใจว่าจะได้เรียนรู้

ผมลงเครื่องบินเพื่อกลับบ้านเกิดในวันที่ 30 ธันวาคม 2550 พร้อมกับความภาคภูมิใจที่มีคำว่า “ดอกเตอร์” นำหน้า มันน่าจะมีความสุขผู้คนในสนามบินมากมายขวักไขว่ หลากหลายเผ่าพันธุ์ แต่ผมกลับรู้สึกเหงา ไม่มีใครมารับ ไม่มีครอบครัวยืนอยู่ข้างๆ ผมคิดในใจว่า ผมเรียนตั้งนาน ด้วยความยากลำบาก ไม่มีใครมาแสดงความยินดีเลยรี นี่หรือเปล่าที่เรียกว่า ยิ่งสูง

ยิ่งหนาว... คงไม่ใช่ เพราะไม่หนาว แต่เหงาและรู้สึกแปลก อาจเป็นเพราะเป็นครั้งแรกที่มาลงสนามบินใหม่ (สุวรรณภูมิ) เลยรู้สึกไม่คุ้นเคย อย่างไรก็ตาม ผมก็เก็บความรู้สึกภูมิใจไว้ในใจ...คนเดียว

สวนดุสิตในวันแรกที่ผมกลับเข้ามาทำงาน ผู้คนก็มากมายไม่แพ้สนามบิน แต่ไม่ใช่คนที่เรารู้จักคุ้นเคย แน่นอเนกจากสวนดุสิตไป 6 ปีครึ่ง ย่อมมีสิ่งเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งสิ่งก่อสร้างและผู้คนที่เป็นสมาชิกของครอบครัวสวนดุสิต รู้สึกว่าตนเองเป็นคนแปลกหน้า คนที่เดินข้างหน้าเรา ข้างหลังเรา สวนทางกับเรา ไม่มีใครทักทายเรา ไม่มีใครที่เรารู้จักให้เราทักทาย แต่พอเดินไปเดินมาไม่นานก็ได้พบกับมิตรเก่า ทั้งเพื่อน รุ่นพี่ (เริ่มมีน้อยลง) และรุ่นน้อง ได้สนทนาพูดคุยถามสารทุกข์สุกดิบกันพอสมควร ทำให้รู้สึกอบอุ่นขึ้น ไม่รู้สึกว่าตนเป็นคนแปลกหน้าอีกแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นคนแปลกหน้าในบ้านของตนเองแล้ว ความรู้สึกเดิมๆ กลับมาอีกครั้งหนึ่ง... สวนดุสิตที่มีแต่ความเอื้ออาทรและความจริงใจให้กัน

สิ่งที่นำกลับมาด้วยคือชีวิตและปริญญาเอก แต่สิ่งที่หมดไปและไม่ยอมกลับมาพร้อมกับผมก็คือ เงิน ผมเหมือนคนสิ้นเนื้อประดาตัว เงินที่ยังพอมีเหลืออยู่บ้างที่หาได้จากการสอนนักศึกษาที่นั่น ก็ทิ้งไว้ให้ลูกและเมียเรียนหนังสือและเพื่อการดำรงชีพที่สหรัฐอเมริกา ในช่วง 2-3 เดือนแรก ของการกลับมาทำงานที่สวนดุสิต ผมไม่กล้าคิดที่จะขับรถ ทั้งที่ก่อนไปเรียนก็เป็นมือเซียนในการขับรถ ปาดซ้ายปาดขวา ผมเรียนรู้การขับรถแบบนี้จากคนขับรถแท็กซี่ และด้วยระบบการขับรถที่ต่างกัน ผมก็เลยเลือกใช้บริการ ขสมก. และรถร่วมบริการ

การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางเปิดหน้าต่าง มาทำงานและกลับบ้านทุกวัน ก็ดีเหมือนกันโดยเฉพาะในตอนเช้าๆ ที่มลพิษในอากาศยังไม่เยอะเท่าไร เราได้สัมผัสกับธรรมชาติที่แท้จริง ถ้าเราไปตามผู้คนที่ขับรถมอเตอร์ไซด์ไปท่องเที่ยวพักผ่อนตามที่ต่างๆ เขาจะบอกเลยว่า การนั่งรถยนต์ติดแอร์มาเที่ยว มันจะเกิดประโยชน์อะไร เพราะจุดประสงค์ของการมาท่องเที่ยว คือการที่ได้มาสัมผัสและดื่มด่ำกับธรรมชาติที่แท้จริง มิใช่เพียงแค่การมองเห็นผ่านกระจกรถติดเครื่องปรับอากาศ และมันก็ทำให้เราเกิดการเรียนรู้อะไรต่อมิอะไรอีกมากมาย เช่น เช้าของวันหนึ่ง ขณะที่ผมอยู่บนรถเมล์กับผู้โดยสารคนอื่นๆ ก็ไม่ถึงกับแออัด ยังมีช่องว่างเหลือให้ผมได้เรียนรู้และมองเห็นความเป็นไปของสิ่งมีชีวิตบนรถประจำทางคันนี้และวิถีชีวิตของผู้คนในยามเช้าบรรยากาศตลอดสองข้างทางของเส้นทางที่รถคันนี้แล่นผ่าน เช้าๆ เช่นนี้ผู้คนยังดูสะอาดสะอ้าน เครื่องทำสวยบนใบหน้าของสตรีก็ยังคงอยู่ในร่องในรอยดี บนรถสงบ ไม่มีเสียงพูดคุย ได้ยินแต่เสียงเครื่องยนต์ มีการเคลื่อนไหวบ้างในเวลาที่รถต้องจอดป้ายรับ-ส่งผู้โดยสาร ผมสังเกตเห็นผู้หญิงคนหนึ่งอายุน่าจะยังไม่มาก นั่งอยู่ด้านหน้าผม ที่นั่งของเธออยู่ริมหน้าต่างทำให้เธอได้รับลมเย็นๆ ตอนเช้าอย่างเต็มที่ ความสงบ ลมเย็นๆ ในขณะที่รถเคลื่อนตัว และการที่เธอต้องตื่นนอนแต่เช้าตรู่ ผมคิดว่าเธอกำลังเริ่มหลับ และจากการสัปรดของเธอ ผมมั่นใจว่าเธอหลับสนิทแล้ว น่าสงสารที่เราต้องตื่นกันแต่เช้า เพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรที่ติดขัดอย่างมากถ้าเราต้องออกจากบ้านในตอนสาย ศีรษะของเธอเอนไปทางซ้าย แล้วก็กลับมาตั้งตรง แล้วก็เอนไปทางซ้ายอีก คราวนี้รุนแรงกว่าเดิม ผมคิดว่า เธอกำลังหลับสนิทอย่างแน่นนอน สิ่งที่ผมกังวลมากก็คือ ถ้าศีรษะของเธอเอนออกไปนอกรถ แล้วเกิดมีรถอีกคันเบียดขึ้นมาด้านซ้าย กลับมาอีกที จะเกิดอะไรขึ้น ศีรษะของเธอจะเหลือครบร้อยเปอร์เซ็นต์หรือเปล่า ผมไม่อยากจินตนาการเลย และความกังวลอีกอันหนึ่ง

สำหรับสตรีที่นั่งอยู่ด้านหน้าผมคนนี่คือ เธอจะหลับเพลินจนเลยป้ายที่เธอต้องการจะลงหรือไม่ นี่คือความห่วงใยในเพื่อนมนุษย์ของผม ผมไม่รู้ว่าจะแนะนำเธออย่างไรดี แต่เชื่อไหมครับ พอรถใกล้จะหยุดที่ป้ายต่อมา เธอผู้ที่กำลังหลับสนิทอยู่เมื่อครูนี กลับลุกขึ้นเดินเตรียมลงจากรถเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เหมือนไม่ใช่คนที่เพิ่งตื่นจากการที่หลับสนิท มันเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจจริงๆ ครับ มันไม่น่าเชื่อที่สมองและร่างกายของเธอทำหน้าที่ในงานประจำได้อย่างไม่บกพร่อง นี่คือธรรมชาติที่น่าพิศวงของมนุษย์เรา คนแต่ละคนมีสิ่งที่ซ่อนเร้น มีศักยภาพที่เราอาจมองไม่เห็น ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งแตกต่างกัน ในขณะที่คนอื่นทำไม่ได้ในสิ่งที่เราทำได้ เราก็ทำไม่ได้หลายๆ อย่างในสิ่งที่คนอื่นทำได้

เมื่อผมมีคำแนะนำข้อที่บอกได้ถึงวุฒิทางการศึกษา ผมควรจะทำอะไรบ้างล่ะ จากประสบการณ์ที่ได้ฟังคนอื่น ๆ พูดถึง **“ดอกเตอร์”** แล้ว ผมระมัดระวังมากในเรื่องคำพูด และการดำเนินชีวิต เดี่ยวจะหาว่าผมพูดไม่รู้เรื่อง หรือมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปจากปกติจนเป็น **“ดอกเตอร์เซน”** จากความระมัดระวัง ก็กลายเป็นความวิตกกังวลว่าผมจะเป็นอย่างดอกเตอร์บางคนที่ผมเคยประสบมาคือ พูดแล้วเราไม่เข้าใจ ผมเลยต้องคิดไว้ในใจตลอดว่า เราต้องไม่พูดอย่างดอกเตอร์เหล่านั้น แต่หลายๆ เหตุการณ์ที่ผมประสบทำให้ผมชักไม่แน่ใจตนเองเหมือนกัน วันหนึ่งผมไปประชุมที่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะส่งเอกสารสำคัญไปให้เพื่อนที่ต่างจังหวัด เจ้าหน้าที่สาวสวยก็ถามผมว่า จะส่งแบบใด ผมก็ไม่ว่ามีแบบใดที่ผมจะใช้บริการได้บ้าง เธอก็พูดเสนอขึ้นมา 2-3 อย่าง ซึ่งผมก็ไม่เข้าใจนัก ผมก็เลยถามไปว่า **“มันต่างกันอย่างไรครับ”** ด้วยคาดหวังคำตอบที่อธิบายถึงความแตกต่างของการจัดส่งแต่ละประเภท เช่น ระยะเวลาในการที่จะถึงมือผู้รับ หรือการยืนยันที่ผู้รับจะได้รับอย่างแน่นอน หรือแม้แต่ราคา แต่เธอตอบกับผมว่า **“ก็แล้วแต่ลูกค้าว่าจะส่งแบบไหน”** ผมก็เลยรีบเลือกไปหนึ่งแบบ ไม่กล้าถามเธอมากกลัวเธอจะไม่โอ้อวดเดินออกมาจาก

ไปรษณีย์ ก็เห็นมีซองขายข้างทางมากมาย ตั้งใจจะซื้อซองหรือผลไม้มาฝาก และรับประทานด้วยกันกับพี่น้องที่หลักสูตร มาถูกใจมะม่วงลูกสวยที่แม่ค้า ชาวบ้านนั่งขายกับพื้นทางเท้า อยากกินมาก เพราะอดอยากมานาน มะม่วง เมื่อกินกัน ที่มีขายใน Wal-Mart หรือ Albertson ในสหรัฐอเมริกา นั้น รสชาติ มันไม่ได้เรื่องเอาซะเลย การเลือกซื้อของฝากแล้ว สำหรับผมต้องเป็นสิ่งที่ผม ชอบ จึงตัดสินใจเดินเข้าไปหยิบดู ตามแม่ค้าว่า “มันใ้ยมะ” คำตอบมันควร จะเป็น “มันกะ” หรือ “อแป๋มเปรี้ยวมันค่อน้อยกะ” หรือ “เปรี้ยวกะ” ก็ว่าไป แต่ แม่ค้าไม่ได้ให้คำตอบอย่างที่ผมคาด แม่คุณกลับพูดว่า “โอ๊ย... ขายกันี้ประจ่า กะ” ตกลงว่ามันแทนคำตอบว่า “รสชาติดี” ใช่ไหมเนี่ย ฝรั่งเค้าเรียกว่า “Reading Between the Lines” นี่ก็คงเป็น “Listening Between the Words” อันนี้ผมคิดเองนะครับ ตกลงผมก็เลยซื้อมา 3 กิโล เพราะ “ขายกันี้ ประจ่า” กลับมาถึงที่หลักสูตร กินไม่ได้เลยเพราะเปรี้ยวมาก ผู้หญิงอาจจะชอบ ของเปรี้ยวแต่ผมไม่ชอบเลย สงสัยผมจะพูดกับคนไม่รู้เรื่องจริงๆ ความเป็น “ดอกเตอร์” มันทำให้ผมพูดให้คนอื่นฟังไม่รู้เรื่องเธอ มีหน้าซ้ำเหตุการณ์ เช่นเดียวกันนี้ เกิดขึ้นอีกครั้งตอนที่ผมต้องไปถ่ายเอกสารที่มหาวิทยาลัยเพื่อใช้ สอน ผมต้องเสียเวลาอธิบายให้สาวน้อยถ่ายเอกสารเป็นเวลานานแสนนาน และอธิบายหลายรอบมาก กว่าที่ผมจะคิดว่าเธอเข้าใจ ผมทิ้งงานไว้ ประมาณ หนึ่งชั่วโมงหลังจากนั้น ผมก็กลับไปรับงานกลับมาที่ห้อง ดูงานที่ไปรับมา แล้ว ผมก็หัวเราะคนเดียว “มันทำใ้ผมผิดพลาดจริงๆ” ผิดจากที่ผมต้องการ จาก หลายๆ เหตุการณ์ ผมก็ได้ข้อสรุปว่า ความคิด ภูมิหลังและประสบการณ์ที่ต่าง กัน ทำให้คนแต่ละคน มองสิ่งเดียวกันด้วยความเข้าใจที่ต่างกัน ความเข้าใจ ของคนๆ หนึ่ง อาจแตกต่างไปจากความเข้าใจของอีกคนหนึ่ง ยังไม่ยอมโทษ ตัวเองว่าพูดไม่รู้เรื่อง

คนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แต่ในบางครั้งจากรูปลักษณ์ภายนอก ก็อาจบอกได้ยาก ฝรั่งไม่สามารถแยกแยะคนทางเอเชียออกได้ว่าใครเป็นคนจีน คนเวียดนาม คนเกาหลี หรือคนไทย ในทางกลับกัน เราก็เช่นเดียวกัน ยกเว้นคนที่คุ้นเคยกับพวกเขา เม็ดทรายแต่ละเม็ดซึ่งเล็กและดูเหมือนกัน แต่ก็แตกต่างกัน ยิ่งไปกว่านั้น เม็ดทรายที่แตกต่างกันเมื่อถูกนำมาหลอมรวมยังให้รูปทรงที่แตกต่างอย่างหลากหลาย ผมมองและพยายามศึกษาเข้าใจความเป็นตัวตนของคนให้มากขึ้น แต่ละสิ่งแต่ละอย่างที่เกิดขึ้น ผ่านมาผ่านไป ล้วนน่าสนใจและมีมูลเหตุที่มาที่ไปทั้งสิ้น บรรทัดฐานของแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน คำว่า “พอดี” หรือ “ดี” ของแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน ภูมิหลัง และสิ่งที่ผ่านมาในชีวิตของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน ผมเคยได้ยินคนพูดว่า “ไม่มีสองสิ่งก็เหมือนกัน” แต่ละสิ่งแต่ละคนจะมีความเป็นตัวของตัวเอง การใช้ชีวิตอย่างดอกไม้ของผม จึงยอมรับและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ และมองผู้อื่นอย่างเห็นคุณค่า

ตอนผมเรียนจบปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อ พ.ศ. 2527 ซึ่งผมเข้าใจว่าน่าจะเป็นคนแรกๆ ของอำเภอบ้านเกิดผม ในจังหวัด พิจิตร ผมภูมิใจมาก การจบปริญญาโทในยุคนั้นมีน้อยมาก มันเลยทำให้ผมเข้าใจว่า **“ผมเก่ง ผมฉลาดกว่าคนอื่น”** เวลาผมพูดก็จะมีหลักวิชาการมากมายมาสนับสนุนคำพูดของผมตลอด มีภาษาอังกฤษสลับบ้างพอดูงาม ดูว่ามีภูมิ และผมมักจะมีข้อโต้แย้งกับผู้บริหารโรงเรียนเมื่อครั้งที่ผมเป็นครูสอนโรงเรียนมัธยมในประเด็นต่างๆ อยู่เสมอๆ จนไม่ค่อยจะเป็นที่พึงพอใจและสบายอารมณ์ของผู้บริหารสักเท่าไรนัก แต่เป็นที่ยอมรับ พึงใจและใส่ใจของเพื่อนครูคนอื่นๆ ที่อยู่ร่วมวัยใกล้เคียงกัน ผมไม่สนใจว่าผู้บริหารจะคิดอย่างไร หรือมีปัจจัยอะไรมากระทบบ้าง ผมคิดอย่างเดียวคือทำเพื่อนักเรียน ผมมักจะเป็นผู้พูดมากกว่าผู้ฟัง และเข้าใจว่าสิ่งที่ผมคิดและทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ผมลืมนึกถึงความเป็นผู้ใหญ่และที่สำคัญ ก็คือ มุมมองของผู้ที่มีประสบการณ์ แต่ผมก็ตั้งใจอย่างหนึ่งที่ผมได้ทำให้ผู้ใหญ่เหล่านั้นเข้าใจผม และอภัยให้กับการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ในบางเรื่องของผม

พอมาถึงปัจจุบัน ตอนที่ผมได้ปริญญาเอก ผมกลับบอกตัวเองว่า ผมยังไม่รู้อะไรอีกเยอะแยะมากมาย ผมไม่เก่ง ผมให้ความสนใจในการฟังคนอื่นมากขึ้น ฟังด้วยการยอมรับ แล้วคิดใคร่ครวญ อ่านหนังสือเยอะๆ เขียนเยอะๆ ผมเข้าใจว่า ผมโง่กว่าตอนที่ผมจบปริญญาโทมากนัก ผมต้องเรียนรู้ทุกวิถีทางที่ผมจะทำได้และทุกโอกาสที่ผมมี ผมไม่รู้ว่ามันจะหายไปไหน สำหรับคนที่อายุเกือบจะครบ 54 ปี อย่างผม แต่ก็นั่นแหละ ไม่มีคำว่าสายสำหรับการเรียนรู้ ถ้าผมไม่พัฒนาตนเองอยู่ตลอด ผมก็คงไม่ต่างกับคนที่กำลังรอความตาย ไม่ได้มีคุณค่าอะไรมากมาย คงเป็นเพียงแค่สิ่งที่ให้ลูกหลานได้ทดแทนบุญคุณเท่านั้น ตายไปลูกหลานก็คงร้องไห้ตอนแรกๆ นิดหน่อย ไม่นานเราก็จะถูกลืม ศาสตราจารย์แรนดี เพอร์ซ ศาสตราจารย์ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ แห่ง

มหาวิทยาลัยคาร์เนกีเมลลอน ถึงแม้จะทราบว่าตนเองเป็นมะเร็งที่ตับอ่อน
ขั้นสุดท้าย ก็ยังออกปาฐกถา สอนให้คนอื่น ๆ เข้าใจถึงความสำคัญของ
การเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และช่วยให้คนอื่น ๆ มีกำลังใจ เขากลายเป็น
ปรากฏการณ์ที่ยิ่งใหญ่ ชีวิตและชื่อของเขาไม่เคยลบเลือนไปจากคนที่ได้ฟัง
และอ่านเรื่องราวของเขาเลย

เวลาที่ผมเดินตามตลาด ตามถนนหนทางทั่วๆ ไป ไม่ได้มีแสงหรือรังสีหรือมีอะไรบอกให้คนที่ผ่านไปผ่านมารู้ได้
เลยว่าผมเป็นดอกเตอร์ นอกจากคนที่บ้าน แม่บ้านที่ทำงาน
บ้านและดูแลแม่ยายผมคนหนึ่งล่ะที่รู้ และคงเข้าใจถึงความ
ยิ่งใหญ่ของ “ดอกเตอร์” ก่อนที่ผมจะไปเรียนต่อ เวลาที่
ต้องไปซื้อของให้คุณแม่เวลาคุณแม่ไม่สะดวกที่จะไปด้วย
แม่บ้านคนนี้ก็จะมีหน้าคู่ไปกับผม ซึ่งเป็นคนขับ หลังจาก
ผมได้รับฐานันดรศักดิ์ เป็น “ดอกเตอร์” แม่บ้านคงเกรง
बारมีผม กลัวจะหาว่า บังอาจมาเทียบดอกเตอร์ ไม่กล้า
ทำตัวเสมอ เธอก็เลยไปนั่งด้านหลัง ปล่อยให้ผมนั่งอยู่
ด้านหน้า “คนเคียว” เวลาเธอต้องถือของพะรุงพะรัง ผมก็
ยังเดินอ้อมไปเปิดประตูรถให้เลย นี่แหละครับ “ดอกเตอร์”

ถ้าคุณคิดว่า การได้เป็น “ดอกเตอร์” เป็นสิ่งที่มีเกียรติ มีหน้ามีตาใน
สังคม นำความเจริญและความสุขความสบายมาสู่ตัวคุณ ผมว่า คุณคิดผิด
บางคนคิดว่าการทุ่มเทกำลังทรัพย์และกำลังกาย กว่าที่จะได้มาซึ่งปริญญาเอก

เป็นเรื่องเหนียวยาก และพอบจบแล้ว ก็จะพักและใช้ชีวิตอยู่อย่างสบายๆ และสงบ ผมก็ว่าคุณคิดผิดอีกแหละ เพราะว่าถ้าคุณคิดเช่นนั้น คุณไม่ต้องไปเรียนเพื่อเป็นดอกเตอร์ก็ได้ ในความคิดเห็นส่วนตัว ผมว่าชีวิตการเป็นดอกเตอร์เป็นชีวิตที่ต้องตื่นตัว ไม่หยุดนิ่ง ผมมีโอกาสได้สอนนักศึกษาระดับปริญญาเอก ผมบอกเขาเสมอว่า สิ่งที่คุณรอบข้างคาดหวังจากการเป็น “ดอกเตอร์” ของคุณ ก็คือ ความเป็นคนเก่ง มีความรู้เยอะและคาดหวังความคิดดีๆ มุมมองเฉียบๆ จากคุณ และสิ่งเหล่านี้หลายๆ อย่างไม่ได้มาพร้อมกับคำว่าดอกเตอร์ นั่นก็หมายความว่า “ดอกเตอร์” ไม่ได้หมายความว่า เก่ง หรือรู้ทุกอย่าง

ตอนผมเป็นเด็ก พ่อแม่พาไปทำบุญที่วัดในวันพระที่ตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันพระใหญ่ที่เป็นวันหยุด ผมประหลาดใจมากที่เห็นพระท่านสวดมนต์ยาวๆ เป็นภาษาที่เราฟังไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ แต่ท่านท่องได้ จำได้ สวดได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ไม่มีติดขัด ความเข้าใจของผมในตอนนั้นก็คิดว่า ทุกคนเมื่อวายเป็นพระผ่านกระบวนการ และพิธีกรรมที่เราฟังไม่เข้าใจในโบสถ์ที่ศักดิ์สิทธิ์แล้ว ก็จะสวดมนต์ได้เอง นั่นคือ ความสามารถในการสวดมนต์ จะมาพร้อมกับความเป็นพระ และการรับรู้ของคนโดยทั่วไปก็คือ เป็นพระต้องสวดมนต์ได้ แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เช่นเดียวกัน ตอนผมเป็นนักศึกษาปริญญาตรี ผมมองอาจารย์ที่จบดอกเตอร์ว่า เป็นผู้ที่มีความรู้มากมาย เก่งฉลาดเหลือเกิน แต่พอตัวเองมาเป็นบ้าง กลับมีความรู้สึกว่า ตัวเองไม่รู้อะไรเลยหรือที่รู้อยู่นี้น้อยมาก ผมอยากอ่าน อยากเรียนรู้อะไรอีกมากมาย อยากให้วันหนึ่งๆ มีมากกว่า 24 ชั่วโมงด้วยซ้ำไป ชีวิตบางชีวิตแม้จะเป็นเพียงแค่วางอาทิตย์ที่ต้องขึ้นทุกๆ เข้าของวันใหม่ เมื่อเราเห็นเราก็มารู้สึกตื่นเต้นแต่อย่างใด มันธรรมดาตามาก แต่หาว่าไม่รู้ ธรรมชาติที่ดูเป็นธรรมดานั้น... เป็นสิ่งมหัศจรรย์ และน่าเรียนรู้

วัฒนธรรมอันดีอันหนึ่งที่ผมได้เรียนรู้ตั้งแต่เริ่มเข้ามาทำงานในสวนดุสิตในปี 2537 ก็คือการแสดงความเคารพ อาจารย์ผู้ใหญ่อีกจะไหว้อาจารย์ผู้ใหญ่ แล้วอาจารย์ผู้ใหญ่ก็จะไหว้รับ คำว่าอาจารย์ผู้ใหญ่ในสวนดุสิตสำหรับผมมองที่อายุมากกว่าตำแหน่ง ผมว่ามันเป็นวัฒนธรรมไทยที่น่ารัก และมันก็เป็นวัฒนธรรมที่ติงามขององค์กรสวนดุสิต และผมว่ามันก็ดีกับทุกองค์กรนั่นแหละ ผมจะยกมือไหว้สวัสดิ์อาจารย์ผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ ผมระลึกเสมอว่า ก็เพราะท่านเหล่านี้ที่ทำให้สวนดุสิตเป็นสวนดุสิตทุกวันนี้ ก็เพราะท่านเหล่านี้ ที่ทำงาน หารรายได้ให้สวนดุสิต ให้เรามีความสุขสบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สนับสนุนเงินให้ผมได้เรียนต่อจนได้รับปริญญาเอก สิ่งที่ผมจะกระทำได้ในเบื้องต้นคือ การเคารพท่าน และต้องคิดใคร่ครวญและพยายามใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ที่ท่านหาได้เพื่อสวนดุสิต ให้คุ้มค่าที่สุดที่สุด เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้ประโยชน์กับสิ่งนั้นๆ ได้นานที่สุด อีกทั้งการพยายามหาช่องทางในการสร้างงานเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีรายได้อยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี เพื่อรุ่นน้องๆ และสวนดุสิตต่อไป

สวนดุสิตโพ
SUAN DUSIT POLL

“ดอกเตอร์” ใช้เครื่องหมายการค้าหรือเปล่า ?

ดร.วรรณจันทร์ สิงห์จาวลา

ได้อ่านเรื่องราวของอาจารย์ ดอกเตอร์ หลายๆ ท่านจากหนังสือ **“กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์”** (ของเหล่าคณาจารย์ดอกเตอร์แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต) จึงรู้สึกว่ามีหลายเรื่องที่จะเขียนไปเยอะ เนื่องจากประสบการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความยากลำบาก ความอดทน ความพยายาม หรือความเครียดก็ดี ในการที่จะต้องต่อสู้กับตนเอง อีกทั้งการที่จะต้องดำรงชีวิตอยู่ในโลกที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรม ก็ค่อนข้างที่จะมีความเหมือนและคล้ายคลึงกันแทบทั้งสิ้น

ก่อนอื่นข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณ **“โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย”** ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียนมาตั้งแต่ชั้นประถมหนึ่งจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 12 ได้ให้ความรู้และสอนให้ข้าพเจ้า **“รัก”** ภาษาอังกฤษ และด้วยเหตุผลนี้เองที่ไม่ทำให้การศึกษาต่อในระดับชั้นปริญญาตรี ณ University of Wisconsin at Madison และปริญญาโท ณ University of Wisconsin at Whitewater ของข้าพเจ้าเป็นเรื่องที่ยากลำบากจนเกินไปนัก

และด้วยความโชคดีที่ข้าพเจ้าได้ทำงานที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และด้วยความกรุณาของท่านอธิการบดี รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน ข้าพเจ้าได้รับทุนการศึกษาจากทางมหาวิทยาลัย ให้ไปศึกษาอบรม SIT TESOL Certificate Program ที่จัดขึ้นโดย University of Queensland และต่อมาไม่นาน ก็ได้รับทุนไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกที่ Curtin University of Technology

(ณ เมืองเพิร์ธ ประเทศออสเตรเลีย)

ดังนั้น การได้ใช้ชีวิตด้วยตัวเอง ในต่างประเทศ ไกลจากบ้าน เป็นเวลาทั้งสิ้นกว่า 10 ปีนั้น จึงไม่ทำให้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ แต่มันกลับได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของข้าพเจ้าไปโดยมิทันที่จะรู้ตัว

ความคิดที่ว่า “คอกเตอร์” เป็นเครื่องหมายการค้าหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าทั้งนี้ทั้งนั้นมันขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เพราะคนไปให้ความสำคัญกับมันมากจนทำให้หลายต่อหลายคนพยายามที่จะให้ได้มาซึ่งคำๆ นี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าของตัวเอง แต่สำหรับตัวข้าพเจ้าแล้วนั้น กลับเห็นว่ามันเป็นแค่เพียงจุดเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้ เลือกที่จะเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ “ด้วยตัวเอง” อยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยที่ไม่ต้องมีปัจจัยอะไร (หรือใคร) มาบังคับ มากำหนด ไม่ว่าจะเป็น สถาบันการศึกษา (โรงเรียน, วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย) หรือครูบาอาจารย์ก็ดี อีกทั้งยังไม่ต้องนำกฎเกณฑ์ใดๆ มาบังคับใช้กับเราอีกต่อไป (ไม่ว่าจะเป็นเกรด หรือ คะแนนต่างๆ) แต่จะเป็น “ตัวเรา” เท่านั้น ที่จะเป็นผู้กำหนด ผู้วางกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้กับชีวิตว่าต่อไปเราจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร?

ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า คนบางคน (หรือหลายคน) ก็ได้ดำเนินชีวิต หรือมีวิถีชีวิตอยู่แบบ “**ด็อกเตอร์**” อยู่แล้วโดยที่มิได้มีคำว่า “**ดร.**” นำหน้า ด้วยซ้ำ คนเหล่านี้มีความรัก (Passion) ในการแสวงหาความรู้ ขยันและ โหยหาที่จะเรียนรู้ ในสิ่งที่ตนไม่รู้ อยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่หยุดนิ่ง เพื่อที่จะ พัฒนาตนเอง ในทุกๆ วันของการมีชีวิตอยู่ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิตเอง ก็ได้สนับสนุนแนวความคิดนี้มาโดยตลอดเช่นกัน คือให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรขององค์กร และยังได้ให้โอกาสข้าพเจ้า ไปศึกษาอบรม “**การเขียนภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ**” ที่ Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University อยู่อย่างต่อเนื่อง (นอกเวลาราชการ) เป็นเวลากว่าหนึ่งปีในช่วงเวลาที่ข้าพเจ้า สอนภาษาอังกฤษธุรกิจให้กับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้รับทุนไปศึกษาต่อปริญญาเอก ณ เมืองเพิร์ธ ประเทศ ออสเตรเลีย

นอกจากจะมีความรัก ความสนใจ ในการเรียนรู้ อยู่เป็นนิจแล้ว บุคคลดังกล่าวก็ยังอาจหมายความว่าไปถึง ผู้ที่ทำความงามความดี ทำ คุณประโยชน์ และเป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อสังคม ประเทศชาติบ้านเมืองด้วย

ข้าพเจ้าจำได้ว่าตั้งแต่เด็ก เมื่อไหร่ก็ตามที่ตัวเองมีเวลาว่าง ก็จะรีบไป สมัครเรียนหรืออบรมเพิ่มเติมนอกโรงเรียน (หรือนอกสถาบันที่ตนเองกำลัง ศึกษาอยู่ ณ ขณะนั้น) ไม่ใช่เป็นการบ้าเรียนอย่างที่บางท่านเข้าใจ แต่การทำ เช่นนั้นนอกจากจะทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ ทบทวน ในเนื้อหาวิชาแล้ว ยังทำให้ ข้าพเจ้าได้เห็นเทคนิควิธี การจัดการเรียนการสอนแบบอื่นๆ ที่ต่างไปจากที่ ข้าพเจ้าพบเห็นอยู่ในทุกๆ วัน แม้กระทั่งในปัจจุบัน ข้าพเจ้าก็ยังศึกษาต่อใน ด้านกฎหมาย (นิติศาสตร์) ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อที่จะนำความรู้มา ประยุกต์ใช้กับสาขาวิชาการเงิน (Finance) ซึ่งเป็นวิชาเอก (Major) ของ

ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ตั้งแต่ปริญญาตรี โท และเอก

โดยนิสัยส่วนตัวแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอมปล่อยให้เวลาให้เสียไปโดยเปล่า
จะเป็นคนประเภทที่ซื้อเสียขาย “เวลา” เป็นที่สุด (มากกว่าเสียขายเงินทองเสีย
อีก) เพราะเวลาเป็นสิ่งที่ล้ำค่า เงินทองนั้นเมื่อหมดไป เรายังสามารถที่จะซื้อหา
มาใหม่ได้ แต่ “เวลา” นี่ซิคะ เมื่อผ่านไปแล้ว ก็ไม่สามารถถูกเรียกหรือซื้อคืน
กลับมาได้อีก ตัวเองจึงมักจะแอบคิดอยู่เสมอว่า ถ้าคนเราสามารถที่จะไม่ต้อง
นอนได้ คงจะดีไม่น้อย คงสามารถที่จะทำอะไรต่อมิอะไรได้อีกเยอะแยะ
มากมาย

คุณๆ เคยลองคิดกันเล่นๆ ดูไหมคะว่า ปกติในแต่ละวันการที่คนเราใช้
เวลาไปกับการนอนหลับโดยเฉลี่ยประมาณวันละ 6-8 ชั่วโมงนั้น นั่นก็หมายถึง
หนึ่งส่วนสี่ ถึง หนึ่งส่วนสาม ของวันนั่นเอง แล้วถ้าสมมติว่าปัจจุบันคุณมีอายุ
36 ปีละ ก็ปีมาแล้วคะ ที่คุณได้นอนหลับไป? ไม่ใช่ตั้ง 9-12 ปีเลยหรือ?

นอกจากนิสัยรักในการที่จะใช้เวลาทุกๆ นาทีที่มีให้
เกิดประโยชน์สูงสุด (เท่าที่ตนเองสามารถจะทำได้) แล้ว
“ความมุ่งมั่น” หรือ การที่กัดแล้วไม่ปล่อย ที่มีอยู่ในตัว
ข้าพเจ้ามาตั้งแต่เด็ก นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง
ที่ทำให้ข้าพเจ้าผ่านช่วงเวลาแห่งการเรียนปริญญาเอกมาได้
ถ้าจะถามว่า “ก็โอโหม?” ต้องตอบตอบตรงๆ อย่างไม่อาย
เลยว่า “หลายครั้ง” จนบางทีแทบจะเลิกล้ม เกือบกระเป๋ากลับบ้าน
ทำทางจะง่ายกว่าเป็นไหนๆ ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะท้อ
ค่ะ แต่ต้อง “ไม่ถอย”

การรู้จักที่จะบริหารจัดการกับความเครียดของตนเอง ก็เป็นสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่ง ที่ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า นักศึกษาปริญญาเอกทุกคนควรมี เนื่องจากในระหว่างที่เรียน เกิดความเครียดขึ้นบ่อยครั้ง เครียดกับหลายๆ เรื่อง หลายๆ ประเด็น แตกต่างกันไปในแต่ละครั้ง ดังนั้น จึงต้องหัดที่จะช่วยเหลือตัวเองทางด้านจิตใจ ด้านความคิด หัดที่จะเรียนรู้ว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้หลุดพ้นจากความเครียด ความกดดันเหล่านั้น ข้าพเจ้าได้เริ่มรู้จักที่จะเก็บเกี่ยวเอาความสุขที่มีอยู่รอบๆ ความน่าเบื่อ ความจำเจ แล้วเบนความสนใจไปเรื่องอื่น ก่อนที่จะหันกลับมาจดๆ จ้องๆ กับการเขียนวิทยานิพนธ์ของตัวเองอีกครั้ง ชีวิตก็จะวนเวียนอยู่เช่นนี้เป็นเวลา 4-5 ปีด้วยกัน

และถ้าจะถามถึงวิถีชีวิตภายหลังจากที่เรียนจบดอกเตอร์มาแล้ว จะเป็นอย่างไร? ข้าพเจ้าก็คงจะไม่ใช่ว่าผู้ที่จะตอบคำถามนี้ได้ดีนัก เนื่องจากเพิ่งจะจบกลับมาเพียงไม่กี่เดือนและทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเอง ก็ยังไม่ได้มอบหมายภาระงานให้เป็นที่ชัดเจน แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้ว่าจะทำก็คือ นำชื่อเสียงและผลงานของชาวสวนดุสิตออกไปเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติมากที่สุด ซึ่งก่อนที่ข้าพเจ้าจะลาไปศึกษาต่อปริญญาเอกนั้น ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสไปเป็นวิทยากรรับเชิญ ให้กับมหาวิทยาลัยอื่นๆ หลายแห่งด้วยกัน โดยการทำหน้าที่ (1) สอนวิชาการเงินธุรกิจ ให้กับนักศึกษาภาควิชาบริหารธุรกิจชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี เป็นเวลาหนึ่งภาคเรียน (2) อบรมวิชาการบัญชีให้กับผู้เข้ารับการอบรมที่ National Institute of Development Administration (NIDA) (3) สอนวิชา Managerial Economics ให้กับนักศึกษาปริญญาโท (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยสยามในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน และ (4) อบรมการอ่านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นต้น ซึ่งประสบการณ์ที่กล่าวมานั้นมันอาจจะไม่ได้มากมายอะไรถ้าพูดในแง่ของ

ปริมาณงาน แต่สำหรับข้าพเจ้าแล้ว มันเป็นประสบการณ์ที่มีค่าและสร้างความภาคภูมิใจให้กับข้าพเจ้า ที่ได้มีโอกาสออกไปพิสูจน์ความสามารถของตัวเองในฐานะที่เป็นบุคลากรคนหนึ่ง ของ “มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต”

แต่ท้ายที่สุดแล้ว ข้าพเจ้ากลับมีความเห็นว่าสิ่งที่สำคัญในการที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่าง “ดอกเตอร์” โดยสมบูรณ์แบบนั้นก็คือ การที่เรารู้จักมี “ความกตัญญูรู้คุณ” ต่อบุพการี ประเทศชาติ และองค์กรที่เราทำงานอยู่ และเมื่อเราได้เกิดความรักบวกกับความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณแล้ว เราก็จะทำทุกอย่าง ในทุกๆ วันของเราให้มีคุณค่า ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำพาเอาสิ่งที่เรารักและนับถือ ไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ โดยที่จะไม่มีทางทำให้บุคคลต่างๆ เหล่านั้นต้องผิดหวังหรือเสียใจในตัวเราเลย

Doctor Gen X

ดร.กนกกานต์ วีระกุล

จากชีวิตนักศึกษาปริญญาเอกที่ได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเข้าศึกษาต่อที่ The University of Queensland ในประเทศออสเตรเลียเมื่อสองปีก่อน มาเป็นดอกเตอร์รุ่นใหม่ หรือที่หลายๆ คนเรียกว่า Young Blood ในรั้วสวนดุสิต เป็นที่คาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ใหญ่หลายๆ ท่าน ในการเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงที่สำคัญต่อไปในอนาคตในการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงมายาวนานอย่างสวนดุสิตให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป เรื่องราวต่างๆ เกิดขึ้นมากมายในระยะเวลาไม่ถึงสองปีในรั้วแห่งนี้ จะว่ากันจริงๆ แล้ว เป็นจุดเปลี่ยนของชีวิตเลยก็ว่าได้

ช่วงที่เป็นนักเรียนนอก ชีวิตก็คงเป็นแบบนักเรียนคนอื่นทั่วไป ก็คือ สะพายเป้ที่เต็มไปด้วยเสบียงอาหาร น้ำดื่มสำหรับทั้งวัน แต่งตัวทะมัดทะแมง กางเกงยีนส์ รองเท้าผ้าใบ เดินไปมหาวิทยาลัย ระยะทางก็ไม่ไกลนัก ประมาณ สองกิโลเมตร ลำบากนิดหน่อยก็ตรงที่ทางเดินมักเป็นเนินเขา เหนื่อยพอสมควรกว่าจะเดินถึง ฤดูหนาวไม่มีปัญหา แต่ถ้าเป็นฤดูร้อน เล่นเอาเหงื่อตกเลยทีเดียว

ขณะเรียนที่ออสเตรเลีย ช่วงนั้นนักศึกษาปริญญาเอกที่มาจากประเทศไทยก็มีเพียงคนเดียวในสาขา Food Science and Biotechnology ถึงแม้ว่าเพื่อนๆ ส่วนใหญ่จะเป็นคนเอเชีย แต่ก็มักเป็นประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ซึ่งก็คือ มาเลเซีย และสิงคโปร์ นั่นเอง ดังนั้นดูเหมือนว่ามีเรา

เพียงคนเดียวเท่านั้นที่มีปัญหาเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษแบบออสซี่ ทั้งๆ ที่สอบ IELTS ได้คะแนนค่อนข้างสูง ตอนเรียนภาษาอังกฤษก็เรียนที่ออสเตรเลีย นี่แหละ พอเอาเข้าจริงๆ เรียนเป็นเรื่องเป็นราวกลับไม่ได้เรื่องเท่าที่ควร จะโชคดียกหน่อยก็ตรงที่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นชาวออสซี่ที่ใจดีมาก ช่วยเหลือทุกอย่างจนเพื่อนๆ แซวว่าเราเป็นลูกสาวคนโปรดเลยทีเดียว

ด้วยความที่รู้ตัวว่าภาษาเราไม่ดีเท่าเพื่อน ก็เลยทำให้ต้องพยายามมากกว่าคนอื่นๆ แล้วในใจก็นึกอยู่เสมอว่าเงินทุนมาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งขณะนั้นเป็นเพียงบุคคลภายนอกที่เขียนจดหมายเข้ามาขอทุนแล้วอธิการบดี (รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน) ท่านก็กรุณาให้ทุน ก็ต้องตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ สุดท้ายด้วยเพราะหลายเหตุผลประกอบกัน ได้แก่ การมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี ให้คำแนะนำเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องการเรียนรู้ การดำเนินชีวิตในสังคมของชาวออสซี่ รวมถึงจุดที่ท่านเน้นย้ำเป็นอย่างมากคือ การเรียน Ph.D. คือกระบวนการเรียนเพื่อให้คิดเป็น คิดอย่างมีระบบ โดยมีวิทยานิพนธ์เป็นกลไกตัวหนึ่งในการเรียนรู้ ซึ่งตอนนั้นก็ยุ่งๆ เนื่องจากเข้าใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วจะต้องเก่งเรื่องผลิตภัณฑ์นมซึ่งเป็นเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีครอบครัวที่เป็นกำลังใจสำคัญ เป็นพลังที่ทำให้เดินต่อไปได้ในยามที่ท้อแท้ จนในที่สุดก็สามารถสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ผ่านแบบแก้ไขเล็กน้อยได้โดยใช้เวลาในการเรียนเพียง 2 ปี 9 เดือนเท่านั้น ดีใจ และภูมิใจมาก คุณพ่อคุณแม่และญาติๆ ดีใจกันยกใหญ่

หลังจากเรียนจบก็รีบกลับมารายงานตัวที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต วันแรกของการทำงาน ทุกสิ่งทุกอย่างดูแปลกตาไปหมด ทั้งสถานที่ รวมถึงบรรดาคณาจารย์ที่แต่ละท่านต่างแต่งตัวทันสมัย ดูดี และน่าเชื่อถือหันมามองตัวเรา เอาละซิ ภารกิจแรกคงต้องปรับปรุงบุคลิกภาพกันขนานใหญ่เป็นแน่แล้ว ตอนนั้นคิดถึงชีวิตในต่างประเทศมากกว่าสบายกว่ากันเยอะเลย

ระยะแรกของการทำงานก็ไม่มีอะไรมาก เพราะทางหลักสูตรได้เตรียม

วิชาที่จะสอนไว้ให้ตั้งแต่ตอนที่ยังไม่กลับมาแล้ว เวลาของอาจารย์ใหม่ก็หมดไปกับการเตรียมสอน และเขียนเอกสารประกอบการสอน ไม่ได้ช่วยงานอื่นๆมากนัก พอเวลาผ่านไประยะหนึ่ง การทำงานก็เริ่มลงตัวขึ้น มีเวลาว่างมากขึ้น ก็เริ่มมีโอกาสดำเนินเข้าไปช่วยงานหลักสูตรบ้าง ทั้งงานบริการวิชาการ รวมถึงงานของคณะที่ต้องเข้าร่วม ก็เริ่มสนุก อีกทั้งหัวหน้า (อ.จันทร์จนา ศิริพันธ์วัฒนา) ท่านก็ใจดีมาก สอนงานหลายๆ อย่าง โดยเฉพาะการอยู่ให้เป็นในสังคมสวนดุสิต ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในการจะทำงานในสถานที่ใหม่ๆ ต้องรู้จัก และเรียนรู้ในวัฒนธรรมองค์กรให้ดีเสียก่อน ทำให้แต่ละวันเริ่มมีอะไรที่น่าสนใจมากขึ้น ซึ่งก็นับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีทีเดียว

ผ่านไปหนึ่งภาคเรียนชีวิตการทำงานก็เริ่มลงตัวขึ้น ไม่มีปัญหาอะไรกับเพื่อนร่วมงานก็ไปกันได้ดี และเมื่อภาระงานเริ่มเข้าที่เข้าทาง ภารกิจต่อไปก็คือวางแผนเตรียมงานแต่งงาน วันวายอยู่เป็นเดือน ก็มีเรื่องตลกเล็กๆ จะเล่าให้ฟัง ก่อนการแต่งงานก็มีการนัดไปถ่ายภาพสตูดิโอที่ร้านเวดดิ้ง โดยใช้เวลาหนึ่งวันเต็ม ซึ่งทางร้านก็มีคิวแค่วันนั้นเพียงวันเดียว แต่ปรากฏว่าได้รับโทรศัพท์ว่าช่วงบ่าย รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ท่านเชิญประชุม เอาละซิ ถ่ายรูปได้แค่ครึ่งเดียว ไม่ไปประชุมก็ไม่ได้ เอาละไปก็ไป ดังนั้น พอถ่ายไปได้ครึ่งวันก็รีบมาประชุมพร้อมกับใบหน้าที่เมกอัพชุดใหญ่ ทำผมทรงเจ้าสาว แต่ใส่สูทเปิดประตูเข้ามา ทุกคนตกตะลึง โอ้ว...มาจากไหนกันเนี่ย สุดท้ายก็ผ่านไปได้ด้วยดี แต่ก็เขินน่าดู (แต่ที่หน้าตลกกว่านั้นก็คือ สัปดาหัดัดไป เมื่อกลับมาประชุมอีกครั้ง ไม่มีใครจำได้เลยเนื่องจากรีบมาก ไม่ได้แต่งหน้าเลยสักนิดคงจะดูแย่มากๆ)

จากการประชุมวันนั้น ก็ทราบว่าได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มบริหารความอยู่รอดของมหาวิทยาลัย งานหลักๆ ก็คือช่วยกันคิด ช่วยกันนำเสนอแนวทางเพื่อความอยู่รอดของมหาวิทยาลัยในอนาคต 5-10 ปี ข้างหน้า ก็ช่วย

กันคิดไป ได้ฝึกสมองกันบ้างก็ดี อย่างไรก็ตามสิ่งที่ได้มากกว่านั้นก็คือ ทำให้ได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ ที่เพิ่งจบปริญญาเอกมาในระยะเวลาใกล้เคียงกัน ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ทั้งจากสมาชิกกลุ่มที่ทำงานอยู่ด้วยกันแต่คนละหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่เชิญมาคุยเรื่องราวต่างๆ เพื่อเป็นแนวคิดในการทำงาน ซึ่งก็เป็นการ KM (Knowledge Management) โดยไม่รู้ตัวนั่นเอง การรวมกลุ่มครั้งนี้ ก็ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการทำงานในร้านสวนดุสิตมากที่สุดทีเดียว

ด้วยลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากคนอื่นๆ ทั่วไป คือไม่ได้ให้ความสำคัญกับรูปร่างหน้าตา หรือการแต่งตัวมากนัก แต่มองไปทางไหนก็เจอแต่คนที่มีรูปร่างดี แต่งตัวสวยงาม เสื้อผ้าหน้าผมดูดีไปหมด เจริญหูเจริญตา ก็ชอบมองกันไปโดยที่ไม่คิดอะไร แต่พออายุมากขึ้นน้ำหนักก็เริ่มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามอายุ คนเริ่มทักว่าเริ่มอ้วนมากแล้วนะ การไม่ดูแลตัวเองทำให้เราเริ่มดูไม่ดี และนอกจากนี้ แทบจะทุกครั้งที่เข้าประชุม หากเจอท่านสุชุม ท่านก็จะเรียกว่า “ไอ้หมูอ้วน” แทบจะทุกที หรือเมื่อพบท่านอธิการบดี ท่านก็เริ่มดึงว่าอย่าอ้วนมากไปกว่านี้นะ เดี่ยวจะดูไม่ดี รวมถึงเพื่อนๆ รอบตัวก็เริ่มสังเกตเห็นว่าเราเปลี่ยนไป บางคนที่สนิทหน่อยก็ถึงขั้นเข้ามาแสดงความยินดีกับเราเลยว่าท้องแล้ว หลายครั้งที่โดนแซวด้วยเรื่องนี้ตลอด ก็เริ่มรู้สึกที่เราเนี่ยทำอะไรไม่ไหวแล้ว เอาไงดี ชอบทานจุบจิบซะด้วย เอาน่า ลองพยายามลดน้ำหนักดูสักตั้ง เพราะนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้เรียนรู้ว่า สังคมสวนดุสิตบุคลิกภาพเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเราต้องการสร้างนักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่ดี ก็ต้องเริ่มจากอาจารย์ก่อน

สามภาคการศึกษาผ่านไปอย่างรวดเร็วในสวนดุสิต มีโอกาสได้เข้าไปร่วมงานกับหน่วยงานอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยนอกเหนือจากงานภายในหลักสูตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารมากขึ้น เริ่มมีการวางแผนทิศทางการทำงานในระยะยาว ซึ่งก็คิดว่าคงจะเหมือนอาจารย์มหาวิทยาลัยคนอื่นๆ ทั่วไป ก็คือ สอน ทำงานวิจัย ตีพิมพ์ผลงานวิจัย เพื่อเตรียมขอผลงาน วิชาการไล่ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ต่อไปเรื่อยๆ สุดท้ายกำลังความสามารถจะเอื้ออำนวย แต่ชีวิตก็ไม่ได้เป็นเส้นตรงแบบนั้น มีเรื่องราวที่น่าสนใจ เกิดขึ้น ทำให้ชีวิตการทำงานไม่เป็นไปตามแผนการที่วางไว้อีกต่อไป

เมื่อเช้าวันที่ 19 มีนาคม 2553 ที่คณะวิทยาศาสตร์ได้จัด Science Researcher Day ซึ่งเป็นงานที่เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาได้นำเสนอ ผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ โดยมี รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ มาเปิดงานตอน เช้า ก็เข้าไปสวัสดีทักทายท่านตามปกติ ท่านก็ทักว่า สวัสดี “คุณบด” โรงเรียนการเรือนคนใหม่ (โครงการจัดตั้งโรงเรียนการเรือนสวนดุสิต) ตอนนั้น ก็คิดว่าท่านพูดเล่น เพราะคิดไม่ถึงจริงๆ ว่าจะเป็นตัวเอง เนื่องจากเพิ่งจะ เรียนจบกลับมาไม่ถึง 2 ปี แต่ท่านสุขุมก็ยืนยันหนักแน่น ชักเริ่มตกใจ ตลอด 2 วันนั้นทำงานไม่รู้เรื่องเลย รู้สึกแปลกๆ แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีใครพูดอะไรอีก ก็

เลยคิดว่าคงไม่มีอะไรแล้ว ผ่านไปอีก 1 เดือนท่านอธิการบดีก็เรียกไปพบ และ ก็แจ้งแบบเป็นทางการว่าให้รักษาการณ์คณบดีโครงการจัดตั้งโรงเรียนการเรือน โรงเรียนนี้มีโครงสร้างเทียบเท่าคณะ โดยเป็นการรวมเอาหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง กับอาหาร คหกรรมกรรมศาสตร์ และการบริการที่เกี่ยวข้องกับอาหารเข้าไว้ ด้วยกัน ความรู้สึกตอนนั้นบอกไม่ถูก แน่่อนว่า นาทแรกที่ท่านอธิการบดีแจ้ง ให้ทราบก็ตกใจ ประหลาดใจ และก็ดีใจมาก แต่พอตั้งสติได้ก็เริ่มหัวน้ใจว่า คณบดีเนี่ยเค้าต้องทำยังไงกัน ในภาพที่เคยรู้จัก คณบดี จะต้องเป็นคนที่ มีบุคลิกดูดีมาก ๆ นิ่ง ๆ น่าเชื่อถือ มีภาวะผู้นำสูง เก่งไปซะทุกอย่าง มีปัญหาอะไร ในการทำงาน พอถามคณบดีเรื่องมันก็จะถูกแก้ไขไปได้โดยง่าย แล้วเราละ เอา ใจดี ภาพของเราในสายตาของคนอื่นจะเป็นแบบไหนกัน

ถ้าถามถึงความมั่นใจว่าจะทำงานได้หรือไม่ ก็คงตอบได้เลยว่า ทำได้ แน่่อน แต่ส่วนลึกที่แอบกังวลอยู่ก็น่าจะเป็นเรื่องของการวางตัว ชีวิตมัน เปลี่ยนไปเร็วมากเหลือเกิน จากเมื่อปีกว่า ๆ ที่ผ่านมา ยังเป็นนักเรียนนอกที่ แต่งตัวทะมัดทะแมงแบบเด็กๆ กางเกงยีนส์กับรองเท้าผ้าใบ ไปได้ทุกที่ จะเดิน กินไอศกรีม ก็ไม่มีใครสนใจ แต่มารวันนี้ สถานภาพเปลี่ยน จากนักศึกษา ปริญญาเอก มาเป็นคณบดี แน่่อนว่าทุกอย่างต้องเปลี่ยนไป นับตั้งแต่วิธีการ คิด และความรับผิดชอบที่ไม่ใช่แค่ต่อตนเองอีกต่อไป แต่เป็นความรับผิดชอบ ต่อโรงเรียนการเรือน เมื่อตอนที่เป็นอาจารย์ธรรมดา เวลาที่รับนโยบายอะไร ใหม่ ๆ มาจากผู้บริหาร คำถามจะเกิดขึ้นมากมายว่าทำไมต้องทำแบบนี้ เพื่อ อะไร ทำแล้วจะได้อะไรขึ้นมา ทำไมมันมากมายแบบนี้ เรียกว่าทำไปบนไปก็คง ไม่ผิดนัก แต่ในมุมมองของคณบดี คงต้องเปลี่ยนวิธีคิดว่า ทำอย่างไรเพื่อนร่วมงาน ของเราจึงจะทำตามนโยบายที่ได้รับมา ทำอย่างไรจึงจะตอบคำถามบางคำถาม ที่เราเคยถามเมื่อสมัยก่อนได้ (ที่ไม่ต้องตอบทุกคำถามก็เพราะว่าคำถามบาง อย่าง ไม่ได้ต้องการคำตอบ แค่อบอຍากบน อຍากระบายนิตหน่อย ก็ไม่ว่ากัน) ตอนนี้ในสมองตื่นเข้ามาต้องย้ำกับตัวเองว่าเป็น คณบดี จะทำอย่างไรให้

โรงเรียนการเรือนสวนดุสิตที่มีชื่อเสียง มีคุณภาพดีทั้งทางด้านวิชาการและการบริการสังคม และให้โรงเรียนการเรือนสวนดุสิตมีชื่อเสียงเหมือนที่ผ่านมาในอดีตให้ได้ ก็หนักหนาเอาการทีเดียว

จากการทำงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มบริหารความอยู่รอด ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะช่วยกันคิดวิเคราะห์ทฤษฎีต่างๆ ในการที่จะทำให้มหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้าในแบบของเรา หลายๆ เรื่องที่พวกเรามองว่าระบบการบริหารงานในปัจจุบันหลายจุดยังมีข้อด้อยที่ทำให้องค์กรพัฒนาได้ไม่เต็มที่ ก็พยายามช่วยกันคิดแผนต่างๆ ขึ้นมา แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เราคิดยังไม่เคยถูกนำมาใช้จริง ว่ามันคืออย่างที่พวกเราพยายามนำเสนอหรือไม่ ดังนั้น โครงการจัดตั้งโรงเรียนการเรือน จะเรียกว่าเป็นหน่วยงานแรกก็ว่าได้ที่ Model การพัฒนาองค์กรที่กลุ่มพวกเราได้นำเสนอขึ้นมา จะถูกนำมาใช้อย่างจริงจังเสียที หลายๆ คน (รวมทั้งพวกเราด้วย) ก็คงอยากทราบว่า มันจะดีจริงหรือไม่ (ดีกว่าในปัจจุบันจริงหรือ) แต่อย่างไรก็ตาม โดยส่วนตัวแล้ว มีความเชื่อมั่นว่า ถ้าเราลองได้ตั้งใจทำอะไรจริงจังทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจลงไปอย่างเต็มที่ อุปสรรคต่างๆ ต่อให้มากมายแค่ไหน เราก็ต้องผ่านไปได้ หรือถ้าเกิดว่ามันจะไม่ดีเท่ากับที่เราคาดหวัง อย่างน้อยเราก็ทำดีที่สุดแล้ว

วันนี้ได้รับโอกาสที่ดีจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่ให้คนรุ่นใหม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารองค์กร ซึ่งนับว่าเป็นบันไดขั้นแรกที่สำคัญ ต่อจากนี้ไปก็จะเป็นการเริ่มต้นทำงานตามแนวทางที่ได้วางไว้ แนวคิดต่างๆ ที่ได้จากการสังสมประสบการณ์ทั้งระหว่างการเรียนรู้ในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการทำงานที่ผ่านมาในรั้วสวนดุสิตแม้จะเป็นเพียงแค่ช่วงสั้นๆ จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์กร รวมไปถึงสังคมวัฒนธรรมของประเทศไทยให้ดีที่สุดเท่าที่กำลังความสามารถจะทำได้

“ความกดดัน” เมื่อเป็น... “ดอกเตอร์”

ดร.วิชา จิมพลี

คำว่า “ดอกเตอร์” ที่ได้มา เป็นคำที่กดดันตัวผมอยู่ไม่น้อย เพราะผมต้องแสดงบทบาทอื่นเพิ่มขึ้น บทบาทที่เปลี่ยนไปจากเดิมกำลังเริ่มต้นขึ้น และท้าทายความสามารถของผม เห็นได้จากเมื่อผมเรียนจบและกลับมาทำงาน แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้สร้างความกดดันให้ผมมากเท่ากับการที่สายตาคนอื่นมองผม และพยายามบอกผมด้วยสายตา ความคาดหวังคุณทำได้และคุณต้องทำได้ ถูกต้องสมกับที่เรียนจบมา สิ่งนี้ต่างหากที่กดดันผมยิ่งกว่าอะไรทั้งปวง มันเป็นเรื่องท้าทายประการแรกที่ผมต้องเผชิญ

ผมมีคติประจำใจอยู่ข้อหนึ่งที่ผมยึดถือและปฏิบัติอยู่เสมอคือ พุดให้น้อย แต่ต้องฟังให้มากขึ้น แล้วนำสิ่งที่เราได้ฟังนั้นมาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ สุภาษิตจีนบทหนึ่งกล่าวไว้ว่า “อ่านหนังสือที่ปรมาจารย์เขียนสักร้อยหน้า ก็สู้ นั่งสนทนากับผู้รู้หนึ่งคำคืนไม่ได้” ผมเห็นด้วย 100% เพราะเราไม่จำเป็นต้องไปเสียเวลาในการเรียนรู้ แต่เรากำลังเดินทางลัดที่คนอื่นอาจต้องใช้เวลาหลายๆ ปี กว่าที่เขาจะได้รับความรู้ หรือสิ่งนั้นมา

ประการที่สองคือการปรับตัวให้เข้าการใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ ที่ต้องมีแต่ความเร่งรีบเพื่อไม่ให้ต้องไปติดอยู่บนถนน ต้องมีการวางแผนการเดินทาง ไปทำงานให้ทันเวลา การใช้ชีวิตในสังคมเมือง ล้วนอยู่บนความเสี่ยงหลายๆ ด้าน ทั้งสภาพสังคม สภาวะสิ่งแวดล้อมและอาหารการกิน ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สร้างความเสี่ยงต่อสุขภาพ จึงต้องหมั่นดูแลตัวเอง ด้วยการจัด

สมดุลชีวิตในแต่ละด้านให้พอเหมาะ

ประการที่สาม ด้วยผมเป็นข้าราชการ (ครูน้อย) หากบอกไปว่าผมเรียนจบปริญญาเอกด้านคอมพิวเตอร์มา หลายคนคงคิดว่าเงินเดือนคงมากโข แต่จริงแล้ว อาจจะน้อยกว่าพนักงานปริญญาตรีในบริษัทเอกชนอีกก็ได้ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำลายตัวผมมากที่สุด เพราะผมต้องรับผิดชอบครอบครัว ลูกและภรรยา ที่เป็นครอบครัวเดียว ต้องบริหารจัดการครอบครัวเอง

Work hard... do take care of your heart and your health!

ผมคือนักแสดงหลายบทบาท

บทบาทความเป็นครู - ทำหน้าที่สอน และผลิตงานวิจัย สอนนักศึกษา เหมือนที่เราเคยอยากจะเป็น อยากจะมี อยากจะได้ในช่วงอายุนักศึกษาตอนนี้ และจะไม่เอาตัวเองไปเป็นเกณฑ์วัดหรือประเมินนักศึกษา แต่ให้มองว่าอายุเท่านี้ ชั้นปีนี้ ความสามารถที่เขาควรจะมี และควรจะได้ เป็นอย่างไร โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่เรียนอ่อนหรือเรียนไม่เก่ง ตามเพื่อนไม่ทัน ต้องสนใจกลุ่มนี้ให้มากกว่าเด็กเก่ง นอกจากบทบาทของครูแล้ว ยังทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

บทบาทความเป็นพ่อและผู้นำครอบครัว - เป็นพ่อที่ทันสมัย ต้องเป็นได้ทั้งพ่อ เพื่อน และพี่

การจะเลี้ยงลูกให้มีพัฒนาการที่ดีโดยเฉพาะในเรื่องของทักษะทางสังคม การเรียนรู้โลกภายนอก ความมีวินัย การมีคุณธรรม จริยธรรม และปรับตัวให้อยู่กับสังคมกรุงเทพฯ ได้ เป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกบทบาทหนึ่งของผม ซึ่งผมเชื่อว่าพ่อคือฮีโร่ในสายตาของบรรดาลูกๆ ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่ผมจะทำตัวเป็นแบบอย่าง และนำทางชีวิตลูก สอนลูกด้วยวิธีที่คงเส้นคงวา เป็นตัวอย่างในเรื่องการมีวินัย เคารพกฎเกณฑ์ ไม่พูดปดและมีความซื่อสัตย์ ผมได้อ่านบทความหนึ่งของ คุณอมรรากุล อินโธษานนท์ ในหนังสือกรุงเทพธุรกิจ ได้กล่าวไว้ว่า ทุกวันนี้ บทบาทในบ้านของพ่อควรเพิ่มมากขึ้น

เป็นนักจัดการและอำนวยความสะดวก ช่วยพาลูกไปโรงเรียน จัดเตรียมอาหาร สอนหนังสือให้กับลูก ซื้อของกินของใช้เข้าบ้าน ช่วยแม่บ้านดูแลลูกๆ

เป็นนักแก้ปัญหา เป็นผู้คลี่คลายความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในบ้าน

เป็นเพื่อนเล่นแสนวิเศษ พ่อควรเป็นนักจัดกิจกรรมให้ลูก เล่นกับลูก พาลูกไปเที่ยว หาเวลาว่างเพื่อพักผ่อนหย่อนใจร่วมกัน คัดกิจกรรมที่ทำหาย และส่งเสริมทักษะชีวิตให้ลูก

เป็นผู้สอนความคิดสร้างสรรค์ ให้กับลูก ให้อิสระในการเล่นแก่ลูก แต่ก็ต้องระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

เป็นผู้เตรียมเสบียงทางปัญญา ดูโทรทัศน์กับลูกๆ แล้วชวนลูกแสดงความคิดเห็น แทรกการอบรมสั่งสอนโดยชั้นชมสิ่งดีๆ ที่เห็นจากทีวี ชี้ถูกชี้ผิด และรับฟังความคิดเห็นของลูกโดยไม่รำคาญ หรือมุ่งตำหนิตะเยียน

บทบาทของความเป็นลูก - ทำหน้าที่ดูแล พ่อ แม่ ในยามที่ตัวเราเริ่มแข็งแรง แต่พ่อ แม่เริ่มอ่อนแรงด้วยวัยวุฒิที่มากขึ้น ดังที่ว่า

พ่อแม่ก็แก่เฒ่า จ้าจากเจ้าไม่อยู่นาน

จะพบจะพ้องพาน เพียงเสี้ยววาระของคณวัน...

นี่เป็นเสี้ยวหนึ่งของกลอนสุภาษิต พ่อแก่-แม่เฒ่า ของ อ.สุนทรภู่ ที่ผมติดใจเตือนใจตัวเอง และหวังว่าลูกของผมได้อ่านทุกๆ วันคงซึมซับและดูแลผมเมื่อถึงคราวผมแก่เฒ่าบ้าง

SUAN DUSTIT POLL

บทบาทตัวจริง - เป็นตัวของตัวเอง ทำหน้าที่บริหารจัดการตัวเอง ทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เพื่อสนับสนุนบทบาทอื่นของผม ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มองจุดที่ตัวเองยืนอยู่และมองสิ่งแวดล้อม ผู้คนรอบๆ ข้างว่า เราอยู่ตรงไหน จะได้รับบทบาทหรือกำลังอยู่ในบทบาทอะไร แล้วทำตัวเองให้เข้ากับบทบาทที่ได้รับอย่างเต็มความสามารถ

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม โลกของการแข่งขันในปัจจุบันเป็นตัวผลักดันให้ตัวผมและอาจหมายถึงคนอื่นๆ ด้วย พยายามทำงานหนัก ในบทบาทต่างๆ เพื่อให้ได้ในสิ่งที่คิดว่าดีที่สุด นั่นคือประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ได้รับคำชื่นชม เกียรติยศ และรวมไปถึงการมีชีวิตที่สุขสบายยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อมาพิจารณาดูแล้วความต้องการของตัวเองและอาจจะอีกหลายๆ คน พยายามที่จะแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่เป็นที่ต้องการซึ่งมักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาไปเรื่อยๆ เพื่อให้สิ่งเหล่านั้นมาตอบสนองความต้องการของตัวเองไม่หยุดหย่อน จนบางครั้งสิ่งเหล่านั้นได้นำพามาซึ่งความทุกข์มากกว่าที่จะพบกับความสุข เพราะต้องเจอปัญหา อุปสรรค ดังนั้นการที่ผมเรียนจบได้ดิกรี ดร. กลับมาก็ไม่ได้การันตีว่าผมจะสามารถสร้างความสุขให้ตนเองและครอบครัวได้ การกลับมาทบทวนชีวิตตามความเป็นจริง รู้จักความเพียงพอ ดังที่เคยมีคนกล่าวไว้ว่า

เมื่อมีเวลา ไม่ต้องเรียกร้อง ถึงเวลาก็มาเจอกัน

เมื่อสิ้นเวลา ก็ต้องจากกัน รังยังงาก็ไม่อยู่

ดังนั้น เราต้องคิดและรับฟังอย่างมีสติ และเรียนรู้ที่จะอยู่กับปัจจุบันอย่างมีความสุข ไม่รอคอยอะไร ใช้ช่วงเวลาปัจจุบันให้เป็นประโยชน์ เพราะเราทุกคนต้องผ่านการเรียนรู้... ความเจ็บปวดของตัวเองและเราต้องผ่านการเรียนรู้เหล่านี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปรัชญาวิชาชีพ ปรัชญาชีวิต

คำสองคำนี้เป็นคำสะกดใจผมอย่างมาก ผมได้อ่านบทความของท่าน ว.วชิรเมธี ที่พูดถึงปรัชญาทั้งสองใบนี้ บทความแรกท่านพูดถึง ดร.อภิวัฒน์

วัฒนางกูร ซึ่งผมเคยได้อ่านและฟังสัมภาษณ์ท่านทางโทรทัศน์ ท่านเป็นคน
เอาใจจริงเอาใจในการทำงานเป็นอย่างมาก งานที่ท่านทำทุกอย่างต้องสมบูรณ์
แบบ แม้กระทั่งการล้างจานของท่านตอนที่อยู่ที่สหรัฐอเมริกา ดร.อภิวัฒน์
บอกว่า ท่านต้องดมทุกใบว่าสะอาดหรือไม่ แค่นี้ผมก็ทึ่งที่สุดแล้ว ดร.อภิวัฒน์
ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์คมชัดลึกว่า **“พอผมเคยบอกว่า เกิดเป็นคน
ต้องได้ปริญญาสองใบ”**

ปริญญาใบที่หนึ่ง **“ปริญญาวิชาชีพ”** เราจะต้องทำ
มาหากินเป็น มีเงินใช้ อยากจะนอนมีบ้านเป็นของตัวเอง
แค่นี้คือปริญญาวิชาชีพ

ปริญญาใบที่สอง คือ **“ปริญญาวิชาชีพวิศ”** ซึ่ง
ดร.อภิวัฒน์ บอกว่าเขาสอบตกโดยสิ้นเชิง

ดร.อภิวัฒน์ เป็นดอกเตอร์จากสหรัฐอเมริกาได้
ปริญญาวิชาชีพ แต่ปริญญาวิชาชีพวิศสอบตก เพราะอะไร
เพราะทำงานจนป่วยตาย

จากบทความนี้ผมได้เรียนรู้จาก ดร.อภิวัฒน์ ว่า
ท่านได้เตรียมทุกสิ่งทุกอย่างมอบให้กับลูกและภรรยา แต่
ตัวท่านไม่สามารถใช้ชีวิตมีความสุขกับครอบครัวท่านได้
นั่นคือท่านลืมนอบตัวเองเป็นของขวัญให้กับลูกและเมีย

ท่าน ว.วชิรเมธี เขียนสรุปว่า นี่คือนิยามวิชาชีพชีวิต ธรรมชาติเราจะต้องมี ถ้าเราไม่มีธรรมชาติ เราจะกลายเป็นหุ่นยนต์เท่านั้นเอง ที่ทำงานแทบล้มประดาตายแล้วสุขภาพไม่ดี ดังนั้น เมื่อเราทุกคนทำงานแล้ว

อย่าลืมชั่วโมงสุขภาพของตัวเองในแต่ละวัน ดูแลตัวเอง ดูจิต ดูใจ ตัวเองว่าเราเอ๊ะมันทุกข์ มันทุกข์มากเกินไปรีเปลา่ แบกเรื่องโน้นเรื่องนี้ เกินไปหรือเปล่า พยายามลดลงในแต่ละวันๆ เพื่อที่ว่าเราจะได้นิยามสองใบในชีวิต

ปริญญาใบที่หนึ่ง **“ปริญญาวิชาชีพ”** ทำมาหากินจนประสบความสำเร็จ ร่ำรวยมั่งคั่ง มีเงินมีทองใช้มีบ้านอยู่

ปริญญาใบที่สอง คือ **“วิชาธรรมะ”** สำหรับจะดูแลชีวิตให้ดำเนินอยู่ในทางสายกลาง ไม่ทุกข์เกินไปไม่เดือดร้อนเกินไป

อีกบทความของท่าน ว.วชิรเมธี ได้กล่าวถึง ไมเคิล แจ็คสัน ราชาเพลงป๊อปของโลกที่แฟนเพลงคลั่งไคล้ ถึงกับมีคนฆ่าตัวตายตามเขาไป 12 คน ไมเคิล แจ็คสัน เป็นนักร้องที่เรียกได้ว่าเขาคือผู้มีอัจฉริยะทางดนตรีหรือก็คืออัจฉริยะศิลปิน เปรียบกับเขาสอบได้ปริญญาเอก ที่ผู้คนต่างยอมรับกันทั่วโลกในความสามารถของเขา แต่ในชีวิตของเขามีแต่ความยุ่งเหยิง วุ่นวายมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปในทางอื้อฉาว ท่าน ว.วชิรเมธี เขียนไว้ว่า ความยุ่งเหยิงมากมายที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขานั้น คงหนีไม่พ้นเกิดจากการขาด **“ทักษะในการดำเนินชีวิต”** นั่นเอง

“ทักษะในการดำเนินชีวิต” ก็คือ ธรรมะที่จะใช้เป็นคู่มือในการบริหารจัดการชีวิตทั้งในยามสุขยามทุกข์ ยามรุ่งโรจน์และยามร่วงโรย ทักษะในการดำเนินชีวิต ก็คือ ปรินิพพานที่สองนั่นเอง

ดังนั้น ทุกคนควรพัฒนาตัวเองให้ได้ปรินิพพานทั้งสองใบไม่ใช่ได้เพียงแคใบเดียว เหมือนกับคนที่ทำงานครึ่งๆ กลางๆ ไม่ประสบความสำเร็จ เมื่อต้องการแก้ตัวก็อาจสายเกินไปแก้ไขได้ ไม่ว่าจะป.เอก / ป.4 ก็ไม่ต่างกันถ้าเราไม่มี “วิชาธรรมะ”

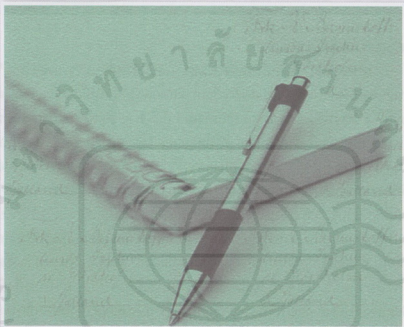

เมื่ออยู่อย่างพอเพียง ชีวิตก็เพียงพอ

ปรัชญาการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบที่ทำให้ชีวิตมีความสุข และมีชีวิตที่ยืนยาว แต่ละคนมีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน เพชฌัญญาที่แตกต่างกัน ไม่มีใครรู้ใจเราเท่าตัวเราเอง เราต้องปรับความสมดุลให้กับตัวเอง กับ 4 อ. ที่ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำไว้ คือ ด้านอารมณ์ อาหาร อากาศ และออกกำลังกาย ท่านชุตินฺธู ได้เล่าไว้ในหนังสือว่า มีนักปราชญ์ท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า **“การเริ่มต้นแสวงหาความสุขที่ดีที่สุดคือการเริ่มต้นเข้าใจตนเอง”** เพราะการเข้าใจตนเองที่ก่อปรด้วยสติจะเป็นแผนที่นำทางให้คนเราไปสู่จุดที่เรียกว่าความสุขอย่างถูกต้อง การที่จะเรียนจบปริญญาเอกได้นั้น งานที่เราทำหรือคหุณินพณธจะตองได้ทฤษฎีใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรืออัลกอริทึมใหม่ ที่ให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าที่เคยมีมา ในระหว่างที่ผมกำลังคิดว่าผมจะใช้อัลกอริทึมอะไร ผมก็ได้รู้จักกับอัลกอริทึมหนึ่งชื่อ Adaptive Resonance Theory ซึ่งเป็นที่รู้จักดีในศาสตร์ด้านคอมพิวเตอร์ ในทวิบทของ Grossberg ว่าด้วยเรื่องกฎ เสถียรภาพ/สภาพพลาสติก (Grossberg's Stability / Plasticity Dilemma) คือ **“Learning Without Losing Previous Learning”** การเรียนรู้โดยไม่ลืมนิ่งที่เราเรียนรู้ก่อนหน้า แม้ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เหมือนในชีวิตคนเรา บางอย่างอาจจะมืเสถียรภาพ และหลายๆ อย่างเป็นสิ่งที่ใหม่ที่เราเข้ามา พร้อมกับกาเปลี่ยนแปลง เราต้องเรียนรู้มัน ซึ่งผมได้นำมาเป็นคติเตือนใจผมไม่ให้ลืมน่าเราเป็นใคร มาจากไหน มีหน้าที่อะไร ทั้งยังพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเปลี่ยนแบบ (ในเรื่องตึก) เรียนรู้ และเรียนรู้ โดยไม่ลืมนิ่งที่ผมได้สะสมมา หรือได้รับมาจากผู้รู้ ผู้ที่มีประสบการณ์ แนะนำไว้

ชีวิตคือการเรียนรู้ไม่สิ้นสุด มีทั้งสุขและทุกข์

เมื่อมีปัญหา พยายามหาทางแก้ปัญหา เพราะทุกปัญหาย่อมมีทางออกเสมอ แต่ถ้าหาทางออกไม่ได้ ก็ให้กลับไปมองที่ทางเข้า

“Life is Like a Box of Chocolates”

ดร.ศยามพงษ์ พงษ์คำ

ผมได้รับโทรศัพท์จากท่าน รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ว่าอยากให้ช่วยเขียนบทความเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินชีวิตและการทำงานของตนเอง ผมก็รีบตอบรับทันที เพราะยินดีอย่างยิ่งที่จะได้ร่วมเขียนหนังสือกับเพื่อนอาจารย์อีกหลายๆ ท่าน เพื่อรวมไว้ในเล่มเดียวกัน แต่พอเปิดคอมพิวเตอร์และจะเริ่มลงมือพิมพ์ ปรากฏว่าเขียนไม่ออกครับ ด้วยการที่ไม่เคยเขียนบทความมาก่อน ตัวเองอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ทุกวันก็จริง แต่ก็เป็นการใช้โปรแกรม Power Point เพื่อเตรียมการสอนเท่านั้น พอนั่งมีนอยู่ 5 นาที ก็ลองถามตัวเองว่า ถ้ามีนักศึกษาสักคนเดินมาถามผมว่า มีหลักในการดำเนินชีวิตและหลักการทำงานอย่างไร ตัวผมคงตอบนักศึกษาว่า ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม ผมจะพยายามเรียนรู้จากอดีตหรือประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นจากประสบการณ์ของตนเอง การสอบถามผู้รู้ การอ่านหนังสือ การติดตามข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ บางครั้งอ่านพบสำนวนแล้วรู้สึกประทับใจ ก็จะจำไว้ใช้เป็นหลักในการทำงาน ความจริงแล้ว สุภาษิตคำพังเพยหรือสำนวนต่างๆ คือสิ่งที่กลั่นกรองจากประสบการณ์อันยาวนานของคนโบราณ ดังนั้น แนวคิดจากสำนวนต่างๆ ก็คือแนวคิดที่ได้จากประสบการณ์อันยาวนานของผู้คนหลายชาติหลายภาษา เอาเป็นว่าบทความนี้ผมจะขอเสนอสำนวน (Phrase) ที่ผมประทับใจ และใช้เตือนตัวเองในการทำงานอยู่เสมออีกแล้วกันนะครับ

There are many ways to skin a cat

ถ้าวางแผนเป้าหมายว่าจะทำอะไรสักอย่าง ก็ต้องมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และนำผลการตรวจสอบมาแก้ไขการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนสุดท้าย คือ การแก้ไขการปฏิบัติงาน ทำได้หลายแบบครับ เช่น ปรับปรุง ปรับเปลี่ยน ปรับทั้ง ถ้ายังไม่มีเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย กลไกที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จ ทำได้หลายวิธีครับ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ความสามารถของเราและทีมงาน กฎระเบียบ งบประมาณ ระยะเวลา และอีกหลายๆ ปัจจัยครับ สรุปว่าวิธีการดำเนินงานมีหลายวิธีครับ ยังมีทางเลือกอีกมาก ถ้าคุณตั้งใจจะทำอะไรสักอย่างแล้วไม่สำเร็จ จงอย่าท้อถอยหลังจากสักก้าว แล้วพักให้หายเหนื่อยสักนิด แล้วลองคิดใหม่ หาทางใหม่ ผมขอยกตัวอย่าง เด็กหนุ่มคนหนึ่งอยากเป็นนายตำรวจ แต่สอบเข้าโรงเรียนนายร้อยตำรวจไม่ได้ จึงต้องไปสมัครรามฯ แต่เรียนรามค่าแห่งไม่ไหวเพราะต้องมีความรับผิดชอบและต้องช่วยเหลือตัวเองอย่างมาก ก็เลยไปเรียนวิทยาลัยในระดับ ปวส. จากนั้นพออายุมากขึ้นมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น จึงโอนหน่วยกิตวิชาพื้นฐานที่ได้จากการเรียน ปวส. ไปที่รามฯ แล้วจบปริญญาตรีที่รามค่าแห่งในที่สุด พยายามสอบบรรจุเป็นตำรวจอยู่หลายปี แล้วก็ประสบความสำเร็จจนได้ เห็นไหมครับแผนการดำเนินงานที่ดี คือแผนงานที่ปรับเปลี่ยนได้ แผนการดำเนินชีวิตของบุคคลหรือแผนการดำเนินงานขององค์กรใดก็ตามอยู่บนพื้นฐานเดียวกันครับ คือต้องปรับเปลี่ยนได้

Give your friend a break

ไม่มีใครสมบูรณ์แบบ 100 เปอร์เซ็นต์ครับ ทุกคนมีโอกาสมั่วผิดพลาด ทำซ้ำไม่ทันเวลา ทำเกินหน้าที่ ทำผิดหน้าที่ ความผิดพลาดเกิดขึ้นได้หลายประเภทครับ ซึ่งก็รวมถึงตัวของเราเองด้วยที่มีโอกาสทำผิดพลาดเช่นกัน มีคำพูดว่า “คนที่ไม่เคยทำผิด คือคนที่ไม่เคยทำอะไรเลย” ดังนั้น ทุกๆ คนต้องการ

โอกาสแก้ตัวครับ โดยเฉพาะความผิดครั้งแรกสมควรได้รับการให้อภัยและการให้โอกาสอย่างยิ่ง ถ้าไม่ใช่เรื่องราวใหญ่โตมากมายอะไร ตัวผมให้โอกาสเพื่อนร่วมงานเสมอครับ และผมไม่ใช่ประโยค **“Give your co-worker a break”** แต่ใช้ประโยค **“Give your friend a break”** เพราะผมถือว่าเพื่อนร่วมงานคือเพื่อน ถ้าการทำงานเป็นการทำงานระหว่างเพื่อน บรรยากาศในการทำงานย่อมดี สนุก และนำทำงาน การร่วมแรงร่วมใจ การทำงานทดแทนกันเมื่อคนใดคนหนึ่งลาป่วย ลากิจ ก็เกิดขึ้น การถ่ายทอดองค์ความรู้ในหน่วยงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้ภายในองค์กร ก็เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ส่งผลดีต่อองค์กร... จริงไหมครับ?

They judge a book by its cover

ปกติเราจะได้ยินสำนวน **“Don't judge a book by its cover”** ใช่ไหมครับ แต่เชื่อผมเถอะ มนุษย์บนโลกใบนี้มากกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ ตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ จากรูปลักษณ์ภายนอก เมื่อแรกพบกันมนุษย์ทุกคนจะสร้างทัศนคติต่อผู้ที่ได้พบปะโดยไม่รู้ตัว โดยปัจจัยที่ก่อให้เกิดทัศนคติต่างๆ เช่น จากการแต่งกาย การใช้คำพูด บุคลิกภาพ และการวางตน ผมคิดว่าการนำเสนอตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานครับ เพราะเป็นประเด็นสำคัญระหว่างเรากับใครก็ตามที่เราต้องร่วมงานด้วย โดยเฉพาะบุคคลจากภายนอกหน่วยงาน เรื่องของการวางตนที่สอดคล้องกับ **“กาละและเทศะ”** จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด แต่การวางตนต่อผู้อื่นต้องอยู่บนรากฐานของความจริงใจนะครับ ถ้าคุณสุภาพ เรียบร้อย ทั้งกายและวาจา โดยที่ทั้งสองสิ่งข้างต้นถูกกลั่นออกมาจากใจ ผมรับรองว่าคุณจะมีบุคลิกที่ดีแน่ๆ เป็นที่ต้องตาต้องใจของทุกๆ คนอย่างแน่นอนครับ

Impossible is nothing

ถ้าจะทำอะไรก็ตาม อย่าคิดว่าเราทำไม่ได้ถ้ายังไม่ได้ลองทำ คำว่าเป็นไปไม่ได้ เทียบมันให้หมดดินไว้ก่อนครับ มันเป็นตัวเลือกสุดท้ายที่เราจะเลือกหลายสิ่งหลายอย่างเกิดขึ้นได้ มีสองพี่น้องชาวอเมริกัน เดิมทีเป็นช่างซ่อมจักรยาน ใครจะเชื่อว่าต่อมาพวกเขาจะได้เป็นผู้ผลิตเครื่องบินลำแรกของโลก เมินเดลเป็นบาทหลวงที่สังเกตการแพร่พันธุ์ของต้นถั่ว ในที่สุดเขาได้เป็นบิดาของวิชาพันธุศาสตร์ ชื่อของเมินเดลถูกบันทึกในประวัติศาสตร์โลกตลอดไปไม่มีทางที่จะถูกลบครับ เด็กบางคนใฝ่ฝันอยากเป็นคนวาดฉากลิเก ในอนาคตเขาอาจจะเติบโตเป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียงก็ได้ใครจะรู้ ในอดีตมีคนๆหนึ่งที่เริ่มต้นจากการเป็นเด็กวัด แต่เกษียณการทำงานที่ตำแหน่งปลัดกระทรวง ประธานศาลนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์ อะไรๆ ก็เกิดขึ้นได้ครับ ขอเพียงเราเทียบคำว่า “เป็นไปได้” ไว้ แล้วลองทำดูก่อนเท่านั้นแหละครับ

Your DNA is not your destiny

ขอให้ท่องให้ขึ้นใจครับ “พรแสวงแข็งแกร่งกว่าพรสวรรค์” อย่าคิดว่าสารพันธุกรรมในตัวเรา คือสิ่งที่กำหนดชะตาชีวิตของเรา อย่าคิดว่าพรสวรรค์คือกุญแจดอกสำคัญที่จะไขประตูสู่ความสำเร็จ ผมเคยฟังคุณปิยะพงษ์ ผิวอ่อน อดีตนักฟุตบอลชื่อดัง กล่าวชมเชย เขาทราย กาแล็กซี่ ว่าเป็นนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ ยืนอยู่บนจุดสูงสุด เป็นเวลายาวนาน ได้ด้วยพรแสวง ไม่ใช่พรสวรรค์ เขาทรายมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม การกินอาหาร การพักผ่อน เชื้อฟังเทรนเนอร์และผู้จัดการส่วนตัว เขาทรายจึงประสบความสำเร็จ สร้างรายได้จากการชก การเป็นพรีเซ็นเตอร์โฆษณา มากมายมหาศาล ผมเคยบอกกับนักศึกษาว่า ในอดีตหลายๆ ครั้งที่ถนนในกรุงเทพฯ ว่างโล่ง ไม่มีรถราวิ่ง เพราะ เขาทราย กาแล็กซี่ ขึ้นชก ผู้คนจะเฝ้าหน้าจอทีวี และคอยให้กำลังใจนักมวยไทยขวัญใจของตนเอง เมื่อนักศึกษาเหล่านั้นได้ฟัง พวกเขาและ

เธอก็ยิ้มครับ ผมมองดูสีหน้าก็รู้ว่าไม่มีนักศึกษาคนใดเชื่อเรื่องในอดีตที่ผมเล่าให้ฟัง... นี่แหละครับ อานุภาพของพรแสวง บางครั้งอานุภาพของมันสูงจนคุณต้องเห็นด้วยตาตนเอง คุณถึงจะเชื่อ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือ “พระมหาชนก” ซึ่งมีใจความหลักคือ “Perseverance” หรือความอดสาหัส มานะบากบั่น พากเพียรพยายาม ผมแนะนำผู้ที่willสอบ TOEFL (Test of English as a Foreign Language) และ IELTS (International English Language Test)ให้อ่านหนังสือเล่มนี้ ท่านจะได้เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจ ในขณะเดียวกันก็จะได้ความรู้หลายๆ อย่าง ได้คุณค่าทางวรรณกรรม และได้แนวคิดในการดำรงชีวิตและการทำงานที่มีประโยชน์มากครับ

No pain, no gain

ไม่มีอะไรได้มาง่ายๆ ครับ ทุกอย่างต้องลงทุน ผมเรียนจบปริญญาเอกมาได้ ใช้เวลาในปีที่สอง สาม และสี่ ใช้ชีวิตอยู่ในห้องแล็บทุกวัน วันเสาร์และอาทิตย์อาจจะน้อยหน่อย คืออยู่ในห้องแล็บเพียงครึ่งวัน ผมเคยเดินผ่านยามเฝ้าประตู พวกเขาคิดว่าผมเป็นคนญี่ปุ่น ผมได้ยินพวกเขาพูดกันว่า “Jap

works hard” แสดงให้เห็นว่าความขยันของคนญี่ปุ่น เป็นที่เลื่องลือของคนทั่วโลก ผมนึกในใจว่าถ้าคนไทยขยันจนเป็นที่เลื่องลือแบบคนญี่ปุ่นก็คงดี ความจริงคนไทยเราก็ขยันนะครับ แต่เราขยันกันแบบไทยๆ ถ้าเปรียบเทียบกับญี่ปุ่นหรือเกาหลีได้แล้ว เรายังสู้พวกเขาไม่ได้ครับ สมัยก่อนกระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการสอบเทียบ ผมมีเพื่อนที่สวนกุหลาบอยู่คนหนึ่ง ได้ยื่นเข่าบ่นว่า กัมหน่าอ่านหนังสือจนปวดต้นคอ ต่อมาเพื่อนคนนี้สามารถเข้าเรียนแพทย์ศิริราชได้หลังจากจบมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้นครับ เขาทำได้เพราะเขาลงทุนครับ...

“God helps those who help themselves” พระเจ้ามีจริง แต่ท่านจะช่วยคนที่ช่วยเหลือตนเองครับ

The trained man wins

คนที่ประสบความสำเร็จ คือคนที่ฝึก... ฝึก... ฝึก... ฝึก... ฝึก... แล้วก็ฝึกครับ ถ้าใครเป็นแฟนกีฬาฟุตบอล คงรู้จัก **“โค้ชเอง”** วิทยา เล่าหกุล อดีตนักฟุตบอลทีมชาติไทย หนึ่งในนักฟุตบอลไทยไม่กี่คนที่เคยไปค้าแข้งถึงเยอรมนี ผู้ผันตัวเองมาเป็นผู้ฝึกสอน และได้รับการยอมรับอย่างสูง คุณวิทยาเล่าให้ฟังถึงชีวิตในวัยรุ่นว่า ฝึกซ้อมฟุตบอลทุกวัน ถ้าคืนไหนจันทร์เต็มดวงหรือเกือบเต็มดวง หนูน้อยวิทยา เล่าหกุล จะฝึกฟุตบอลตอนกลางคืนด้วย อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์กล่าวว่าตนเองมีนิสัยรักที่จะคิด (Love to Think) ไอน์สไตน์ผ่านการฝึกแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มามากมายนับไม่ถ้วนครับ หลังจากนั้นจึงกัมหน่ากัมตาศึกษางานวิจัยของนักวิทยาศาสตร์ท่านอื่นๆ จำนวนมากอย่างละเอียดรอบคอบ ก่อนที่จะบูรณาการเป็นทฤษฎีสัมพัทธภาพ อันเป็นที่มาของสมการเขย่าโลก **“E = mc²”** สมการนี้เขย่าโลกอย่างแรงครับ แรงพอที่จะช่วยยุติสงครามโลกครั้งที่สอง และก็แรงพอที่จะไม่ทำให้มนุษยชาติก่อสงครามโลกครั้งที่สาม เพราะทุกฝ่ายต่างก็รู้กันดีว่าอาวุธนิวเคลียร์ที่ต่างก็สะสมกันอยู่นั้น ถ้านำมาใช้พร้อมกันจะสามารถทำลายล้างทุกสิ่งทุกอย่างที่

อารยธรรมมนุษย์สร้างขึ้นมากับ... เกือบลืมนอกไป... อินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นผู้สร้างระเบิดนะครับ ท่านเป็นเพียงผู้ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างมวลและพลังงาน ซึ่งมีเนื้อหาว่ามวลเพียงน้อยนิดสามารถเปลี่ยนเป็นพลังงานมหาศาลได้ ความสำเร็จของอินเทอร์เน็ตเป็นผลมาจากกระตือรือร้นของนักวิชาการเข้ากับการฝึกฝนอย่างแนบแน่นครับ อีกตัวอย่างหนึ่ง ตอนที่ผมจะต้องสอบ TOEFL ในส่วน Writing ผมรู้ตัวดีว่าคงทำคะแนนได้ไม่ดี ผมเลยใช้เวลาวันละประมาณ 2 ชั่วโมง อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ อ่านข่าวทุกประเภท ทำอย่างนี้อยู่ 3 ปีครับ คือ ระหว่างปี 2543 ถึง 2546 ในที่สุดก็สอบ TOEFL ผ่านเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยที่ได้ยื่นใบสมัครไป สำนวน **"The trained man wins"** บางครั้งอาจได้ยินว่า **"The trained boy wins"** นะครับ

สุวิทย์ กว โทติ

"He who knows well will progress" ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญครับ การอ่านหนังสือมากๆ อ่านหนังสือทุกประเภท ดูข่าวต่างประเทศ ดูสารคดีมากๆ จะเป็นประโยชน์อย่างแน่นอน ทุกวันนี้การสื่อสารง่ายและสะดวกมาก ถือเป็นคนสองคม คนที่มีความรู้รอบตัวมาก คือคนที่สามารถเลือกบริโภคสื่อที่มีคุณภาพ และสามารถไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารได้เป็นอย่างดี ไม่ตกเป็นเหยื่อของสื่อซึ่งอาจอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายใดก็ตาม โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย ท่านจะต้องมีหูตากว้างไกลครับ เพราะระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน หมดยุคที่อาจารย์จะมาเขียนกระดาน หรือบอกให้นักศึกษาจดแล้ว ปัจจุบันตำราวิชาการภาษาไทยมีมากขึ้น ตำราภาษาอังกฤษก็ราคาถูกลง นักศึกษาทุกคนมีคอมพิวเตอร์และสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ Hardware ก็เร็วขึ้น ความจุมากขึ้น Software ก็ซับซ้อนใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น Output ทุกรูปแบบนักศึกษาก็สามารถเข้าถึงได้ อาจารย์มหาวิทยาลัยต้อง

เป็นผู้ที่สามารถชี้แนะตามกรอบของบทเรียน โดยเฉพาะถ้าต้องการให้การเรียนการสอนมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือต้องการจุดประกายการเรียนรู้จากปัญหาที่ผู้เรียนสงสัยหรือมีความสนใจอยากรู้ กระบวนการสอนเหล่านี้ต้องการผู้สอนที่มีความรู้กว้างๆ สามารถมองสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้หลายมุมมอง และสามารถแนะนำนักศึกษาได้ว่าจะสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งใด หนังสือเล่มไหน เว็บไซต์ใด หน่วยงานใด หรือผู้ทรงคุณวุฒิท่านไหน การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เคยมีคนกล่าวว่า ถ้าคุณจบปริญญาตรีทางคอมพิวเตอร์ แล้วหันหลังให้วงการคอมพิวเตอร์เป็นเวลา 5 ปี เมื่อคุณกลับมาอีกครั้ง คุณจะมีความสามารถเทียบเท่ากับนักศึกษา ปวส. ทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สำหรับแวดวงวิชาการคำกล่าวที่ว่า “**การหยุดอยู่กับที่เปรียบเสมือนการเดินถอยหลัง**” ถูกต้องจริงแท้แน่นอนอย่างที่สุดครับ

Mind is stronger than body

สำนวนนี้ผมได้ยินจาก หลุยส์ ฟาน กาล์ (Louis Van Gaal) ซึ่งเป็นสุดยอดผู้ฝึกสอนฟุตบอลชาวดัตช์ ที่แกพูดอังกฤษสำเนียง Hollander ผ่าน CNN ว่า อาการบาดเจ็บของนักเตะจะไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของทีมอาแอกซ์ (Ajax Amsterdam) เพราะนักเตะมีจิตใจแข็งแกร่ง และทุ่มเทให้การแข่งขันอย่างเต็มที่ แม้ว่าสภาพร่างกายจะไม่พร้อม ทีมมีปรัชญาหลักคือ แฟนฟุตบอลอาจจำได้ระหว่างปี 1991 ถึง 1997 ทีมอาแอกซ์กวาดแชมป์เป็นว่าเล่นครับ ทีมเจ้านูญทุ่มต่างๆ ในยุโรป ต่างพ่ายทีมซึ่งมีผู้เล่นเป็นเด็กหนุ่มที่เล่นด้วยใจเกินร้อย

การทำงานก็เหมือนกันครับ ถ้าเราทุ่มด้วยใจเต็มร้อย ผมมั่นใจเหลือเกินครับว่าจะต้องประสบความสำเร็จ ความสำเร็จคงไม่ได้มีพื้นฐานมาจากลักษณะทางกายภาพของตัวเราครับ หากแต่เป็นผลของความมุ่งมั่นและ

หัวใจที่เราใส่เข้าไปในงานที่กำลังทำอยู่

Life is like a Box of Chocolates

"Life is like a Box of Chocolates... You Never Know What You're Gonna Get !" เป็นคำพูด

ในภาพยนตร์เรื่องฟอเรสต์ กัมพ์ (Forrest Gump) ที่แม่ใช้ในการสอนลูกปัญญาอ่อนให้เข้าใจความเป็นไปของชีวิตคน ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้ประโยคหลักนี้เพียงประโยคเดียวในการถ่ายทอดเป็นภาพยนตร์ตลอดเกือบ 2 ชั่วโมงได้เป็นอย่างดี ประโยคง่ายๆ นี้ใช้เตือนใจผู้ชมมาแล้วทั่วโลกครับ

สำหรับผมแล้วขอนำสำนวนนี้มาตีความให้เกิดประโยชน์กับการทำงานครับ ถ้าเราตระหนักอยู่เสมอว่าอะไรๆ ก็เกิดขึ้นได้ โดยที่เราไม่มีทางล่วงรู้ได้ ลักษณะการทำงานของเราจึงต้องปรับเปลี่ยนได้เสมอ แม้กระทั่งเป้าหมายก็อาจจะปรับเปลี่ยนได้ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป และเมื่อเราตระหนักว่าอะไรๆ ก็เกิดขึ้นได้ แผนงานของเราจึงต้องมีแผนบริหารความเสี่ยงอยู่ด้วยเสมอครับ

ในบรรดาลำนวนต่างๆ ที่ผมกล่าวถึง ผมชอบลำนวนสุดท้ายที่สุดครับ เพราะสามารถนำมาใช้ เตือนใจ เตรียมใจ หรือแม้กระทั่งปลอบใจได้เสมอ จึงขอยืมมาใช้เป็นชื่อของบทความนี้ครับ

การทำงานเพื่อให้ได้ผลงาน

ดร.พิวัฒน์ กุลชนะภักดิ์

มุมมองของพ่อกับการทำงาน

บทสนทนาหนึ่งที่ได้จากพ่อ เป็นคำสอนในการทำงานให้สำเร็จ คือให้มีความอดทน เอาใจใส่ในงาน และทำงานเพื่อให้งานเสร็จ พ่อเปรียบเทียบการทำงานเหมือนหนังสักเรื่องหนึ่ง ซึ่งถ้าเราได้เล่นเป็นพระเอกก็คงดี หรืออาจเป็นนางเอกก็คงจะได้ แต่หนังเรื่องหนึ่งไม่ได้มีองค์ประกอบด้วยตัวละครแค่สองตัวเท่านั้น ยังมีตัวละครอื่นๆ อีกมากมายหลายตัว มาเสริม เต็ม แต่ง แต่งเสริมสีสัน เพื่อให้หนังเกิดอรรถรส ในหนังหนึ่งเรื่องจะมีการปฏิสัมพันธ์กันทุกเหตุการณ์ในหนังหนึ่งเรื่องมีเหตุและมีผล ทำให้การดำเนินเริ่มเรื่องตั้งแต่ต้นไปจนจบนั้น ในทุกบททุกตอนจะมีความเกี่ยวข้องและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

อีกคำหนึ่งที่พ่อบอก ความฉลาดอย่างเดียวไม่พอ เพราะความฉลาดไม่ได้ทำให้เรียนจบอาจไม่ได้ปริญญาถึงปริญญาเอก หากไม่มีความอดทนเพียงพอ การคิดที่ว่าฉันฉลาดมาก ฉันเก่ง ฉันคิดโครงการเก่ง แต่เรียนไม่จบก็มีมาก เพราะขาดความอดทน

ผมว่าสิ่งที่พ่อสอนจะไม่เกิดประโยชน์ ถ้าผมไม่ได้เอามาใช้ในชีวิตการทำงาน

การทำงานในยุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

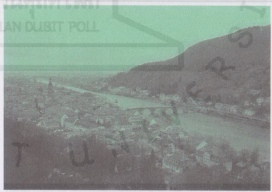
การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเป็นไปตามกฎเกณฑ์แห่งธรรมชาติ ในขณะที่เราอยู่ในโลกแห่งข่าวสารมากมาย นวัตกรรมใหม่ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งโลกทั้งโลกก็เชื่อมเข้าเป็นหนึ่งเดียวและมีจุดรวมที่สำคัญทั้งทางด้านข้อมูล ข่าวสาร ความคิด วัฒนธรรม การศึกษา การเงิน ธุรกิจ สำนักสิ่งแวดล้อม และกระบวนการทางสังคมที่มีความหลากหลาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ทุกคน จำเป็นจะต้องปรับตัวและเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ซึ่งเรื่องบางอย่างอาจเป็นสิ่งที่ไม่เคยพบมาก่อนในชีวิต สิ่งหนึ่งที่ทำให้โลกนี้เจริญขึ้น ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ในชีวิตมนุษย์ อย่างเช่น การค้นพบไดโอด เพื่อนำไปสร้างเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารที่เชื่อมโยงเข้าหากันอย่างรวดเร็ว ตัวอย่างที่สองคือ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีของอวกาศยาน เกิดขึ้นจากความคิดของ นักวิทยาศาสตร์อเมริกันเชื้อสายจีน ซึ่งค้นพบสถานะใหม่ของสสาร ทำให้เกิดความเร็วและระยะเวลาที่สั้นลงในการเดินทาง ทำให้การเคลื่อนที่จากโลกไปดาวอังคารใช้เวลาเพียง 37 วัน ซึ่งเร็วมาก จากความรู้เดิมที่เราแบ่งสถานะของสสารออกเป็น สามชนิด คือ ของแข็ง (Solid) ของเหลว (Liquid) และ ก๊าซ (Gas) ขณะนี้พบสถานะใหม่ คือ พลาสมา (Plasma) เมื่อสมัยก่อนนั้นถ้าถามเราว่า เราจะสามารถนำก๊าซไฮโดรเจนซึ่งใช้กับยานอวกาศมาใช้กับรถยนต์ได้ไหม ? คนทั่วไปที่ไม่ได้สัมผัสกับงานทางสายวิทยาศาสตร์อาจจะดูไกลเกินเอื้อมถึง อาจจะมีข้อจำกัดอยู่มากมาย บางครั้งอาจจะดูว่ายากจนทำไม่ได้ แต่ในปัจจุบันเรื่องที่คิดว่าไกลเกินเอื้อม นักวิทยาศาสตร์ก็สามารถทำได้แล้ว การใช้ประโยชน์ทางด้านธุรกิจเกี่ยวกับรถยนต์ก็นำข้อดีมาเป็นสื่อทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการขาย แต่ในทางตรงกันของเก่าที่คิดว่าดีคงต้องทิ้งไป แล้วก็มีคำถามว่าสิ่งที่คิดว่าดี มันดีจริงไหม?

บางท่านคิดว่าการ
จบปริญญาเอกจะมีความรู้
และสิ่งที่เรียนมาเป็นสิ่ง
ทันสมัย แต่สำหรับผมกลับ
คิดว่าความทันสมัยจะอยู่
ณ ช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น
ดังนั้น กระบวนการเสาะ
แสวงหาความรู้ใหม่ๆ จึง
เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก
เพื่อใช้เป็นส่วนช่วยให้เกิด
การทำงานที่ดีขึ้น ตาม
ความคิดของผมการจบ
ปริญญาเอกเป็นเพียงจุด
เริ่มต้นของความสำเร็จ
เท่านั้น เพื่อเป็นพื้นฐานใน
การไต่เต้าไปให้ถึงจุดสูงสุด
ของความสำเร็จ ณ เวลา
นั้นที่เหมาะสม และยังมี
ความสำเร็จอีกหลายอย่าง
รอเราอยู่ รวมถึงต้องอาศัย
ระยะเวลาในการทำงาน
เพื่อพิสูจน์ฝีมือต่อไป ใน
วันที่ผมจบการศึกษา

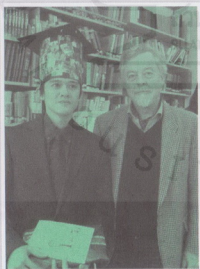
University of Heidelberg is home to one of Europe's oldest educational institutions, the Ruprecht Karls University founded in 1386.

Heidelberg

ปริญญาเอกจาก Pharmacy Institute of Pharmacy and Molecular Biotechnology (IPMB) มหาวิทยาลัยไฮเดลเบิร์ก (ก่อตั้งขึ้นแห่งแรกของประเทศเยอรมนี เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการแพทย์) ด้วยความรู้สึกรักภูมิใจในตนเอง ผมส่งรูปถ่ายไปให้อาจารย์ที่ผมเคารพซึ่งเป็นผู้ที่เคยช่วยเหลือผมด้านงานวิจัย Assoc. Prof. Dr.Walee Chamulitrat อาจารย์เรียนจบปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศอเมริกา อาจารย์ทำงานอยู่ที่นั่นมากกว่า 15 ปี จากนั้นย้ายมาทำงานเป็นอาจารย์ของนักเรียนแพทย์ที่มหาวิทยาลัยไฮเดลเบิร์ก ผมเป็นส่วนหนึ่งของความดีใจของอาจารย์ที่ผมเรียนจบ อาจารย์ส่งข้อความหนึ่งให้ผมเพื่อเป็นการแสดงความยินดี ข้อความดังกล่าวผมประทับใจมาก และอยากให้ท่านผู้อ่านได้แง่คิด ท่านกล่าวไว้ดังนี้ **“Having a Ph.D. is only the first step, there are many hurdles that you have to climb up and get to the top. Now you know how it feels to achieve something”.**

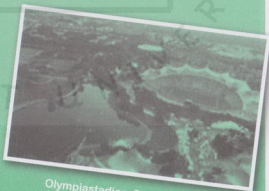

Dr.Tiwatt Kuljanabhagavad &
Prof.Dr.Michael Wink IPMB,
Heidelberg Germany
Graduated: 18.12.2008

การทำงานให้ประสบความสำเร็จ

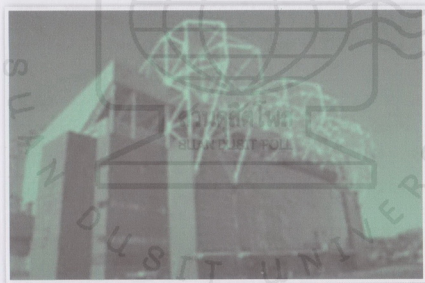
การทำงานให้ประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยทักษะซึ่งสามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ เช่นความสามารถในการเขียน บรรยาย พรรณา บทความวิจัยและอื่นๆ ความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นจากความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมารวมถึงประสบการณ์ที่สั่งสมจากเรียนปริญญาเอก รวมถึงบุคลิกภาพลักษณะส่วนบุคคล ภาพความประทับใจแรกเห็น อีกทั้งความมีไหวพริบ ปฏิภาณ ความสามารถพิเศษ ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยในการพัฒนาทักษะและความรู้ นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงอุปนิสัยส่วนตัว เช่น ความมั่นใจในตัวเอง ต้องมีขันติ คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดกับการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

Olympiastadion Germany

การทำงานในสถานศึกษาในทัศนคติของผมก็เหมือนกับการสร้างสนามฟุตบอลขนาดใหญ่เพื่อใช้ในการแข่งขันฟุตบอลระดับโลกสักแห่งหนึ่ง เริ่มต้นเรียนรู้ด้วยการขุดดิน ปรับหน้าดินเพื่อการปลูกหญ้า รวมถึงการดูแลรักษาหญ้าให้มีความสวยงาม และมีองค์ประกอบอื่นๆ อีกมากมายเพื่อให้เกิดการยอมรับ และใช้สนามฟุตบอลให้เกิดประโยชน์สูงสุดอาจต้องใช้เวลานานกันเลยทีเดียว เพื่อให้ได้ยอดสนามฟุตบอลแห่งยุค เช่นเดียวกับสนามฟุตบอลชั้นนำของโลกในประเทศเยอรมนีอย่าง Olympiastadion และของสหราชอาณาจักรอย่าง Old Trafford

Old Trafford Great Britain

ผมขอให้ข้อมูลเบื้องต้นของสองสนามฟุตบอล ดังนี้
Olympiastadion สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ในปี ค.ศ. 1972 มีลักษณะที่โดดเด่นและแตกต่างจากสนามฟุตบอลโดยทั่วไปตรงที่มีหลังรูปแบบคล้ายใยแมงมุม อีกทั้งมีระบบความร้อนใต้ดินเหมือนกับสนามฟุตบอลโอลด์แทรฟฟอร์ด ของประเทศสหราชอาณาจักร จุคนดูประมาณ 69,000 คน ในปี ค.ศ. 1974 เยอรมนีคว้าแชมป์ฟุตบอลโลก มีแฟนฟุตบอลเข้ามาชมเกมสูงสุดถึง 80,000 คน ในสนามแห่งนี้

Old Trafford สร้างขึ้นครั้งแรก ในปี ค.ศ. 1910 ตั้งอยู่แถบชานเมือง แมนเชสเตอร์ สหราชอาณาจักร มีลักษณะที่โดดเด่นใต้พื้นสนามมีระบบระบายน้ำ และระบบทำความร้อน มีความจุคนดูประมาณ 67,000 คน สนามฟุตบอลแห่งนี้มีชื่อเสียงมาพร้อมกับสโมสรฟุตบอล แมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด

การทำงานที่มีคุณค่านั้น ยากไหม ? สำหรับผมก็คงจะยากมาก ถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน แต่ในบางเรื่องก็ยังมีข้อยกเว้น และถ้าเรามองเห็นในสิ่งที่ซ่อนอยู่ ความยากของการทำงานก็จะลดลง ในการทำงานที่ดีเลิศ ต้องอาศัยความมีวินัยและความอดทนทำอย่างยั่งยืนวัด ผมขอเล่าประสบการณ์

ของเพื่อนชาวจีนที่เคยเรียนมาด้วยกัน ชื่อ **“Dr.Yonggang Ma”** ซึ่งผมชื่นชมและยกย่องให้เป็นบุคคลขยันและมีวินัยในการทำงาน กิจวัตรประจำวันในแต่วันของ Dr.Ma จะตื่นมาทำงานตั้งแต่ตีสี่ครึ่ง ในทุกๆ ครั้ง และทุกๆ วัน และเป็นคนมาในห้อง Laboratory กิจวัตรประจำวันของเขาจะต้องทำก็คือการทดสอบเซลล์มะเร็งของมนุษย์ในห้องปฏิบัติการ ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญและการดูแลเลี้ยงเซลล์ประหนึ่งว่าเป็นลูกของตัวเองเป็นอย่างดี ก่อนจะนำมาทดสอบด้วยสารที่มีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา Dr.Ma มีการวางแผนและทำตามเวลาที่ได้รับไว้ทุกวันตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่ ณ ที่แห่งนี้ จากการต่อเนื่องของการทำงานบ่งบอกถึงความมีวินัยในการทำงานได้เป็นอย่างดี คือเมื่อทำงานสิ่งนี้เสร็จก็เตรียมทำสิ่งอื่นๆ ต่อไป นอกจากนี้ยังไม่มีข้อบกพร่องเมื่อได้รับมอบหมายงานเพิ่มจากอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่เคยเกินที่จะไม่ทำ แต่กลับรีบทำให้เสร็จโดยเร็ว ผมเคยถาม Dr.Ma ว่าทำไมต้องทำให้เสร็จโดยเร็ว เขาตอบผมว่าถ้าทำช้าจะทำให้แผนงานของเขาคลาดเคลื่อนไป Dr.Ma จบการเรียนปริญญาเอกได้ภายใน 3 ปี กับ 4 เดือน ผมคิดเอาเอง Dr.Ma เข้ากับสุภาษิตที่ว่า **“บกที่ตื่นเช้าตรู่ ย่อมออกหากินได้ไกล”** ครั้งหนึ่งในงานเลี้ยงจบของ Dr.Ma อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก กล่าวด้วยความประทับใจว่า **“ตั้งแต่มีลูกศิษย์แบบนี้ Dr.Ma คนเดียวที่สามารถทดสอบสารได้มากกว่า 200 ชนิดภายในระยะเวลาปีครึ่ง ซึ่งในขณะที่เพื่อนๆ บางคนทำได้แค่ 10 กว่าชนิด เขาก็ภาคภูมิใจแล้ว ซึ่งเขาคิดเอาเองว่างานของเขายิ่งใหญ่ดูขุนเขา แต่เมื่อได้ฟัง Wink กล่าวชื่นชมเขาก็ถึงกับตกใจว่า Ma ทำได้ขนาดนี้เชียวหรือ !”**

การทำงานวิจัย

การทำงานวิจัยนั้นสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นบทท้าทายของการทำงานวิจัย หรือบทบาทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การรายงานวิจัยให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้เกิดการยอมรับทั้ง

ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพราะผลรายงานการวิจัยที่ได้นั้น จะต้องเป็นสิ่งที่เกิดใหม่แน่นอน ซึ่งหลอมรวมมาจากองค์ความรู้เดิมผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และนำไปตีพิมพ์ในวารสาร

ทำวิจัยไปเพื่ออะไร ? เพื่อความโก้โก้ ใช่มั้ย ? เพราะว่าเขาวิจัยหรือเพราะว่าเขาทำงานวิจัยเราก็ต้องทำวิจัยด้วย ก็คงไม่ใช่คำตอบ สำหรับคำตอบของผม แก่นแท้ของการทำงานวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อต่อยอดความรู้เดิมให้มีมากขึ้น

การทำงานวิจัยแล้วไม่ตีพิมพ์ผลงานได้หรือไม่? บางท่านก็คงตอบว่าได้ เพราะฉันจะเก็บงานของฉันไว้คนเดียว ซึ่งผมคิดว่ามันก็คงไม่ดี ในมุมมองของผมองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น ควรได้รับการเผยแพร่ออกไปให้กว้างขวาง เพราะว่าถ้าเราไม่มีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ ผลงานของเรายังคงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน เพราะการขีดการเขียนและทิ้งร่องรอยเอาไว้ทำให้เกิดการค้นคว้า และนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเกิดการพัฒนา ถ้าถามผมว่าการทำงานวิจัยแบบไหนถึงจะดี ผมคิดว่างานวิจัยโดยเนื้อแท้ ก็มีประโยชน์ทั้งนั้น ถ้าเป็นการวิจัยจริงๆ ที่ครบกระบวนการวิจัยและสร้างความรู้ใหม่ได้ก็น่าจะพอแล้ว

การทำงานในมหาวิทยาลัย

ในช่วงชีวิตของคนหนึ่งคนนั้น กับการดำเนินชีวิตไม่ยาวเลย ซึ่งผมคำนวณว่าหากจะอยู่บนโลกนี้เพียง 80 ปี ผมจะมีเวลาไม่ถึง 30,000 วัน ตัดเวลาที่เป็นกิจวัตรส่วนตัวออกทั้งหมดแล้ว ก็เหลือเวลาทำงานไม่เท่าไรซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับเวลาทั้งหมดที่อยู่บนโลกใบนี้ เพราะว่าในแต่ละวันก็มีเรื่องสงบบ้าง และเรื่องไม่สงบบ้าง ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้ามาทุกวัน ส่งผลให้ทำงานได้บ้าง ไม่ได้บ้าง สลับกันไปอย่างนี้ทุกคน ฉะนั้น ก็ส่งผลกับประสิทธิภาพของการทำงานได้ เพื่อให้เกิดกำลังใจแน่วแนในการทำงาน ซึ่งในส่วนตัวผมก็มีหลักยึดอยู่ **“งานที่ต้องทำในวันนี้ ควรทำให้เสร็จในวันนี้ เพราะว่าพรุ่งนี้เราไม่รู้ว่าจะมีโอกาสได้ทำมันอีกครั้งหรือเปล่า”**

ในอดีตการทำงานของแต่ละมหาวิทยาลัยต่างมีมาตรฐานของตนเอง ปัจจุบันมีองค์กรมาตรวจสอบคุณภาพ การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้คุณภาพตามตัวชี้วัด เพื่อให้เป็นจำนวนนับ ซึ่งเป็นกระแสปฏิบัติของทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทย สำหรับมุมมองของผมคุณภาพมันเป็นนามธรรม และนามธรรมก็ไม่ใช่ตัวเลข แต่ลึกๆ ในใจจริงของพวกเราอยากได้คุณภาพมากกว่าหรือเปล่า ?

อยู่อย่างดอกเตอร์ เรียนจบแล้วต้องทำวิจัย

ดร.ปิยาภรณ์ วรานุสันติกุล

ก่อนที่จะเล่าความเป็นไปของการทำงานของดอกเตอร์ ขอเล่าเรื่องตัวเองซักนิด ฉันเรียกได้ว่าเป็นลูกหม้อของมหาวิทยาลัยมหิดลอย่างแท้จริง เพราะเรียนจบระดับปริญญาตรี, ปริญญาโท และปริญญาเอก (Ph.D. Biology คณะวิทยาศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยนี้ โดยขณะที่เรียนปริญญาเอกได้รับทุนสนับสนุนจากหลายแหล่ง หลักๆ เลยก็คงเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (The Thailand Research Fund) ผ่านทางโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (The Royal Golden Jubilee Ph.D. Program) แล้วก็อีกหนึ่งทุนสนับสนุนโดยศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Centres of Excellence) เป็นศูนย์ระดับชาติภายใต้การบริหารงานของ สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.) หรือ Science and

Technology Postgraduate Education and Research Development Office (PERDO) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งเรานักศึกษาเรียกสั้นๆ ว่า PERDO

ภายหลังจบการศึกษา ฉันก็รายงานตัวกลับเข้ามาทำงานยังมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต โดยมีคำแนะนำที่บางคนเรียกเพิ่มให้ว่า ดอกเตอร์ การเรียนอันยาวนานมาตลอดเกือบครึ่งชีวิตได้จบลงอย่างสวยงามแล้ว ชีวิตต่อไปข้างหน้าคือ ทำงาน ทำงาน แล้วก็ทำงาน มาถึงตอนนี้ การเรียนปริญญาเอกที่ใครหลายคนมองว่าน่าจะยาก แท้ที่จริงแล้วชีวิตหลังเรียนจบปริญญาเอกต่างหากที่ยากกว่า คงเหมือนอย่างคำพูดที่ว่า ขึ้นหลังเสือแล้วลงไม่ได้ เอ๊ะ ว่าแต่เกี่ยวกันมัยเนี่ย อิม แต่สำหรับตัวฉันคิดว่าใกล้เคียงกันมาก ตอนเรียนปริญญาเอกเคยได้อ่านบทสัมภาษณ์ของศาสตราจารย์ท่านหนึ่งที่มีชื่อเสียงมากๆ ท่านพูดไว้ว่า คนที่จบปริญญาเอก ถ้าไม่ทำวิจัยหรือทำงานที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่เรียนมาภายใน 5 ปี ก็น่าจะขอปริญญานั้นคืนมา คำพูดนั้นติดอยู่ในหัวฉันตลอดมา จนกระทั่งกลับมาทำงาน เมื่อต้องไปติดต่องานในหลายๆ สถานที่บางครั้งก็มีผู้เรียกคำแนะนำชื่อว่า ดอกเตอร์ นั่นทำให้ฉันรู้สึกเครียดอยู่ลึกๆ ว่าเราควรทำตัวอย่างไรในเรื่องของการทำงานให้สมภาคภูมิกับคำว่า “**ดอกเตอร์**” ตอนนี้ไม่มีใครมานั่งชี้แนะว่าต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้เหมือนสมัยเรียนหนังสือที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยแนะแนวทางให้อีกแล้ว เราต้องคิดเอง วางแผนเอง นั่นทำให้ฉันกลับมาคิดใหม่ วางแผนชีวิตใหม่

ในตอนที่กำลังเริ่มต้นวางแผนว่าจะทำอะไร ก็พอดีได้รับโทรศัพท์จาก ดร.หทัยกาญจน์ ชูตระกูล เชิญไปร่วมประชุม ทำแผนความอยู่รอดของมหาวิทยาลัย โดยมี รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ เป็นประธานในที่ประชุม จากวันนั้นก็ได้รู้จักหลายๆ คนที่มาร่วมประชุมรวมทั้ง ดร.หทัยกาญจน์ ที่สุดเราทุกคนก็เป็นเพื่อนกัน ทุกคนที่มาประชุมในวันนั้นถูกเลือกมาจากบุคลากรสายวิชาการที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกและกลับมารายงานตัวในระยะเวลาที่กำหนด

และต้องมีอายุอยู่ในกลุ่มที่กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุที่มีอายุใกล้เคียงกันทำให้ทั้งกลุ่มสนิทกันอย่างรวดเร็ว ตอนนี้ตัวฉันรู้สึกว่ามีเพื่อน และนี่เองเป็นจุดเริ่มของการทำงานที่น่าสนใจอีกแขนงหนึ่ง นอกเหนือไปจากวิชาการทางชีววิทยา พืชวิทยาสิ่งแวดล้อมที่ฉันคุ้นเคย แรกๆ ฉันก็กังวลไปว่าจะทำได้หรือเปล่า แล้วงานที่ออกมาจะเป็นไบบ้าง เราเองก็ไม่ได้มีพื้นฐานมาทางนี้เลย แต่คิดอีกแง่ว่าฉันได้ปรัชญาชีวิตมาจากการเรียนปริญญาเอกนี้ เพราะฉะนั้นเราก็น่าจะทำได้ ลองดู งานชิ้นแรกจากการประชุมในวันนั้นคือ เราทุกคนที่มาประชุมต้องไปจัดทำแผนความอยู่รอดของมหาวิทยาลัยออกมา แล้วนำไปเสนอตามกระบวนการต่อไป นั่นเป็นงานชิ้นแรกจริงๆ

มาถึงตอนนั้นนอกเหนือจากภาระงานสอนที่ต้องทำแล้ว พวกเราซึ่งเรียกกันว่าทีมความอยู่รอด ยังต้องมาประชุมกันอาทิตย์ละครั้ง เพื่อจัดทำแผนความอยู่รอดให้เสร็จทันตามกำหนดที่จะต้องนำส่งด้วย การประชุมบางครั้งก็เครียด บางครั้งก็สบายๆ สลับๆ กันไป แต่การมาเจอกันพูดคุยกัน ทำให้ฉันรู้สึกดีจนลืมเรื่องเครียดๆ ของงานไปได้ ช่วงเวลานั้นไหนจะต้องเตรียมในเรื่องงานสอน เพราะเป็นอาจารย์มือใหม่แล้วก็ต้องทำงานของทีมความอยู่รอดควบคู่กันไปแต่ใจฉันยังอยากทำงานวิจัยและงานอื่นๆ อีก ฉันลองถามๆ เรื่องงานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาาร่วมคือ Prof. Hung Lee ซึ่งท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาาร่วมขณะที่เรียนปริญญาเอก และดิฉันได้ไปทำงานวิจัยส่วนหนึ่งกับท่านที่ University of Guelph Ontario Canada โดยได้รับการสนับสนุนจากโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก ท่านให้แนวคิดและหัวข้อในการทำวิจัยมาหลายเรื่องและแนะนำให้ไปเสนอผลงานวิจัยที่งานประชุมวิชาการ (Society for Industrial Microbiology Annual Meeting-2009) ที่จะจัดขึ้นที่เมือง Totonto รัฐ Ontario ประเทศ Canada เพื่อที่จะได้จุดประกายไฟในการทำงานวิจัยให้กับตัวฉันเอง ฉันจึงรีบดำเนินการสมัครและเตรียมผลงานส่วน

หนึ่งจากวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกไปเสนอแบบโปสเตอร์ในงานนั้น โดยการ
เดินทางไปครั้งนี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากทางโครงการปริญญาเอก
กาญจนาภิเษก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยอีกเช่นเคย ฉันคิดว่าตั้งแต่
ก่อนออกเดินทางแล้วว่า เดินทางตั้ง 16-17 ชั่วโมงไกลมากๆ เพราะฉะนั้น
งานนี้ฉันต้องได้รางวัลติดมือกลับบ้านให้ได้ ให้คุ้มค่ากับความทุลักและตั้งใจ
ที่สุดแล้วในคืนวันงานเลี้ยงของการประชุม บนเวทีประธานก็อ่านชื่อผู้ที่ได้รับ
รางวัลการนำเสนอแบบโปสเตอร์ เป็นฉันจริงๆ ด้วย (Outstanding Poster
Presentation-Environmental Microbiology-Awarded on July 28, 2009
to Piyaporn Waranusantigul-Characterization of lead-tolerant
rhizobacteria from *Buddleja asiatica* collected from the Bo Ngam
lead mine in Thailand) ฉันซึ่งนั่งอยู่ใต้สุดท้ายจากหน้าเวทีแต่เป็นโต๊ะแรก
ติดทางออก เดินออกไปรับรางวัลโดยไม่ลืมที่จะยกมือไหว้แบบมารยาทไทยก่อน
จะจับมือกับท่านประธานในการประชุม แล้วก็รับใบประกาศนียบัตรพร้อมกับ
เช็คเงินสดรางวัลเป็น Canadian Dollar รู้สึกดีใจจนบอกไม่ถูก หลังงานเลี้ยง
เลิกกรรมการหลายท่านก็เข้ามาแสดงความยินดี ชื่นชม และเชิญชวนให้มา
ร่วมงานในครั้งต่อไป นี่เองจุดประกายให้ฉันคิดว่า ฉันต้องกลับมาทำวิจัยต่อ
นี่เป็นแนวทางที่ชอบ ฉันชอบที่จะเป็นนักล่ารางวัล ฉันอยากไปร่วมงานประชุม
แบบนี้อีก งานนี้นอกจากรางวัลติดมือกลับบ้านฉันก็ได้รู้จัก Professor จาก
หลายๆ ประเทศที่ทำงานทางด้านเดียวกัน รู้สึกดีมาก เพราะเราเคยอ่านงาน
ของท่านแล้วก็มีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนกันในการประชุมนี้

กลับจากงานประชุมที่ Canada ฉันเริ่มคิดเรื่องการทำงานวิจัยอย่าง
จริงจัง เมื่อมีโอกาสได้คุยกับเพื่อนๆ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เรื่องการทำวิจัย ทำให้เราจัดตั้งกลุ่มวิจัยเล็กๆ ของเราขึ้น เพื่อจัดทำห้อง
ปฏิบัติการวิจัยของกลุ่มและเพื่อให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน
OK ตอนนี้เริ่มเข้ามาในเส้นทางที่จะทำแล้ว แต่ยังต้องมีต่อไปอีก ต่อมาได้รับ

โทรศัพท์จากคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ให้ไปร่วมประชุมในฐานะตัวแทนจากคณะวิทยาศาสตร์เพื่อทำงานวิจัยแบบบูรณาการให้กับมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งที่ประชุมก็ได้ข้อสรุปว่า เราจะไปทำงานวิจัยตามความถนัดของแต่ละคณะโดยจะไปทำร่วมกันที่ ต.โคกโคเตมา อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยเราเอง ซึ่งในส่วนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเราสรุปว่าเราจะไปทำงานวิจัยเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ โดยงานวิจัยจะเริ่มทำปลายปี 2553 นี้

ทุกอย่างเริ่มเข้ารูปรูปร่างแล้วในความคิดฉัน ฉันเริ่มสนุกกับการทำงาน สนุกที่ได้คิดอะไรใหม่ๆ ลองทำอะไรใหม่ แต่ เอ...ยังอดคิดไม่ได้ว่าสมภาคภูมิของดอกเตอร์หรือยังนะ ในใจคิดว่ายังนะ เรายังพอจะทำอะไรได้อีก ฉันกลับไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.มาลีญา เครือตรารัฐ (ภาควิชา ชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล) เรื่องทำวิจัย ท่านเมตตาให้ฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาปริญญาเอกที่เป็นนักศึกษาภายใต้การดูแลของท่าน โดยดูแลในเรื่องของงานวิจัยเรื่อง Biosorption หรือ การดูดซับทางชีวภาพ โดยต้องแบ่งเวลาเข้ามาดูแลการทำวิจัยและให้คำปรึกษากับนักศึกษา ฉันรู้สึกดีมากๆ นี่ละ สิ่งที่ยากทำ ตอนนั้นนอกจากภาระงานสอนในหน้าที่ ฉันก็มีงานวิจัยทั้งที่ต้องทำเองและเป็นที่ปรึกษา ดีใจจังฉันได้ทำในศาสตร์ที่ได้เรียนรู้อะไรๆ ไม่มีใครมาเอาปริญญาฉันคืนไปได้ นอกจากนี้ฉันยังเตรียมหัวข้อการวิจัยเพื่อเสนอในการขอทุนจากแหล่งสนับสนุนต่างๆ ในปีนี้ด้วย ส่วนงานของทีมนักวิจัยอยู่รอด เมื่อเราเสนองานไปแล้วเราก็มียานขึ้นใหม่เข้าเป็นการวางแผนธุรกิจ แปลกอีกแล้ว คำถามเก่ากลับมาอีกครั้ง จะทำได้หรือ เอาน่า...ลองดู ทำไปพร้อมกับเพื่อนๆ นี่ละ

ณ วันนี้หนึ่งปีภายหลังจากจบปริญญาเอก ตอนนี้ฉันได้ทำอะไรมากมายในแบบที่ดอกเตอร์ควรทำแล้วหรือยัง ใครจะบอกได้ดีเท่าตัวเรา ฉัน

สนุกกับงานหลายประเภท งานสอน งานวิจัย วิทยากร นั่นก็เพียงพอแล้วในความรู้สึกของตัวเอง ได้ทำงานทั้งศาสตร์ที่เรียนมาและได้เรียนรู้อะไรใหม่ ในหัวมีเรื่องที่ยอยากทำเต็มไปหมด ใจเย็น แล้วเริ่มทำตามที่คิดไว้ทีละเรื่อง งานวิจัยเป็นเรื่องต้องใช้เวลา ต้องรอ ฉันบอกตัวเอง

อยู่อย่างญาลิส

ดร.ญาลิสารุ์ ต้นสอน

ได้รับโจทย์มาให้ถ่ายทอดเรื่องการอยู่อย่าง ดอกเตอร์ (ดร.) ก็เกิดความสงสัยขึ้นทันทีว่า ดร. เขาอยู่ไม่เหมือนคนอื่นเหรอ ?? อ้าว...ตายจริงแล้วที่ใช้ชีวิตอยู่ทุกวันนี้ใช่ตามที่ ดร. เขาเป็นอยู่กันหรือเปล่า? ประเด็นนี้เคยคิดตั้งแต่ตอนจบมาใหม่ๆ ปี 2537 โน่น ตอนนั้นก็เคยกังวลว่าต้องทำอะไร ควรทำงานอะไร แล้วจะมีคนเชื่อถือเราหรือไม่ ความสามารถกับวุฒิมันจะไปกันได้หรือไม่ ตอนนั้นคิดเยอะ จนงง ปวดหัว ในทางพุทธศาสนาเขาเรียกว่า ไปเอาเรื่อง ในอนาคตมาคิดให้เกิดทุกข์ในปัจจุบัน ก็เลยเลิกคิด ไม่อยากทำให้ชีวิตมันยากเกินไป แล้วก็ได้คิดว่าจะทำงานอะไรที่เราอยากทำ ส่วนบริษัทเขาจะรับสมัครคนที่จะวุฒิอะไรเราก็ให้ทั้งนั้น ตั้งแต่วุฒิ ป.6 ยัน วุฒิปริญญาเอก จากนั้นก็เลยเลือกไปทำงานที่ชอบ จะว่าไปก็ถือว่าเป็นคนมีความสามารถพิเศษที่สามารถไปทีที่ชอบๆ ก่อนได้ ปกติต้องตายก่อนแล้วถึงมีคนอวยพรส่งท้ายว่าให้ไปทีที่ชอบๆ

ในวัยเด็ก

เกิดมาในครอบครัวธรรมดาถึงธรรมดามาก แม่พ่าสอนอยู่อย่างเดียวเท่าที่จำได้ เพราะแม่พูดทุกวันว่า **“เป็นเด็กดีนะลูก”** อื่นๆ ดูเหมือนแม่ไม่ได้หวังอะไร แม่ไม่ได้เน้นให้ต้องเรียนเก่งอะไร แม่ไม่ได้คาดหวังว่าลูกจะต้องเป็น

หมอ หรือพยาบาล ก็ดีไม่เครียด ตอนเด็กๆ พ่อแม่ต้องทำงานมากเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ได้ดูแลลูกตั้งไข่ในหิน ถึงแม้ว่าแม่จะเป็นครู แม่ก็วนอยู่กับการดูแลลูกคนอื่นอย่างเต็มที่ ส่วนลูกตัวเอื่อนั้น...แม่คงเข้าใจว่าโตเองได้ แม่เล่าให้ฟังว่า... วันที่ไปโรงเรียนวันแรกของชีวิต ก็ไม่ได้ไปแบบลูกคนอื่นๆ เขา คือ เช้าวันนั้นก็วิ่งเล่นอยู่หน้าบ้าน ขณะที่แม่ต้องเตรียมตัวไปโรงเรียนแต่เช้า เพื่อไปรับลูกคนอื่นเข้าเรียน มีรถโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านเท่าไร ขับมารับนักเรียนตามปกติ พอถึงวันนั้นครูที่มารับเป็นเพื่อนแม่ เขาจึงตะโกนบอกแม่ว่า **“จะเอน้องไปโรงเรียนนะ เคียวตุ๋หิ อย่าให้อยู่บ้านเฉยๆเลย”** แม่ตะโกนบอกทันทีว่า **“เอาไปเลย”** แล้วคุณน้าก็อุ้มขึ้นรถโรงเรียนไปเดี๋ยวนั้น นั่นคือการเข้าสู่สถานศึกษาครั้งแรกของชีวิต แล้วก็เข้าเรียนไปโดยปริยาย พอจะเข้าโรงเรียนประถม วันเปิดเทอมวันแรกก็รู้สึกตื่นเต้นว่าจะไปโรงเรียนอย่างไร จะหาห้องเรียนยังงัย ไม่มีใครรู้จักเลย แม่ก็บอกว่า **“ไม่เป็นไรหรอกลูก ไปเถอะ เคียวถึงโรงเรียนครูเขาพาให้อยู่เองแหละ เหมือนแม่แหละ แม่ก็ต้องรับไปรับนักเรียนเหมือนกัน เพราะวันนี้เปิดเทอมวันแรก เคียวไปกับน้าข้างบ้านนะ แม่พาเขาแล้ว”** ซึ่งก็เป็นอย่างนี้ทุกครั้งจนกระทั่งเรียนจบ

รู้สึกขอบคุณพ่อกับแม่จริงที่เลี้ยงดูมาแบบที่เป็น ทำให้วันนี้รับผิดชอบตัวเองได้ดี ไม่กลัว (มาก) ที่จะต้องเดินทางไปทำงาน ไปสอน หรือไปประชุมทั้งใกล้และไกลคนเดียว อย่างน้อยก็ช่วยประหยัดงบประมาณให้กับหน่วยงานได้

วัยรุ่น

บอกตรงๆ จำอะไรไม่ค่อยได้ อาจจะเป็นวัยที่มีอะไรมากมาย แต่ที่มากมายนั้น ก็ดูจะไร้ทิศทาง โด่มาแบบงงๆ อยากทำอะไรก็ทำไป ไร้ซึ่งความทะเยอทะยาน หรือความมุ่งมั่น อยากเรียนอะไรก็หาเรียนเอา พ่อกับแม่ก็ยังคงรักเหมือนเดิม โดยเฉพาะแม่ เหมือนเดิมมากๆ คือบอกให้เป็นเด็กดีทุกวัน และ

ไม่เคยไปส่งลูกเข้าเรียนในแต่ละระดับเลย แต่ก็แอบดูใกล้ๆ ชิดนะ จำได้ว่าตอน ป.5-ป.6 เป็นนักกีฬาออลเลยบอลของโรงเรียน ก็เป็นแบบงงๆ ไม่เคยรู้จักหรือ ไม่เคยคิดเลยด้วยซ้ำ พอเพื่อนมาชวนก็เลยไป ไม่ได้อยากเล่นหรอก แต่กลัวเพื่อนไม่รัก เล่นไปเล่นมาปรากฏว่า เก่งซะงั้น (คุยนิดนึง) มีอยู่วันหนึ่งหลังจากที่นำชัยชนะครั้งใหญ่มาให้โรงเรียน เข้าวันรุ่งขึ้นตอนสายๆ เพื่อนๆ นักกีฬา ก็พากันมาที่บ้านแล้วก็เล่นกันอยู่ที่บ้าน ก็เลยไม่ได้ไปโรงเรียน แต่ก็อยู่ได้ไม่นานหรอก ครูมาตามถึงบ้าน คนข้างบ้านรีบรายงานให้ครูอีกโรงเรียนหนึ่งทราบทันที นั่นคือ แม่ฉันเอง วันนั้นตอนเย็นแม่กลับมาด้วยอาการคว้นออกหู ก่อนจะทำโทษให้ไปใส่กระโปรงนักเรียนด้วย ก็สงสัยว่าทำไม นึกว่าวิญญาณครูเข้าสิง แบบว่าไม่อยากตีลูก แต่อยากตีนักเรียนที่ทำผิด ที่ไหนได้ตอนตี โดนตีระหว่างน้องกับลุงเท้า ตอนนั้นยังขอต่อรองกับคุณครูแม่ว่า ตีสูงๆ หน่อย หรือขอเป็นการคาบไม้บรรทัดแทนไม่ได้เธอ คุณครูแม่บอกว่า **“ไปได้ ! ตีตรงนี้แหละ เขางัดรู้ไว้ว่า คนทำผิดมันถูกทำโทษ”** ตอนนั้นบอกตรงๆ ใจเจ็บก็เจ็บอยู่หรอก แต่อายมากกว่า เพราะน้องลายเลย ทำให้ได้อายไปอีกหลายวัน นักกีฬาโดนแม่ตี

ช่วงมัธยม ตอนนั้นไปเรียนที่โรงเรียนเบญจมินทร์ (Benjamin College) ชื่อภาษาอังกฤษ เก๋มากๆ ตอนนั้นโรงเรียนเพิ่งเปิดใหม่ ห้องที่เรียนมีกันอยู่แค่ 16 คน มาจากหลากหลายที่อย่างไม่น่าเชื่อ เพื่อนส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย และเป็นผู้ชายที่ชอบฟังเพลงเพื่อชีวิต เลยทำให้เพื่อนๆ ที่เป็นเด็กผู้หญิงวัยใสก็เลยต้องกลายเป็นเด็กผู้หญิงเพื่อชีวิตไปซะงั้น พวกเราชอบทุ่งนา ป่าเขา ชีวิตชนบทและชีวิตรากหญ้า รวมไปถึงชีวิตทหารหาญ เพราะเพลงส่วนใหญ่มันเป็นแบบนั้น เรียกได้ว่า **“ฮู”** พวกเราพากันไปดูคอนเสิร์ตคาราบาวที่อินดอร์สเตเดียม หัวหมาก นั่นเป็นครั้งแรกของชีวิตที่ได้ไปดูคอนเสิร์ตระดับโลกกับเพื่อนๆ ก่อนไปตื่นเต้นและรู้สึกสนุกมากๆ แต่พอไปถึงจริงๆ

โอ้...พระเจ้า! อะไรเนี่ย น่ากลัวมากๆ แคเห็นแฟนเพลงจากพระปะแดง ก็แทบจะเปลี่ยนอุดมการณ์ พวกเขาคงดูออกว่า พวกเราไม่น่าจะใช้ คาราบาว พันธุ์แท้ เราใส่เสื้อลินิน ของร้าน Layout ซึ่งตอนนั้นดังมากๆ รองเท้า Scholl สีแดง ตอนนั้นฮิตสุดๆ ซึ่งผิดกาลเทศะมากๆ เราควรใส่เสื้อเชิ้ตลายสก๊อต กางเกงยีนส์น่าจะโอเคกว่า จำได้ว่าคนแน่นมากๆ มากจนรู้สึกกลัว จะกลับก็กลับไม่ได้ เพราะออกไม่ได้แล้วคนเยอะมาก พอประตูเปิดให้เข้า ถึงกับลอมยเข้าไปเลย เท้าไม่ติดพื้น เข้าใจคำว่าเบียดเสียดยัดเยียด ได้ดีก็ตอนนั้นแหละ พอไปข้างในได้ แต่สภาพดูไม่ได้เลย คือรองเท้าหาย และเสื้อก็ขาด เราเลือกที่นั่งที่คิดว่าดีที่สุด (สำหรับเรา) ดูไปได้ไม่นาน ก็มีการขว้างขวดน้ำใส่คนที่ยืนดู ส่วนคนที่ยืนดูเมื่อโดนขว้างก็หันหลังกลับทันที พระเจ้า ! มีเหตุการณ์ตะลุมบอน ตอนนั้นตกใจสุดขีด เพื่อนพาวังสุดชีวิต แต่ก็ยังได้ยินเสียงพี่แอ๊ด คาราบาว ร้องแว่วๆ ว่า **“บักรู คือ บักรู บักรูแห่งกรุงศรี ตั้แหวก กัปตองอู๋ ตายหรืออยู่ไม่สำคัญ...”** ได้อารมณ์จริงๆ

จากนั้นเพื่อนเพื่อชีวิตกลุ่มเดิม ก็หันมาสนใจศึกษา ธรรมะ บอกตรงๆ เลยว่านอกจากจะไม่รู้จักแล้วก็ยังไม่สนใจในเรื่องธรรมะด้วย แต่กลัวเพื่อนไม่รักก็เลยต้องตกบันได พลอยใจน ไปกับเขาด้วย พอวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อนก็จะมารับไปหาพระปฏิบัติที่เพื่อนเคารพนับถือ ไปทำบุญ ทำสังฆทาน และสันทนาธรรม แล้วก็คุยกันไปเรื่อยๆ เปื่อยๆ กันเป็นประจำ ก็เลยได้รู้จักเกจิ อาจารย์ดังๆ สายปฏิบัติ ก็เพราะเพื่อน แต่ที่โชคคิกว่านั่นคือ กลายเป็นคนที่เข้าใจหลักธรรมโดยปริยาย ตอนนั้นรู้สึกได้เลยว่าที่เข้าใจธรรมะได้ดี ก็เพราะต้นทุนที่ดีตอนเด็กๆ

ช่วงมหาวิทยาลัยก็ยังไม่มีความหมายที่ชัดเจน มีแต่ความสุข สนุกไปตามประสา แต่ตอนนั้นก็ปรับตัวยากอยู่ เพราะเราต่างจากเพื่อนๆ มาก จากเด็กหญิงเพื่อชีวิต ต้องมาใช้ชีวิตไฮโซ กับเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีแต่ลูกท่านหลานเธอ แตกต่างไปซะทุกมิติ เกิดมาก็เพิ่งเคยเห็นวัยสาวที่ผิวพรรณไม่ใช่แค่ขาวนะ ผิวใสเป็นสีชมพูเลย มันแยกกันออกชัดเลย ว่าใครรวยใครจน สวยจนงง รวมไปถึงนาตาชา เปลี่ยนวิถีด้วย นั่นก็เพื่อนรุ่นเดียวกัน พุดแล้วอาย เพราะแตกต่างกันราวฟ้ากับเหว ไม่แปลกอะไรที่ทำให้มีเพื่อนสนิทผู้ชายที่เรียกกันว่า **“แฟบ”** ซ้ำกว่าใครๆ เค้า ตั้งแต่เกิดมาก็เพิ่งจะมีแฟนก็ตอนอายุ 20 ปีบริบูรณ์ เขาคนนั้นสมบูรณ์แบบไปซะทุกอย่าง ชอบคุณสวรงค์เมืองบนที่ส่งเขามาให้ ทำให้รู้จักว่าอะไรคือฟ้า อะไรคือเหว เราต่างกันทุกมิติ แต่เขาบอกว่า **“อย่าไปคิดมาก รับผิดชอบให้สูงๆ ตรงนั้นไม่ใช่ประเด็น”** จากงานวิจัยพบว่าในช่วงวัยรุ่นสิ่งที่พวกเขาเชื่อ ก็คือ **“แฟบ”** อันนี้จริงเลย เพราะตอนนั้นเชื่อเลย ก็เลยต้องพยายามเรียนให้สูงเท่าๆ เขา เพราะหวังว่าปริญญาที่เท่ากันจะมาเติมเต็มช่องว่างระหว่างฟ้ากับเหวได้ ตอนนั้นไม่ได้คิดหรอกว่าจะเป็นดอกเตอร์อะไรนะ คิดแค่ว่าจะรักษาความรักเอาไว้ แต่หลังจากเรียนจบก็ครบ 7 ปีที่คบกันพอดี ก็เป็นไปตามที่ฝรั่งเค้าว่าไว้ เลข 7 เป็นเลขอาถรรพ์ เป็นปีที่ต้องระวัง ซึ่งเราก็ไม่ได้ระวัง เนื่องจากเราเรียนคนละประเทศเลย ไม่รู้จะระวังอย่างไรมันไกลเกินกว่าจะระวัง พอจบปริญ ก็เลิกกัน ตอนนั้นไม่ได้เสียใจอะไรมากมาย เพราะอยากทำงาน และก็คิดว่า เดี่ยวก็หาได้ สวยขนาดนี้ (อันนี้คิดเอง) แต่อย่างไรก็ตามต้องขอบคุณเขาคนนั้น แม้ว่าจะเลิกรากันไปกว่า 15 ปี แต่ถ้าไม่มีเขาคนนั้นวันนี้ก็ไม่มี ดร.ญาลิสารัฐ คงมีแต่ น.ส.ญาลิสารัฐ ต้นสอน

อยู่อย่างญาติ

- ต้องเรียนรู้ที่จะขอบคุณกับทุกสิ่งที่ผ่านมาในชีวิตทั้งดี และไม่ดี
- ขอบคุณประสบการณ์การเป็นนักกีฬา ที่ทำให้วันนี้รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย
- ขอบคุณเพื่อนเพื่อชีวิต ที่ทำให้เห็นคุณค่าของความเป็นคนทุกชนชั้น ทำให้มีมิตรมากกว่าศัตรู
- ขอบคุณเพื่อนที่พาไปรู้จักแก่นของธรรมะ ทำให้วันนี้มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการใช้ชีวิต
- ขอบคุณเพื่อนไฮโซ ที่ทำให้รู้ว่าชีวิตไม่ได้มีด้านเดียว
- ขอบคุณคุณแฟน (เก่า) ที่ทำให้วันนี้มีคุณสมบัติพอที่จะได้เขียนลงในเล่มนี้
- และที่สำคัญที่สุด คือ ขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่ให้ชีวิต ที่มีองค์ประกอบของความรักและความอบอุ่นอย่างเต็มรูปแบบ

วัยทำงาน

เริ่มจากการทำงานที่ชอบ คือ งานด้านการตลาด เป็นงานที่เรียนมา และตอนนั้นชอบมาก สนุกที่สุด รู้สึกลึกซึ้งมากที่เห็นสินค้าที่เราดูแล ขายดิบขายดีในท้องตลาด และแล้วช่วงเวลาแห่งความสุขก็เริ่มจาง หลีกจากที่ (แอบ)

ไปสอน MBA ในวันเสาร์-อาทิตย์ ชีวิตมีแต่วันที่รู้สึกยากและหนัก ตอนแรกก็เป็นนักการตลาดที่ดี แต่ทำไปทำไมได้รับผิดชอบสินค้ามากขึ้นยากขึ้น เวลาที่มีก็เหมือนจะไม่ค่อยพอ เพราะต้องสอนหนังสือด้วย กว่าจะสอนแต่ละที ต้องใช้เวลาเตรียมตัวนาน ตอนนั้นไม่ได้คิดอะไรเลย คิดแค่ให้ทำงานให้ทันในแต่ละวัน และได้นอนเต็มอ้อมก็ถือว่าโชคดีแล้ว นื่องๆ ที่ทำงานก็ดันชอบดูลูกบอลกันอีก ตอนนั้นประมาณปี 2537-2538 เป็นครั้งแรกที่รู้จักเทศกาลบอลโลก ไ้เราที่ไม่เคยชอบเลย ก็เลยต้องมาดูกับเขาไปด้วย เหตุผลเดิมๆ คือกลัวเพื่อนไม่รัก ชอบคุณน้องๆ ที่ทำให้รู้จัก ลิเวอร์พูล ทำให้รู้จักรักแท้เลย บอกตรงๆ เชียร์ไปเหนื่อยใจไป ไม่รักกันจริง เลิกเชียร์ไปนานแล้ว เพราะต้องลุ้นตลอดเวลา แทบจะไม่มีการแข่งขันเกมสัโหนเลย ที่นอนมาเหมือนทีมสุดปิ๊อป (แมนยู) เลย ตอนนั้นอายุยังไม่มาก ร่างกายก็ไหว ทำงานมาก นอนน้อย ก็รับไหว เพราะมีโน่นนี่นั่น ทำตลอดเวลา เรียกได้ว่าทำงานอาทิตย์ละ 7 วัน แถมแต่ละวันยังนอนดึกอีกต่างหาก เพราะรู้สึกว่าการนอนหัวค่ำเป็นเรื่องของเด็กกับคนแก่ ตอนนั้นบ้านกับที่ทำงานก็ใกล้กันมาก ก็ต้องเช่าที่พัก อยู่ใกล้ที่ทำงาน เพราะอยากเอาเวลาของการขับรถไป-กลับไว้นอนเอาแรง ชีวิตมีอะไรให้ทำมากมายเหลือเกิน ทำไปทำไมมาจนอายุมากขึ้นเรื่อยๆ ปาเข้าไปจนอายุเข้าเลข 3 จึงมาคิดว่า ลืมไปเลยว่าเราต้องมีแฟนกับเข้าข้างแล้ว มัวแต่ทำงาน คิดได้ตั้งนั้นก็พยายามเผื่อใจมาคิดเรื่องพวกนี้บ้าง จากนั้นคิดทุกวัน คิดจนเริ่มสงสัยว่าเรามีอะไรผิดปกติหรือเปล่า ทำไมไม่มีใครที่คู่ควรเลยเธอ คิดอยู่สักพักก็ได้คำตอบว่าไม่ใช่ไม่มีคู่ควร แต่มันไม่มีใครผ่านเข้ามาเลยต่างหาก เคยแอบน้อยใจ เลยตั้งคำถามกับพระเจ้าว่า ว่าทำไมนะ คนบนโลกนี้มีเป็นพันๆ ล้าน ขอผู้ชายดีๆสักคน แค่คนเดียวไม่ได้เธอ ? (ปัจจุบันนี้พระเจ้า ก็ยังไม่ได้ให้คำตอบเลย...อยากบอกว่ายังรออยู่ แม้ว่าจะลืมนๆ ไปบ้าง) จนวันหนึ่งไปเจอหนังสือเล่มหนึ่งชื่อว่า **"How to get married after 35"** ตอนนั้นเหมือนพบทางสว่าง ดีใจ

บอกไม่ถูก รู้สึกว่าอาการนี้น่าจะเป็นกันเยอะ ไม่งั้นเขาไม่เขียนมาขายหรือ
อุ้นใจบอกไม่ถูก วันนั้นบอกตรงๆ ว่าอยากได้เล่มนี้เล่มเดียว อยากรีบกลับบ้าน
ไปอ่านและทำความเข้าใจให้ต้องแท้ สาวแก่จะซื้อเล่มนี้เล่มเดียว ก็เซ็น กลัว
คนอื่นจะอ่านเจตนาารมณ์ออก เลยต้องแก้เก้อ ชื่อเรื่องการบริหารจัดการใหม่ๆ
อะไรไปอีก 2-3 เล่ม ตั้งแต่จำความได้หนังสือเล่มนี้เป็นเล่มแรกที่รู้สึกอยาก
อ่านมากๆ อ่านทุกหน้าตั้งแต่ปกหน้ายันปกหลัง หนังสือบอกอะไรให้ได้คิด
หลายอย่าง แต่เรื่องการเลือกคูก็ยังเป็นเรื่องยากอยู่ดี เช่น ถ้าเป็นช่วงวัยรุ่น
การรอกหักเป็นเรื่องปกติ เพราะเป็นช่วงที่ลองถูกลองผิดได้ แต่ปูนี่แล้วไม่ใช่วัย
ที่จะต้องลองถูกลองผิด หรือผิดหวังซ้ำซาก เป็นวัยที่ต้องสามารถเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ในวัยรุ่นมาแล้ว และต้องใช้สมองให้มากกว่าหัวใจในการที่จะรัก
ยิ่งอ่านยิ่งเข้าใจเลยว่า ถ้าหากเราไม่ใช้สมองในเรื่องความรัก โอกาสที่เราจะไป
ทำร้ายหัวใจของตัวเองและคนที่เรารักนั้นมีมาก อ่านไปอ่านมาก็เหมือนจะ
บรรลु เหมือนตัวเองจะได้คำตอบแล้ว ไม่ต้องรอให้พระเจ้ามาบอก อาการมัน
ฟ้องเลยว่าเหมาะหรือไม่ที่จะมีคู่ เพราะเวลาจะรู้สึกรักใคร่สักคน สมองตาย
ก่อนทุกที ตาก็ค่อยๆ บอดมองอะไรไม่ค่อยเห็น อาการแบบนี้ถึงหัวใจแข็งแรง
ก็อยู่ได้ไม่นานหรอก จากนั้นใจก็จะเจ็บ เมื่อเจ็บมากๆ ออกก็จะหักตามมา
อาการแบบนี้เข้าใจดี ก็เลยคิดว่าถ้าสมองเราไม่สามารถทำความเข้าใจ หรือ
บริหารจัดการกับเรื่องความรักได้ ก็ไม่เหมาะที่จะไปรัก เพราะเท่ากับเราทำร้าย
อวัยวะสำคัญที่ทำให้เรามีชีวิตอยู่ได้ นั่นคือ **“หัวใจ”** เพราะถ้าวันไหนมันหยุด
เต้นขึ้นมาก็ตาย ยังมีอะไรอีกตั้งมากมายที่ยังไม่ได้ทำในชาตินี้ แต่ที่ประทับใจ
คือ เขาบอกว่าวัย 35+ เป็น **“วัยแห่งความสง่างาม”** ตอนแรกก็ไม่รับหรือ
คิดว่ามันคือ **“ความแก่”** แต่เขาก็อธิบายไป ถึงความสง่างาม ซึ่งประเด็นนี้ดิฉัน
ไม่เคยคิดถึงเลย คิดอยู่แต่ว่าเรายังเป็นวัยรุ่นอยู่ อ่านไปอ่านมาถึงบางอ้อเลย ที่
โบราณเขาเปรียบเปรยผู้ที่ประพฤติดุปฏิบัติตนตามวัยไม่เหมาะสม เช่น เขา
มักจะเรียกเด็กที่ทำตัวเกินวัยว่า **“เด็กแก่แดด”** ถ้าเป็นผู้ใหญ่เขาก็จะว่า

“แก่ 11-ร-ด” ตั้งแต่นั้นมาก็เลยรู้สึกว่าการสง่างามนั้นเป็นสิ่งงดงาม และจำเป็นเพียงใด ก็เลยได้แง่คิดว่าต่อไปควรจะใช้ชีวิตอย่างไร นั่นคือแรงบันดาลใจที่อยากจะสื่อสาร **“วัยแห่งความสง่างาม”** มันคือ ค้นพบแนวทางการใช้ชีวิต ตั้งแต่ 35+ ตอนนี้ 40+ ก็ยังไม่ค่อยแน่ใจว่าทำได้ตามที่เขابอกได้ดีแล้วหรือยัง ของแบบนี้ต้องให้คนอื่นบอก

อยู่อย่างกุลิส

- ต้องเรียนรู้การใช้ชีวิตที่สง่างาม เมื่อถึงวัยที่ต้องสง่างาม เพื่อให้กลายเป็นวิถีชีวิตที่ยั่งยืน องค์ประกอบของความสง่างาม คือ การอยู่อย่างมีค่าและมีชีวิตชีวา มีอารมณ์ขัน มีจิตใจรักเพื่อนมนุษย์ มองไกล ใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย รู้จักทำตัวให้คนรัก รู้จักทำงานเพื่อให้ตนเองมีค่า มีสติ และประคองตนโดยมีศาสนาไว้ยึดเหนี่ยวเพื่อเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะช่วงตกอับ ให้เหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ
- ต้องขอบคุณผู้แต่งหนังสือทุกท่านที่ถ่ายทอดเรื่องราว หรือเทคนิคต่างๆ ที่ช่วยทำให้มีแนวทางเดินที่ง่ายขึ้น
- ขอบคุนน้องๆ ที่ทำให้วันนี้ดูฟุตบอลเป็น
- ขอบคุนงานหนัก ที่ทำให้ชีวิตมีคุณค่า

บ่มเพาะความแกร่ง

คนที่ชีวิตไม่ค่อยมีเรื่องคู่อย่างดิฉัน ก็มีแต่เรื่องงานนั่นแหละ ดูดวงที่ไรเขาก็ว่า ดวงนี้ดี ! แต่... ทำไมดีต้องมีแต่... เพราะไอ้...แต่ ! นี่แหละที่ทำให้รู้สึกว่ ตกลงมันดีจริงหรือ เช่น แต่... ทำคุณคนไม่ขึ้น ดวงไม่ได้เปรียบใคร มีคนอีกฉา กลั่นแกล้ง มีนายเป็นผู้หญิงไม่ดี มีนายเป็นผู้ชายให้ระวัง ดวงนี้ต้องเหนื่อยถึงจะมีดังค์ ดวงความรักเสีย ...นานาประการ แต่ทุกคนก็ยังบอกว่า ดี ! ตกลงมันดีตรงไหน อย่างที่บอกทำงานมาก็มาก เจอทั้งความถูกต้อง เหมาะสม ดึงาม และไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม และไม่คอยดึงาม เจอคนหลายประเภท ตั้งแต่ดีมาก ไปจนหาความดีไม่ได้ บางช่วงทำไปก็ถามไปว่า ความยุติธรรมมันมีไหมหนอ หนได้ก็ทน หนไม่ได้ก็ลาออก สมัยก่อนจะเลือกออกเพราะไม่อยากทนเชื่อมั่นตัวเองว่ายังไ้ก็หางานได้ เข้าๆ ออกๆ งานอยู่พักหนึ่ง ทั้งภาคเอกชน ธุรกิจส่วนตัว และก็ภาคราชการ ถึงได้รู้ว่า ทุกที่ ทุกสังคม มันคงเป็นแบบนี้แหละ ไม่มีสังคมที่มีแต่รูปแบบที่เราต้องการ เลยเรียนรู้ที่จะอยู่บนความหลากหลายอย่างมีความสุข ดึกๆไปแสวงหาสังคมสมมติ ก็คือแบบที่เราอยากให้เป็น ซึ่งมันไม่มีหรอกที่มันจะเป็นแบบที่เราต้องการตลอดไป เพราะมันเป็นสังคมสมมติ แล้วในสังคมก็ประกอบไปด้วยคนที่มาจากความหลากหลาย หรือมีแต่ยังไม่เคยเจอ ไม่ว่าสังคมแบบเอกชน ราชการ หรือแม้แต่สถาบันการศึกษา มันก็มีอะไรที่คล้ายๆ กัน ครอบโคที่สังคมกลุ่มนั้นๆ จะมีคนที่มีความเห็นต่างกัน คิดต่างกัน เป้าหมายต่างกัน และที่สำคัญคือไม่เรียนรู้ที่จะอยู่บนความหลากหลาย การแก่งแย่งชิงดี จึงเป็นส่วนหนึ่งของการอยู่ร่วมกัน ขอเพียงเข้าใจ ชีวิตก็就会有ความสุขขึ้นทันที

ตอนทำงานสมัยยังเป็นวัยรุ่นไฟแรง เวลาเห็นคนที่สร้างภาพ หรือพูดจาให้ร้ายคนอื่นในที่สาธารณะ หรือที่ประชุม อาจจะต้องลุกขึ้นมาแสดงความคิดเห็น ชี้แจงให้รู้สึกบ้างว่ามันไม่ถูกต้อง หรือออกตัวบ้างหากข้อมูลที่เขานำเสนอไม่น่าจะตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด และก็จะพยายามนำเสนอความ

คิดที่ตัวเองคิดว่าชาญฉลาดและเป็นประโยชน์ต่องาน แต่ผลที่ได้คือ แป้ก ! มีคนเกลียดเพิ่มขึ้นทันที (Real Time) เป็นอย่างนี้ซ้ำๆ จนต้องนำกลับมาคิด หรือว่าฉันกำลังหลงผิดในเรื่องที่กลายเป็นเรื่องปกติ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษต้องใช้คำว่า “Always” จึงเกิดคำถามว่า “อันดีหรือเก่งขนาดนั้นเสียหรือ ถึงจะไปตัดสินทุกอย่างอย่าง อันตรงความถูกต้องยุติธรรมได้ดีแล้วหรือ ถึงไปตัดสินใครๆ ว่า เขาไม่ถูก ไม่เหมาะ และไม่ควร” ใครนะที่ผิดปกติ ฉันหรือเขา แต่ก็ได้คำตอบให้กับตัวเองว่า “You are what you eat” แปลว่า ใครทำอะไรก็ได้ อย่างนั้น เราไม่จำเป็นต้องไม่ตัดสินอะไรใคร และอาจไม่สามารถแก้ที่คนอื่นได้ทั้งหมด และมันต้องใช้เวลา ดีที่สุดคือ เราต้องแก้ที่ตัวเองก่อน ถ้าวันนี้ทำดี อนาคตก็จะต้องดี

ตอนนี้ทำงานอย่างมีความสุข เพราะมีวิธีการมองโลกอย่างเข้าใจ รู้ว่าควรมองคนเฉพาะส่วนที่เป็นส่วนดีของเขา ทำให้เราอยากเป็นเพื่อนเขา การให้เกียรติคน การมีความจริงใจและความอดทน เสียสละ ทำให้เรามีมิตรมากกว่าศัตรู การคิดบวกทำให้โลกนี้น่าอยู่ ต้องเพียรพยายามทำความดี และอดทนทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยไม่ออกหน้า ถึงจะสร้างให้คนอื่นค่อยๆ รู้สึกว่าคนนั้นดี อาการเหล่านี้นะเขาชอบซึ่งดี แต่ไม่แสดงออก แต่กับการที่เราทำไม่เหมาะเพียงครั้งเดียว อาจกลายเป็นเรื่องโจษจัน แล้วสังคมอาจสรุปว่าเราไม่ดี

แม้ว่างานจะมาก มันก็แค่เหนื่อยกาย นั่งพักสักครูก็หาย แต่ถ้าเราเหนื่อยใจ คงต้องพักอีกนาน ดีไม่ดีมันจะทำเอาเราหมดแรงที่จะเดินต่อไปเลยก็ได้

อยู่อย่างปกติ

- ดูแลร่างกายและจิตใจให้แข็งแรง สุขงาม
- ยิ้มและทักทายผู้อื่นก่อน
- มีความสุขกับการปิดทองหลังพระ
- มีความสุขกับการเป็นผู้ให้ โดยไม่คาดหวังสิ่งตอบแทน
- เชื่อมันว่า **“You are what you eat”** เพื่อเรียนรู้ที่จะอยู่บนความ

แตกต่างอย่างมีความสุข

● เพียรพยายามทำความดี ต้องอดทนทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยไม่ออกหน้า ถึงจะสร้างให้คนอื่นค่อยๆ รู้สึกว่าคนนั้นดี อาการเหล่านี้เขาซาบซึ้งดี แต่ไม่แสดงออก แต่กับการที่เราทำไม่เหมาะเพียงครั้งเดียว อาจกลายเป็นเรื่องโจษจัน แล้วสังคมอาจสรุปว่าเราไม่ดี

● ขอบคุณ สภาพแวดล้อมที่แปรปรวน ไม่ว่ามันจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ช่าง เราดูแลจิตใจให้ดี และคิดบวกก็พอ แล้วความทุกข์จะค่อยๆ ห่างเราออกไป

● ขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกคน และเจ้านายทุกคนที่สอนให้ทุกรูปแบบ จึงทำให้วันนี้สามารถเรียนรู้ รอคอย และอดทนเป็น

- และขอบคุณทุกเสียงติชม ที่ทำให้แกร่ง

ความสุขอยู่ที่เราก็คิด

เมื่อก่อนเคยมีความสุขที่เป็นเพื่อนสนิท เดียวก็มา เดียวก็มาเหมือนเงาตามตัวก็ว่าได้ แต่มันจะร้ายกว่าเงาอีก เพราะมันสามารถมาได้ตลอดไม่เฉพาะแค่ตอนมีแดด แต่มันชอบมาแบบเต็มรูปแบบโดยเฉพาะก่อนนอน บางที

มาชุดใหญ่เลย เล่นเอานอนไม่หลับเลย มาหลอกให้คิดโน้น คิดนี้ ปัจจุบันก็ทุกข์จะแยะ ก็ยังมาหลอกให้เราเอาเรื่องในอดีตมาเป็นทุกข์ทริในปัจจุบัน และที่ร้ายกว่านั้นเรื่องบางเรื่องยังไม่เกิดเลย และก็ไม่รู้จะเกิดอย่างที่เราคิดหรือเปล่าก็ยังไม่รู้ ก็ยังอุตส่าห์เอามาคิด ผูกเป็นเรื่องเป็นราว ทำให้ตาค้าง น้ำตาไหล แถมยังรู้สึกอึดอัด บีบหัวใจอีก ไม่รู้จะโทษใครก็ไปโทษ โลก หาวว่ามันไม่น่าอยู่ ทั้งๆ ที่โลกมีแต่ถูกทำร้ายเพราะมนุษย์นอกจากจะมาอาศัยแล้วยังมาทำลายทรัพยากรธรรมชาติด้วย โลกก็ไม่เคยบน แถมมนุษย์ที่ไม่ได้ตั้งใจ ยังมาโทษว่า โลกนี้ไม่มียุติธรรมอีก คิดไปคิดมาโลกโซคร้ายกว่าเราเยอะเลย พอสติกลับมาก็ต้องมาหาต้นเหตุของการเกิดทุกข์ จะวางแผนกำจัดซะให้หมดไปเลยก็ได้ข้อสรุปเองว่า ใครนะช่างใจร้าย มาทำร้ายหรือทำลายความรู้สึกดีๆ ของเราได้ ทั้งที่เราก็ดีสารพัด ทำให้สารพัด...แต่พอมองไปรอบๆ ห้องก็ไม่เห็นมีใครมาทำอะไรนะ เลยค่อยใช้สติ คิด คิด และคิด ว่าความทุกข์มันคืออะไร ก็พบว่า มีแต่ตัวเรานี่แหละที่เป็นคนทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจตัวเอง คนอื่นอาจแค่เป็นสาเหตุ ที่เป็นแบบนี้เพราะเรามองไปคิดว่ามันทุกข์ ไม่ได้เกิดจากใคร เกิดจากเพราะเราไม่ได้ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจหวัง ก็เลยรู้สึกเป็นทุกข์ เพราะฉะนั้นต้องไม่คาดหวัง มันจะได้ไม่มีเหตุให้สมหวังหรือผิดหวัง เมื่อไม่ผิดหวังก็ไม่ทุกข์ มันก็แค่ตัวเอง ไม่เชื่อก็กลองคิดดู เช่น ถ้าเราคิดว่ามันเป็นเรื่องเล็ก มันก็จะกลายเป็นเรื่องเล็ก แต่ถ้าเราคิดว่ามันเป็นเรื่องใหญ่ มันจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ เช่น ถ้ามีคนเห็นคนที่เรารักเราไปทานข้าวกับคนอื่นที่ไม่ใช่เรา คนคิดว่ามันเป็นเรื่องใหญ่ เขาก็จะคิดว่า **“เขาต้องมีคนอื่น ไม่ได้ต้องเคลียร์ อาจจะโกรธ มีการตามไปดู มีการตำก้อ ทะเลาะหรือดบตี หรืออะไรอีกมากมาย...”** แล้วก็แอบไปร้องไห้ฟูมฟาย แต่ถ้าเป็นคน que คิดว่ามันเป็นเรื่องเล็กก็จะคิดว่า **“ไม่มีอะไรหรอก เขาแค่ไปทานข้าวกับเพื่อน”** จิตใจก็สบาย ไม่ทุกข์ ไม่ทรมานทรมาย เห็นไหมล่ะ แค่เปลี่ยนวิธีคิดชีวิตก็เป็นสุข

อยู่อย่างญาลิส

● ต้องไม่คิดเล็กคิดน้อย ทุกอย่างเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป

● ต้องมองให้เห็น และฟังให้ได้ยินถึงแก่นสารที่เขาสื่อ

● ต้องคิดว่าไม่มีอะไรที่จะตกต่ำตลอดเวลา เมื่อมันตกต่ำจนถึงที่สุด มันจะกลับขึ้นมาดี ขอเพียงแต่อดทนรอ

● ต้องคิดว่าการอยู่กับความจริงเป็นเรื่องที่ถูกที่สุดแล้ว แม้ว่ามันจะทำให้เราไม่มีความสุขก็ตาม เพราะมันจะเป็นแค่ช่วงสั้นๆ แต่จะดีกับเราในระยะยาว

หากจะถามว่าอยู่อย่างญาลิส แล้วได้อะไร คงตอบได้แต่เพียงว่า ทุกวันนี้อยากตื่นขึ้นมาแต่เช้า อยากมาทำงาน อยากทำโน่นทำนี่ อยากเจอผู้คนเพื่อแบ่งปัน และร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ก็เพราะอยู่อย่างนี้ อยู่อย่างญาลิสถึงมีความสุขทุกวัน ทุกวันจริงๆ

การทำงานอย่างดอกเตอร์ ต้อง “คิดใหม่ ทำใหม่”

ดร.พสุดี วัฒนสาคร

ในสังคมปัจจุบันที่ความทันสมัยไหลบ่าเข้าครอบงำวิถีชีวิตของผู้คนเกือบจะโดยสิ้นเชิงจนทำให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของวัตถุนิยมอย่างโง่หัวไม่ขึ้นอยู่ในขณะนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ การต่อสู้แข่งขันในทุกเรื่องเป็นไปอย่างดุเดือดเลือดพลา้น การเอาวัดเอาเปรียบโดยอาศัยชั้นเชิงที่เหนือกว่าดูจะเป็นเรื่องปกติธรรมดา ปัญหาหลากหลายที่เกิดขึ้นมีความยุ่งยากสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น เทคโนโลยีต่างๆ มีความก้าวหน้าพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง สภาพเช่นนี้ผู้ที่หวังจะประสบความสำเร็จในชีวิตจะคิดหรือจะทำอะไรในรูปแบบเดิมๆ เห็นที่จะไม่ได้แล้ว

ดิฉันก็เป็นคนหนึ่งที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต และมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และในที่สุดดิฉันก็ได้มานั่งตรึกตรองลองหาช่องทางที่จะปรับเปลี่ยนความคิด เปลี่ยนวิธีการทำงาน เปลี่ยนบางสิ่งบางอย่างที่จะทำให้ก้าวต่อไปข้างหน้าได้อย่างสง่างาม มีผู้กล่าวไว้ว่า ความคิดใหม่ คือฐานก้าวไปสู่ความก้าวหน้าทั้งเรื่องการทำงานและเรื่องส่วนตัว ความคิดใหม่ยอมเปิดให้เห็นถึงมิติใหม่ในการก้าวเดิน ความคิดใหม่ช่วยให้ความฝันต่างๆ สดใสกระจำจขึ้นในความรู้สึกนึกคิด ดังสุภาษิตตะวันตกที่มีคำกล่าวว่า “...ในการกระทำสิ่งใดๆ ให้ดียิ่งขึ้น ย่อมมีหนทางที่ดีกว่าเสมอ...” และนี่เองเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ดิฉันก้าวสู่เส้นทางของการเป็น “ดอกเตอร์”

จากวันนั้นจนถึงวันนี้วันที่ดิฉันมีคำว่า “ดร.” นำหน้าชื่อแล้ว มันทำให้ดิฉันรู้สึกว่าการที่ได้มีโอกาสรู้เรียนปริญญาเอกอย่างชะมัดเข้มข้นได้เปลี่ยนแปลงตัวตนของดิฉันในหลายๆ ด้าน ทำให้สามารถ “คิดใหม่ทำใหม่” ตลอดจนจัดการกับชีวิตการงานได้อย่างลงตัวมากยิ่งขึ้น ในวันนี้ดิฉันจึงอยากจะขอแบ่งปันข้อคิดดีๆ ในการทำงานที่ตกผลึกมาจากการเรียนปริญญาเอกเพื่อให้ท่านผู้ที่สนใจสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานของท่านได้ต่อไป...เรามาเริ่มกันเลยนะคะ

1. การประสานงาน...กุญแจสำคัญของความสำเร็จ

ในการทำงานไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด หน้าที่ใด หน้าที่หนึ่งซึ่งเราจะต้องเกี่ยวข้องมากบ้างน้อยบ้างตามระดับความรับผิดชอบก็คือการประสานงาน บางกรณีอาจจะมอบหมายหน้าที่ประสานงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำแทน แต่ในหลายกรณีเราคงจะต้องประสานงานด้วยตนเอง

จากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาทำให้ดิฉันพบว่าปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในการประสานงาน คือ การไม่ได้รับความร่วมมือ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อการประสานงานในทุกด้าน ดังนั้น วิธีที่จะให้ได้รับความร่วมมือในการประสานงานจึงควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันไม่ควรใช้อำนาจสั่งการแต่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากความมีน้ำใจต่อกันไว้วางใจกันจะเป็นผลให้เกิดการร่วมใจมากกว่า พยายามผูกมิตรตั้งแต่ต้นและป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ มีความหวาดระแวงหรือกินแหนงแคลงใจกัน ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่นินทาว่าร้ายกัน ไม่โยนความผิดให้แก่ผู้อื่น เมื่อมีสิ่งใดที่จะช่วยเหลือแนะนำกันได้ก็อย่าลังเล และพร้อมจะรับฟังคำแนะนำของผู้เกี่ยวข้องแม้จะไม่เห็นด้วยก็อย่าแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงก็ต้องแจ้งให้ทราบ

นอกจากการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันแล้ว การสร้างวัฒนธรรมที่ดีก็มีส่วนช่วยในการประสานงานอย่างมาก นั่นคือ หากองค์การแต่ละองค์การ

สามารถสร้างวัฒนธรรมองค์การให้คนส่วนใหญ่ในองค์การตั้งใจทำงาน
เริ่มงานตรงเวลา ทุ่มเทความรู้ความสามารถเพื่อทำงานให้สำเร็จ มีความ
ร่วมมือร่วมใจกันเป็นบรรทัดฐานของกลุ่ม ไว้วางใจกัน ทุกคนรับบทบาทของ
ตนเอง ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในผลสำเร็จของงาน
สอดคล้องตามจังหวะเวลาอย่างกลมเกลียว ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน รู้รัก
สามัคคีให้เกียรติยกย่องซึ่งกันและกัน มีบรรยากาศองค์การที่เปิดเผย ไม่มีการ
เล่นการเมืองภายในองค์การ ปราศจากการแบ่งพรรคแบ่งพวก ยอมรับในความ
สามารถของกันและกัน ให้การสนับสนุนงานกัน **“ยึดหลักการหนึ่งคนเพื่อ
ทุกคน และทุกคนเพื่อแต่ละคน”** มีความจงรักภักดีต่อองค์การ มุ่งทำงานให้เป็น
เลิศเพื่อความอยู่รอดและเจริญรุ่งเรืองขององค์การก็จะส่งผลถึงความเจริญ
ก้าวหน้าของทุกคนทำให้บรรยากาศขององค์การเอื้ออำนวยให้การประสานงาน
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การคิดอย่างมีตรรกะ

เป็นที่ทราบกันดีว่าปัจจุบันไม่ใช่ยุคที่จะชนะกันด้วยไอเดียง่ายๆ ที่คิด
ขึ้นเดี๋ยวนั้น หรือเสี่ยงดวงเหมือนการเล่นการพนันอีกต่อไปแล้ว ไม่ใช่เป็นยุคที่
“มีคำตอบที่ง่าย” ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ในครั้งเดียว ถ้าคิดแล้วแก้ปัญหาใน
ครั้งเดียวได้ ทุกคนก็คงแก้ปัญหาสำเร็จกันไปหมดแล้ว ดังนั้น สิ่งที่สำคัญก็คือ
“การสร้างความคิดในเชิงตรรกะที่มีความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย” ซึ่ง
เป็นการสร้างภาพในอนาคต (Scenario) ได้อย่างประสิทธิผลนั่นเอง

“การคิดอย่างมีตรรกะ หรือ Logical Thinking” นับเป็นพื้นฐาน
แห่งแนวคิด แนวทางในการปฏิบัติที่เป็นเหตุเป็นผลต่อเนื่องกัน ในสังคมที่มี
การคิดอย่างมีตรรกะอยู่มากจะทำให้สังคมนั้นสามารถคิดอย่างมีเหตุมีผล
มีตรรกะ หรือคุยกันอย่างมีเหตุมีผล มีการวางแผนที่เป็นขั้นตอน มีลำดับ
เรื่องราวก่อนหลัง สามารถมองจากมุมมองแบบภาพรวม (Bird Eye View)

ซึ่งจะใช้ปัญญา มากกว่าใช้อารมณ์ แต่ในสังคมที่ยังขาดการคิดอย่างมีตรรกะ จะเป็นตรงกันข้าม คือ คิด พุดด้วยอารมณ์ ไม่ค่อยจะมีขั้นตอน ลำดับก่อนหลัง มักทำไปก่อนแล้วมาแก้ปัญหาทีหลังหรือมักจะมองจากจุดย่อยๆ (Worm Eye View) เป็นหลัก

ในชีวิตการทำงานดิฉันมักจะพบเสมอว่า คนเราจะวนอยู่ในอ่างของปัญหาหรือวนอยู่รอบๆ ปัญหา จับต้นชนปลายไม่ถูก ไม่สามารถจับประเด็น และแยกแยะประเด็นของปัญหาว่าประเด็นใดเป็นประเด็นหลักหรือประเด็นรอง ประเด็นใดเป็นประเด็นที่รีบเร่งหรือไม่ต้องรีบเร่ง จึงทำให้มีแต่ความพยายามในการแก้ไขปัญหาลงมือไปเรื่อยๆ ในเวลาเดียวกัน หรือเป็นการทุ่มเทแก้ไขปัญหาที่ไม่ถูกจุด ทำให้การแก้ไขปัญหานั้นประสบความล้มเหลว หรือไม่มีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกันการทำงานที่เป็นรูปธรรม เช่น การจัดทำโครงการใดๆ ก็ตาม หากขาดการคิดอย่างมีตรรกะแล้ว ปัญหาแรกที่จะต้องพบก็คือ ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นจากอะไร และที่สำคัญที่สุดคือ ไม่รู้ว่าสิ่งที่ตัวเองต้องการจริงๆ หรือวัตถุประสงค์ (เป้าหมาย) ที่แท้จริงคืออะไร ทำให้นักไปเองว่าสิ่งที่ทำอยู่นั้นๆ คือวัตถุประสงค์ แต่แท้จริงแล้วเป็นเพียงวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เท่านั้นเอง เช่น การทำกิจกรรม 5ส ซึ่งวัตถุประสงค์ คือ การจัดความสลับเปลี่ยนในการทำงานให้หมดไปแต่ส่วนใหญ่กลับกลายเป็นว่าการทำกิจกรรม 5ส ได้กลายเป็นวัตถุประสงค์ของการมีกิจกรรมของพนักงานไป จึงทำให้ขาดแรงจูงใจและประสบความล้มเหลว เป็นต้น

ในประเทศไทยเองก็มีเครื่องมือต่างๆ มากมายที่จะช่วยฝึกฝนให้เรารู้ว่าเรามีความคิดอย่างตรรกะ เช่น ฟังพาเรโต การแบ่งกลุ่ม และ Matrix ต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาคือ QC Tools ทั้งหลาย การเรียนรู้เครื่องมือทางสถิติต่างๆ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนมาทางสายวิทยาศาสตร์ให้ได้มีความคิดเชิงสถิติมากขึ้น ซึ่งความคิดเชิงสถิตินี้ก็คือพื้นฐานของการคิดอย่างมีตรรกะนั้นเอง

ดินนข้อสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้การคิดอย่างมีตรรกะหรือ Logical Thinking ไว้ดังนี้คือ

- ช่วยให้รู้จักวิเคราะห์หาเหตุและผลของทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวด้วยคำถามว่า **“ทำไม”**
- ช่วยให้รู้จักลำดับเรื่องราวก่อนหลัง มีการเขียนภาพในอนาคต หรือ Scenario โดยมีลำดับขั้นตอนเป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
- ช่วยให้รู้จักแยกแยะความสำคัญของเรื่องราวแต่ละเรื่องด้วยการเปรียบเทียบ
- ช่วยให้รู้จักแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เป็นกระบวนการ
- ช่วยให้สามารถใช้ชีวิตด้วยการคิดและใช้เหตุผลมาตัดสินใจมากกว่าการใช้อารมณ์ตัดสินใจ

3. รู้เท่าทันการฉ้อ

ในการทำงานอย่างดอกเตอร์ คุณสมบัติสำคัญอีกประการที่จะต้องมในโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ก็คือ การรู้เท่าทันการฉ้อ ซึ่งดินนจะขอจำแนกเป็น **“5 รู้”** ดังนี้

3.1 รู้ข้อมูลข่าวสาร

การติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดจากสื่อต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะข้อมูลข่าวสารที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ นั้นมีเรื่องราวที่เป็นประโยชน์มากมายไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม นอกจากข้อมูลจากสื่อแล้วข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล องค์กรที่เราทำงานก็เป็นประโยชน์เช่นกัน

การรู้ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เป็นคนทันสมัย มีหูตากว้างขวางเมื่อถึงคราวจำเป็นก็จะสามารถหยิบฉวยมาใช้ได้ทันทั่วทั้งที่ แต่บางกรณีก็ละเว้น

ที่จะใช้หากว่าใช้ไปแล้วก่อให้เกิดผลร้าย เช่น รู้ข้อมูลว่าผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานมีจุดอ่อนเรื่องใด ผู้ที่รู้เท่าทันการณีก็น่าจะหลีกเลี่ยงไม่พูดเรื่องนั้น แต่จะหันไปพูดถึงเรื่องที่เป็นจุดเด่นแทนอย่างนี้ เป็นต้น ยิ่งในแวดวงธุรกิจซึ่งมีการแข่งขันสูง ข้อมูลข่าวสารในวงการนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจะประกอบกิจการใดๆ จะลงทุนด้านไหน จะทำสัญญาเรื่องใด จะต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัย มาใช้ในการตัดสินใจ

3.2 รู้สถานการณ์เป็นอย่างดี

เมื่อรู้ข้อมูลข่าวสารแล้ว จะต้องรู้สถานการณ์เป็นอย่างดีด้วยการรู้สถานการณ์ส่วนหนึ่งเกิดจากข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ โดยนำมาประมวลหรือประมาณสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น อีกส่วนหนึ่งได้จากการศึกษาหาความรู้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต หรือจากสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งจะทำให้คาดการณ์ถึงสถานการณ์ในอนาคตได้เช่นกัน การรอบรู้สถานการณ์และสภาวะแวดล้อมทำให้เป็นคนมองรอบทิศคิดรอบด้าน จะทำกิจการงานใดๆ ก็เป็นไปอย่างรอบคอบ โอกาสที่จะผิดพลาดก็มีน้อยลง

3.3 รู้รักรู้ถอย

คนที่รู้เท่าทันการณีนะจะรู้ว่าเวลาไหนควรรุกหรือริเริ่มดำเนินการสิ่งใด เนื่องจากรู้ข้อมูล รู้สถานการณ์เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้เวลาทำอะไรก็จะไม่ทุ่มสุดตัว แต่จะเปิดทางหนีทีไล่เอาไว้ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมันไม่แน่นอน ร้อยเปอร์เซ็นต์อาจมีตัวแปรที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นได้เสมอ เมื่อรู้ว่าจะรุกอย่างไร รุกเมื่อไหร่เพื่อไปสู่ชัยชนะ ผู้รู้เท่าทันการณีนะจะต้องรู้จักถอยด้วย เพราะการรุกเพื่อชัยชนะอย่างเดียวย่อมมีฝ่ายที่แพ้ ซึ่งจะทำให้เกิดศัตรูหรือผู้ที่ไม่ชอบชู้หน้าโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้น บางครั้งบางครั้งอาจเป็นเรื่องราวที่ไม่สลักสำคัญก็ให้รู้จักยอมแพ้เสียบ้าง เพื่อจะได้สร้างความรู้สึกรักดี มิมิตรเพิ่มขึ้น เมื่อถึงคราวที่มีงานใหญ่งานสำคัญพวกที่เรายอมให้เขาชนะนี่ก็จะเป็นพันธมิตรร่วมมืออย่างใกล้ชิดให้เราประสบความสำเร็จได้

3.4 รู้คอยเวลา

การรู้เวลา รู้โอกาส รู้จังหวะจะโคนที่เหมาะสม รู้ว่าจะพูดจะทำตอนไหน พูดง่าย ๆ ก็คือ คอยจังหวะเวลาที่เหมาะสมนั่นเอง เรื่องนี้มีความสำคัญมิใช่น้อย ดูเผินๆ เหมือนเป็นเรื่องที่ง่าย ๆ ไม่สลบซับซ้อนอะไร แต่ในความเป็นจริงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เป็นเรื่องที่สอนกันไม่ได้ ต้องเรียนรู้ดูจากผู้ที่มีประสบการณ์

3.5 รู้เท่าทันคน

การรู้เท่าทันการณ์จะต้องรู้เท่าทันคนด้วย ในการทำงานจำเป็นต้องพบปะกับผู้คนมากหน้าหลายตา แต่ละคนมีนิสัยใจคอแตกต่างกันออกไป บางคนดูหน้าซื่อๆ แต่ใจนั้นร้ายสุดสุด ประเภทหน้าเนื้อใจเสือ บางคนหน้าตาดีถึงดูเป็นคนใจดีแต่กลับกลายเป็นคนใจดี บางคนพูดจาน่าเชื่อถือทำทางน่าไว้วางใจแต่กลับกลายเป็นไวใจไม่ได้ในท้ายสุด ทางที่ดีแล้วจะต้องหัดดูคนให้ออก แม้จะเป็นเรื่องที่ยากเพราะบางคนเสแสร้งแกล้งทำจนแยกแยะไม่ออกว่าอะไรหลอกหรือจริง แต่ถ้าพิจารณาวิเคราะห์ให้ดีก็พอมีทางรู้ได้ มีผู้รู้ได้ให้หลักการดูคนดีๆ ไว้ว่า **“จะดูปัญญาคนต้องสนทนา...จะดูความสามารถต้องให้ทำงาน...จะดูนิสัยใจคอต้องอยู่ร่วมกัน...จะดูกำลังใจคนต้องดูยามวิกฤติ”**

การรู้เท่าทันคนเป็นผลมาจากการรอบรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้คนที่เราจะติดต่อดูแล ทำให้รู้เบื้องหน้าเบื้องหลัง รู้เท่าทันว่าเขาเป็นคนอย่างไร จะมาไม่ไหน ต้องการอะไรจากเรา การรู้เท่าทันอย่างนี้จะเป็นผลดีในแง่ที่ว่าทำให้สามารถวางตัวและกำหนดท่าทีได้อย่างเหมาะสมไม่เสียรู้คนและป้องกันไม่ให้ใครมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบได้โดยง่าย

จากที่ดิฉันกล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการทำงานอย่างดอกเตอร์นั้นต้อง **“คิดใหม่ทำใหม่”** ให้ทันต่อสถานการณ์และการแข่งขันทางธุรกิจการค้าที่เวลา

แต่ละงานที่มีค่าเป็นเงินเป็นทอง แต่สุดท้ายสิ่งสำคัญที่อยากฝากไว้ก็คือ **“การคิดใหม่ทำใหม่ ใจต้องบริสุทธิ์”** กระทำการสิ่งใดมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง ไม่เบียดเบียนหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เช่นนั้นแล้วการคิดใหม่ทำใหม่ด้วยใจที่เบือนกิสเลสจะนำไปสู่การแสวงหาประโยชน์ในทางที่ผิด การหลบเลี่ยงกฎหมาย ซึ่งจะเป็นการทำลายชาติบ้านเมืองในที่สุด

ชีวิตยังเติมไม่เต็ม... หลังการเรียน (เอาปริญญา)...

ดร.ปิ่นภักดิ์ พิชัยย์ วัฒนสุทโรทยาน

แต่ละวันที่ผ่านไปจะมีสักกี่ครั้งที่เราได้ให้ความสำคัญกับแง่มุมต่างๆ ของชีวิต มีสักกี่หนที่เราได้ลงรายละเอียดในทุกร่องรอยของชีวิตที่ต้องเปลี่ยนผ่านหลายคนหมดเปลืองเวลาไปกับการนึกและสารวนคิด แต่ก็กลับกลายเป็นการขยับเขยื้อน และขยายเส้นทางความคิดให้หลากหลาย วุ่นวายมากขึ้น เพียงเพื่อค้นหาหรือเติมเต็มสิ่งที่ผู้คนเข้าใจว่า นั่นคือสุข บางคนวิ่งวน เจอทางลัด บางคนล้มสะดุดกับการแค่เดินผ่านเศษก้อนหิน ก้อนกรวด ขณะที่บางคนเจอทางโค้งไปรุ่งสบาย สองข้างทางสดไปด้วยดอกไม้สีสวยแต่ถึงที่หมายช้ากว่า โดยเฉพาะการแสวงหาผลตอบแทนจากโลกของการศึกษา หลายชีวิตถูกสังคมโลกกลมเกลียวและฝังรากว่า ของสูงที่หมายปองให้ต้องจิต (แต่อาจไม่ถูกจริต) คือการถ่ายรับความรู้จากการศึกษาในระบบ ที่นึกคิดและให้คุณค่ากันไปเองว่าสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องยกระดับฐานภาพในสังคมให้อยู่ได้อย่างมีความสุขหลายคนจึงสูญเสียเวลาไปกับการไขว่คว้าเครื่องแสดงเกียรติยศนี้ถึงเกือบหนึ่งในสามของชีวิต

หากแต่เมื่อก้าวเข้ามาสู่ระบบแล้วนั้น เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า ด้วยมายาคติความหอมหวานของผลตอบแทนหลังความพากเพียร เหน็ดเหนื่อยนั้น ก็ทำให้เกิดความเปรมปรีดีได้ไม่น้อย นี่คงกล่าวได้ก็เฉพาะผู้ที่พากเพียร

เหน็ดเหนื่อย และมีอิทธิบาทสี่ต่อการเล่าเรียน (จริงๆ นะ) ซึ่งเราคงต้องยอมรับความจริงกันว่า ในยามที่ปริญญาถูกระบบสังคมเอาไปใช้เป็นเครื่องยกฐานะภาพเยี่ยงนี้ ก็ต้องมีบ้างล่ะที่การได้มาของฐานะนั้นๆ ย่อมมีที่มาจากทั้ง “การเรียน” (จริงๆ) รวมถึงประเภทที่ได้มาจาก “การเลียน” ...แต่จะสุขใจเปรมปรีดิ์บนพื้นฐานวิธีที่ได้มาแตกต่างกันอย่างไรก็ตาม ก็พบว่า ในความเป็นจริง...ที่เป็นอยู่...เป้าหมายชีวิตยังไม่ได้จบเพียงเท่านั้น

Er.M.K. Gupta ได้เขียนไว้หนังสือ How to Remain Ever Happy ว่า

“โลกใบนี้เป็นโรงเรียนฝึกหัดชั้นเลิศ ความสำคัญของสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นในโลก เป็นเพียงแบบฝึกหัดและบทเรียนที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองของเราเท่านั้น ไม่ได้มีความสำคัญในตัวเองแต่อย่างใด”

โลกทั้งใบจึงเปรียบเสมือนแหล่งเรียนรู้ขนาดเต็มที่มิมีบทเรียนให้เราได้เรียนรู้ไม่มีวันจบ ความรู้จึงเป็นสิ่งที่จะคงอยู่กับเราตลอดไป ส่วนสิ่งอื่นๆ (ก็เช่น ใบปริญญาที่เก็บไว้ในกรอบ ผ้าไหมสีสวยนะแหละ) เป็นเพียงหนทางสู่จุดหมายเท่านั้น ไม่มีความสำคัญสำหรับชีวิตในอนาคตเลยสักน้อย สำหรับผู้เขียนเองคิดว่า...

...ความรู้และปัญญาที่มีอยู่ในปัจจุบัน
จะสามารถนำไปใช้เพื่อสร้างความสมดุลในชีวิต
ข้างหน้าได้อย่างไร?...
ตรงนี้ต่างหากที่สำคัญกว่า...

สิ่งที่ผู้เขียนได้หลังการเรียนปริญญาเอก ไม่ใช่เพียงแคไต่เต้า “ดอกเตอร์” มานำหน้าชื่อ ซึ่งสิ่งนี้เองที่ทำให้ในบางครั้งผู้เขียนก็ดูออกจะเก้งก้างบ้างในการใช้ไต่เต้านี้อยู่พอสมควร ไม่ใช่เพราะรู้สึกแตกต่างหรือเป็นคนน้อยในกลุ่มใหญ่ (เหตุนี้ก็ดูไม่น่าจะใช่ ก็ด้วยเวลานี้ดอกเตอร์ก็ดูจะมีให้เกลื่อนกลาดทั่วไป) แต่หากด้วยผู้เขียนรู้ตัวตนดีว่า เราคือผู้ที่ยังรู้ร้น้อยนักในโลกใบนี้ หลายสิ่งหลายอย่างในชีวิตที่ยังมโง่ เบาปัญญา ก็ด้วยว่ามายาคติในสังคมอีกนั่นแหละที่ทำให้ไต่เต้าดอกเตอร์กลายเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่บอกกล่าว (และหลอก) ให้ผู้คนคิดว่า คนเป็นดอกเตอร์ต้องเป็นคนฉลาด เก่ง และ (อาจ) เป็นคนดี (ด้วย) ทำให้เวลาที่ผู้เขียนต้องใช้ก็ขัดเขินไม่น้อย ก็เ...บางเรื่องผู้เขียนก็กลัวและบอดคะ และเมื่อมาลองคิดดู คิดอย่างคนที่ร่ำเรียนทาง Neuroscience การเรียนปริญญาเอกก็เป็นการสร้าง Network ใน Brain ให้เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในหลายๆ วิถีเท่านั้นเอง จำได้ว่าอาจารย์ของผู้เขียนมักจะสอนย้ำผู้เขียนเสมอว่า

“เราเรียนรู้และทำความเข้าใจในสมองอวัยวะที่มีความซับซ้อนที่สุด แต่
ก็มีความสำคัญสูงสุดเช่นกัน อวัยวะที่เป็นกองบัญชาการสำคัญของร่างกาย
และจิตใจคน แต่เรื่องที่ยากกว่านั้นคือ ...การเรียนรู้จะมีชีวิตเป็นอยู่อย่าง
เรียบง่ายของกายและจิตต่างหาก”

การเรียนรู้ปริญาเอกสำหรับผู้เขียนจึงเป็นการใช้
เวลาไปกับการฝึกตนเอง สร้างคุณสมบัติบางอย่างที่ยังต้อง
อยู่หรือยังไม่มี หรือมีแต่ยังไม่เฉียบคมเพียงพอ ไม่ใช่เพียง
การมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่านั้น เพราะความรู้โดยเฉพาะ
ปัญญา ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการแค่ฟังบรรยาย หรือดู
จากตัวอย่างที่มีไว้ให้ศึกษา แต่ความรู้จะได้มาต้องเรียนรู้
โดยการลงมือทำ และสร้างด้วยตนเอง หมั่นฝึกเชื่อมโยง
ความคิดและเรียนรู้วิธีทำความเข้าใจความเชื่อมโยงของสิ่ง
หรือเหตุนั้นๆ ซึ่งการเรียนการสอนในระดับปริญาเอกนั้น
ได้เน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้
ประมวลความคิดด้วยตนเองให้มาก กระบวนการนี้ทำให้
(น่าจะ) มั่นใจได้ว่า คนที่เรียนจบปริญาเอกมานั้น จะ
สามารถประยุกต์หรือต่อยอดความรู้ได้ ซึ่งเป้าหมายของ
กระบวนการตรงนี้เขาก็วางไว้ให้เพื่อเรียนรู้ต่อเนื่องอย่าง
ไม่มีวันจบ เพื่อพัฒนาดน วัฒนาวิชาการและประเทศชาติ

แต่ก็นั่นแหละ ในหลายกรณีก็ไม่เป็นเช่นนั้น และในบางสถานการณ์ก็ไม่จำเป็น ในบางสถานการณ์การรู้กว้างๆ รู้หลายเรื่องอาจจะดีกว่าก็ได้ และในทางกลับกัน ขณะที่บางคนคิดว่าแค่ได้จบก็พอแล้ว เหนื่อยมามากแล้วทุกอย่างก็เลยจบอยู่แค่ตัวตน แค่นั้นแหละ หลายครั้งหลายหนที่ตัวผู้เขียนเอง บัณฑิตทางวิชาการแล้วรู้สึก...จนต้องบ่นกับตัวเองว่า **“ทำไมเรายังเขียนงานไม่ได้ ้วยเพียงนี้”** บ่อยครั้งที่ทบทวน...จนต้องกลับมาบอกกับตัวเองว่า **“เรายังรู้ไม่มากพอ” “ยังอ่านไม่มากพอ” “ยังทำไม่ดีพอ”** สิ่งที่ต้องทำคือ **“ต้องหาทางให้รู้มากขึ้น รู้ลึกกว้างขึ้นกว่านี้” ...นี่ไงอิทธิพลของฐานานุภาพทางสังคมที่ผู้เขียนได้รับจากการเรียนจบปริญญาเอก** หยุดคิดไม่ได้ หยุดเรียนรู้ก็ยังไม่ได้ใหญ่ จนบางครั้งอดคิดไม่ได้ว่า (ตอกเตอร์) คนอื่นเขาจะเป็นอย่างไรหรือเปล่านะ การแก้ความไม่รู้หรือความโง่งมในความคิดของผู้เขียนก็คือการพยายามอย่างถึงยวดยิ่งที่จะเพิ่มความรู้และทำ เพื่อให้เกิดประสบการณ์และปรับให้กลืนกลายเป็นต้นทุนชีวิต แต่ทุนย่อมมีวันหมด **จึงต้องเติมความรู้เข้าไปอย่างไม่สิ้นสุด เป็นสภาวะติดกับดักการเรียน** แต่ถ้าเราหยุดค้นหา ก็คงไม่ต่างจากนาฬิกาที่หยุดเดิน ชีวิตเราต่างจากนาฬิกา ซ่อมไม่ได้ เปลี่ยนถ่านก็ไม่ได้ จะกลายเป็นหยุดเดินถาวรไปซะ ทุกวันนี้ผู้เขียนก็เลยยังคงต้องเรียนรู้ แม้จะผ่านการจบ...จากการเรียนเอาปริญญามาหลายปีแล้วก็ตาม

**“บางครั้งสิ่งที่เรา...เป็น-อยู่-คือ...อาจไม่ใช่สิ่งที่หมายปอง
ความสามารถกับความอยากไม่ได้อยู่คู่กันไปเสมอ”**

การดำเนินชีวิตจึงเป็นสิ่งที่ต้องชวนชวายและทำงานหนักกว่าสมัยเรียนหลายเท่าตัว หลายครั้งหลายหนที่ไม่สามารถจะดำเนินชีวิตตามความคิดที่ว่าเพื่อบรรลุซึ่งความสุข ไม่มีโอกาสที่จะได้กระทำ ด้วยเงื่อนไข

หลักตามสภาวะแวดล้อมนั้นๆ แต่ผู้เขียนก็ยังเชื่อว่า คนเรามีสิทธิที่จะดำเนินชีวิตไปตามแบบที่ใจได้วางไว้ ถึงแม้จะมีโอกาสไม่มากนัก ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่เราทุกคนจะต้องรู้ว่าสิ่งที่ตนเองเฝ้าค้นหาเพื่อนำไปซึ่งความสุขที่แท้จริงนั้นคืออะไร และจะสร้างโอกาสในการดำเนินชีวิตไปตามหนทางเหล่านั้นเราควรจะทำเช่นไร และสิ่งนี้เองที่มีพื้นฐานมาจากการเรียนที่จะรู้จักตนเอง (การค้นคว้าที่ยิ่งใหญ่กว่าสิ่งใด) อันจะนำไปสู่...การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินชีวิตหาทางเรียนรู้และเลือกวิธีเฉพาะของตน เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ รู้จักการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เมื่อได้รู้ ได้ทำ ได้พัฒนาตน ก็จะไปสู่ความสุขในชีวิตได้ไม่ยาก การเรียนเพื่อรู้จักตนเองจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืนนั่นเอง แต่ชีวิตประกอบไปด้วยสภาวะแวดล้อมต่างๆ การเรียนรู้ตัวตนอย่างเดียวยังคงไม่พอ เราต้องเรียนรู้คนอื่น เรียนรู้สังคม เรียนรู้การเปลี่ยนแปลง นั้นย่อมทำให้เรามีชีวิตพร้อมที่จะปรับและคงอยู่ตามความเป็นจริงของชีวิต รู้รับ... รู้ให้... รู้ทุกข์... รู้สุข และเรียนรู้ที่จะมีชีวิตที่มีสุข จากการเป็นอยู่อย่างสามัญและเรียนง่าย

“ทำอย่างไรให้ชีวิตง่าย-งาม ...

ในความเป็นอยู่อย่างธรรมดา

หากทำได้ดังนั้น ... เราคงมีสุขอย่างเพียงพอ”

“ดอกเตอร์” อยู่อย่างไร ? ให้ประชาชน “สมหวัง”

รองศาสตราจารย์ ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์

“ดอกเตอร์” คำนำหน้าทีระบุ
อย่างชัดเจนว่า ฐานะการศึกษา “**ไม่ใช่
ธรรมดา**” ... ต้องผ่านร้อนผ่านหนาว
บนเส้นทางของการเรียนรู้... โดยเฉพาะ
ในระบบโรงเรียน จากอนุบาล...ประถม...
มัธยม สู่อุดมศึกษา ที่ได้เต้าจาก

ปริญญาตรี... ปริญญาโท...ปริญญาเอก หรือเรียกกันสั้นๆ ว่า “**ดอกเตอร์**”
เส้นทางนี้ “ยาวไกล...”

แต่ “**การอยู่อย่างดอกเตอร์**” ยาวไกลกว่า...!!

เพราะเป็นบททดสอบ ทั้ง “**ความรู้...ความสามารถ...ไม่ใช่แค่ตนเอง
ไม่ใช่แค่วงศ์ตระกูล...ไม่ใช่แค่หน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่**”

มันหมายรวมถึง ชุมชน...สังคม

แล้วก็ “**ประชาชน**” เจ้าของประเทศ

เจ้าของเงิน ที่หลาย “**ดอกเตอร์**” ใช้เป็นทุน เพื่อแสวงหา
คำนำหน้านี

ถ้า “**สักแต่ว่าเป็น...ดอกเตอร์**” อยู่ไปวันๆ หนึ่งเท่านั้น
หรืออยู่แบบตะเกียกตะกาย...ไขว่คว้า หาที่หยุดไม่ได้ !!

...หรืออยู่แบบ “**จมไม่ลง**” !?!

บ้างก็อยู่อย่าง “**ทฤษฎาย**” ...เพราะจิตใจว่ารุ่น หาความลงตัวยังไม่เจอ ไม่น้อย...ที่อยู่อย่างสันโดษ ดูเหมือนว่าบรรลุแล้ว...ถึงแล้ว ปลีกวิเวกไปเลย แต่อย่าลืมนะว่า “**ประชาชนนะ เขาคาดหวังต่อดอกเตอร์**” ไว้ไม่เบาทีเดียว

คนทุกสาขาอาชีพ ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 1,029 คน สะท้อนความคิดเห็นผ่าน “**สวนดุสิตโพล**” ระหว่างวันที่ 5-7 กรกฎาคม 2553 ที่ผ่านมา

เขา “**คาดหวัง**” ต่อ “**ดอกเตอร์**” อย่างน้อยก็ 10 ประเด็นต่อไปนี้

อันดับ	ความคาดหวัง	ร้อยละ
1	สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่มีมาใช้ทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติและสังคมโดยรวม	20.83%
2	ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม / เป็นคนดี ไม่ดูหมิ่นผู้อื่น	16.67%
3	ชี้แนะในสิ่งที่เป็นประโยชน์ / สร้างสรรค์/ถ่ายทอดความรู้ให้คนรุ่นหลังเพื่อให้เป็นคนคุณภาพ	14.58%
4	ไม่นำความรู้ที่มีไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม / นอกถิ่นนอกทาง	13.54%
5	สร้างผลงานที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าทั้งในระดับประเทศและสากล	9.38%
6	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี / มีภาวะผู้นำ	7.29%
7	เป็นผู้ที่แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา	6.25%
8	เป็นนักคิด / มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล	4.48%
9	ทำงานเก่ง / มีการคิดที่เป็นระบบ เข้าใจงานได้อย่างทะลุปรุโปร่ง	3.85%
10	มีบุคลิกภาพดี วางตัวได้อย่างเหมาะสม	3.13%

โอโฮ !... ดูความคาดหวังของประชาชนตรงนี้แล้ว พูดได้คำเดียวว่า
“ไม่เอา”

ความรู้ณะ (พอ) มี แต่จะต้องนำมาให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ
และสังคม นี่ซิ ! ดูนัยิ่งใหญ่กว่า **“ดอกเตอร์”** ตัวเล็กๆ อย่างเราจะทำได้
ตรงนี้คาดหวังเกือบ 21% ไม่ใช่ไม่น้อยเลยนะ

ตามมาในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดี โดยเปรียบเทียบ
ประมาณพระสงฆ์องค์เจ้า ทำให้นึกถึง ดร.สาโรช บัวศรี ที่สมัยผมเรียน
ประสานมิตร ท่านกล่าวย้ำตลอดว่า **“บิสิตต้องกำตัวให้คู่ควรกับการที่จะเป็น
บัณฑิต เป็นนักปราชญ์ และกระทำตัวประดุจผู้ทรงศีล”...สาธุ (จะไหว้มั้ยเนี่ย !)**

ภาระการชี้แนะสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ สร้างสรรค์ ถ้ายทอดความรู้ให้
ได้คนที่มีคุณภาพเพื่อสืบทอด พุดง่าย ๆ ทำพายุดีนะ ไม่ใช่ทำพายุทอสูร)

เรื่องของ **“วิทยามาร”** ก็เป็นข้อต้องห้ามของดอกเตอร์ที่ประชาชน
บอกว่า **“อย่าทำ...อย่าทำๆๆ”** แม้จะช่วยให้ตัวเองเด่นดัง หรือเป็นทางลัด
ให้ประสบความสำเร็จก็ตามที

“ผลงาน” ก็เป็นอีกหนึ่งความคาดหวัง ที่ประชาชนจับตามองว่า
“ดอกเตอร์” ทำให้เกิดประโยชน์ คือ ประเทศชาติและนานาชาติ มากน้อย
เพียงใด ? จะลึกแค่ไหนเป็นผลงานอย่างเดียว ประชาชนคงไม่สมหวังแน่ !

ที่เขียนนี้ เบาะๆ แค 5 **“ความคาดหวัง”** ก็ดูจะยากเต็มกลืนแล้ว
ส่วนอีก 5 ความคาดหวัง ที่เหลือ ก็หินไม่แพ้กันเลย ไม่ว่าจะเป็นการ
ทำงานร่วมกับทุกคนที่ต้องไม่ป็นเกลียวกัน ไม่ใช่เข้าที่ไหน ก็บ่อนแตก ขยัน
หาความรู้ พอๆ กับการเป็นนักคิด คิดให้ไกล ไปให้ถึง โดยลงไม้ลงมือทำงานทุก
อย่างที่ขวางหน้า

แล้วอย่าลืม ต้องวางตัวให้ดี มีมาด **“ดอกเตอร์”** ทั้งการแต่งเนื้อ
แต่งตัว พุดจาให้สมกับภูมิ **“ดอกเตอร์”**

พูดง่ายๆ ต้องเป็น **“ดอกเตอร์”** ตั้งแต่หัวจดเท้ายังงัยยังงั้น !!

มีคนจำนวนไม่น้อยที่จะใช้คำนำหน้า **“ดอกเตอร์”** เป็นตัวบุกเบิกตัวเองไปสู่ความสำเร็จ ขอให้เป็นตัวช่วย...ถ้าเป็นความรู้ความสามารถที่สั่งสมโดยเฉพาะในช่วงมุนานะเรียนอย่างเอาจริงเอาจังทุ่มเทสุดสุด

หยั่งงี้ คนเขากียอมรับว่าแน่จริง !!

แต่ถ้าอาศัยแค่คำว่า **“ดอกเตอร์”** เปิดตัวและมุ่งมันจะก้าวเข้ามาอยู่แถวหน้าๆ โดยเฉพาะในยุคที่ บ้านนี้เมืองนี้ที่เห่อคำว่า **“ดอกเตอร์”**

ก็คงไม่พ้นคำที่ปรามาสกันว่า ใช้เส้นทางดอกเตอร์เป็นแค่ **“บันไดคารา”** เท่านั้นเอง

“ดอกเตอร์ ทางด่วนของสถานะการศึกษา” ! เออ คำนี้ก็น่าคิด !

ไม่ใช่มองแค่ด้านลบ ถ้าคิดเชิงบวก การมุ่งเรียน มุ่งแสวงหาความรู้จนถึงจุดสุดยอด ค้นหาความรู้ให้ถึงที่สุด...ที่สุด และที่สุด เพื่อนำสิ่งที่ค้นพบมาทำงานให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตามจาก... **“กว่าจะมาเป็นดอกเตอร์”... “อยู่อย่าง...ดอกเตอร์”** หรือจะทำอะไรๆ แบบดอกเตอร์ก็แล้วแต่ ไม่ใช่จะหมายถึงความสำเร็จ หรือถึงเส้นชัยอย่างแท้จริง เพราะความหลากหลายของบรรดาดอกเตอร์ดูจะเป็นตัวแปรต้น แล้วยังมีความคาดหวังของประชาชนเป็นตัวแปรตามอีก แต่ที่แน่ๆ **“ดอกเตอร์”** ส่วนใหญ่ มักจะรำพึงรำพันกับตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่า **“เรียนดอกเตอร์ นั้นว่ายากแล้ว แต่หลังจากจบดอกเตอร์ จะอยู่อย่างไร ? ดูจะยากกว่าเสียอีก !”**

ก็คงสรุปได้อย่างง่ายๆ ว่า จะสำเร็จหรือไม่ หรือจะถึงเส้นชัยหรือยัง

คงไม่ต้องรอถึงช่วงเวลา **“ตายอย่างดอกเตอร์”** หรือกะนะ !!! (ช่วยกันคิดหน่อย...โดยเฉพาะบรรดา **“ดอกเตอร์”**)

“ดอกเตอร์” หรือ ดร. เป็นคำนำหน้าชื่อ ที่หลายๆ คนอยากได้ และอยากเป็น ไว้ประดับศักดิ์ศรีและเพิ่มบารมีศักดิ์ศรีของความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นแวดวงไหน ทั้งนักวิชาการ ทหาร ตำรวจ นักการเมือง จนถึงนักธุรกิจ เหลือขวช่ายเลขวา ไปทางไหน ก็มีแต่ดอกเตอร์กันเกลื่อนเมือง ทั้งเมดอินไทยแลนด์และอิมพอร์ตต่างแดนเข้ามา หลากสาขากล้ายวิชาชีพ สามารถพบหาได้เหมือนเลือกซื้อสินค้าในซูเปอร์มาร์เก็ตก็ไม่น่า!!

**เมื่อคุณเป็นดอกเตอร์แล้ว
คุณจะทำอะไรให้กับสังคมบ้าง?**

ISBN 978-974-225-556-5

9 789742 255565

ราคา 150.-